

Čeprav so hladna jutra
v novembra nekam tiha, saj
niti slabotno sonce ne ogreje
toliko, da bi se ptice oglasile,
pa vendar na pernate prijatelje,
kolikor jih ni odletelo proti jugu, ne
pozabimo. Le redko okno ima
že krmilnico, komaj na
kakšnem vrtu so že postavili
ptičjo hišico s hrano za ptice.
Še mestne golobe, te neizbirčne ptice, so hladna
neprijazna jutra prikovala
na zasnežene mestne strehe. — Foto: F. Perdan

eto XXXIII. Številka 89

Naslovnik: občinska konferenca SZDL
Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Tisk – Izdaja Časopisno podjetje
Kranj – Glavni urednik Igor Slavec
Odgovorni urednik Andrej Žalar

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Slovenski delegati v Škofji Loki

Večje spodbude kmetijstvu

Slovenski delegati za zbole zvezne skupščine so v petek na obisku v Škofji Loki – Seznanili so z nekaterimi gospodarskimi in razvojnimi delavnimi občinami, si ogledali rudnik urana Žirovski vrh in se na Trebiji pogovarjali o dosežkih škofjeloškega turizma.

Slovenski delegati v zveznem združlju delegacije skupščine Slovenije v zboru republik in pokrajini so skupščine med njimi Marko in Bogdan Osolnik, so v petek na obisku v Škofjeloško občino. Najprej predsednik občinske skupščine Škofjeloško je predstavil Škofjeloško in pri tem izpostavil vrsto dejavnikov, s katerimi se srečujejo.

S kmetijstvom se ukvarja manj kot 10 odstotkov prebivalstva in ob koncu leta 1979 je bilo v občini 624

lativnost zmanjšala, saj gre v pretežni meri za predelovalno industrijo. Ekstenzivna rast v zadnjih letih pa je pripeljala do prevelikih zmogljivosti v posameznih panogah. Tako na primer lesnopredelovalne zmogljivosti že presegajo lesne zaloge. Problem je tudi izredno slaba prometna povezanost občin dolin in občinskem središčem, kar veča proizvodne stroške in hkrati otežuje enotnost občinskega prostora.

S kmetijstvom se ukvarja manj kot 10 odstotkov prebivalstva in ob koncu leta 1979 je bilo v občini 624

usmerjenih kmetij. To kaže, da se število kmečkega prebivalstva nevarno zmanjšuje in še komaj zagotavlja živost prostora. Hkrati pada delež kmetijstva proizvodnje v družbenem produktu občine. Leta 1976 je znašal še 6,3, predlani pa le še 5,1 odstotka. Ker pa hrana postaja vse bolj pomembna in želimo v Sloveniji z lastno proizvodnjo pokrivati 85 odstotkov potreb, je nujno potrebljeno sprejeti ukrepe, ki bodo spodbujali kmetijsko proizvodnjo. Tako bi se cene kmetijskih izdelkov nujno morale vezati na ceno repromateriala, kmetovanje v hribovitih delih bi moralo biti deležno posebnih ugodnosti, sredstva, ki se namenjajo za regresiranje cene hrane, bi bilo smotrenoje vlagati v pospeševanje kmetijske proizvodnje in hkrati bi moral biti dana možnost za zbiranje sredstev na osnovi bruto osebnih dohodkov za pospeševanje kmetijstva – podobno kot za SIS materialne proizvodnje. Prepočasi teče tudi izenačevanje kmetov in delavcev.

Nadalje je predsednik občinske skupščine spregovoril o aktualnih gospodarskih problemih, ki se kažejo tudi v loškem prostoru. To je zapiranje jugoslovenskega trga, preskrba s surovinami in rast administrativnih služb, ki jih pogovorijo predpisi in nove zahteve po najrazličnejših podatkih. Pri tem je postavljal vprašanje, če se pri sprejemanju posameznih predpisov predviđajo tudi materialne posledice.

Zatem so se delegati s predstavnikom Škofjeloške občine pogovarjali o pomenu ustavnih sprememb in programiraju delu v zveznem zboru skupščine SFRJ. Potem pa so se odpeljali v Gorenje vas, kjer so si ogledali gradbišče rudnika urana Žirovski vrh, popoldne pa so se na Trebiji seznanili z dosežki kmečkega turizma na loškem.

L. Bogataj

Slovenski delegati na obisku v Škofji Loki slovenski delegati v zvezni skupščini. Foto: F. Perdan

odpora četrtemu samoprispevku

Slovenski delegati skupščine občine Tržič so načelno podali predlog za četrtri samoprispevki, s katerim bi bili najbolj pereča komunalna vprašanja v krajinah skupnosti.

Tretji samoprispevki so predlagani ljudi tržiške občine, na gradnji družbenih objektov, izketele konec maja prihodnje torej sedem mesecev pred načrtovanim rokom. Odločili so jo sprejeli delegati na poslovem in sredinah zasedanjih skupščine občine Tržič, je zvezni izpad gradnje dveletne nadmernega usmerjenega izobra-

precej smelo zastavljenega programa gradnje sploh. Razlogi za umik športne dvorane iz programa so torej tehtni, močnejši od nezadovoljstva delovnih ljudi in občanov, ki so se prek svojih delegatov v skupščini zavezali, naj bi naložbo prestavili v drugo srednjoročno obdobje prihajajočega desetletja.

Posebno živahnata pa je bila v vseh zborih skupščine razprava o predlogu za četrtri samoprispevki. V naslednjih petih letih bo namreč investicijska poraba na področju družbenih dejavnosti krepko omejena. Po drugi strani pa je v tržiških krajevnih skupnosti, zlasti v manj razvitih, vrsta nerešenih komunalnih vprašanj, ki postavljajo krajane v neenak položaj s prebivalci razvitejših krajevnih skupnosti.

Po predlogu izvršnega sveta bi s četrtim samoprispevkom delovni

ljudje zbrali okrog 68,2 milijona dinarjev. S pridanimi 8 milijoni dinarjev, kolikor bi v istem obdobju spravilo skupaj združeno delo na osnovi samoupravnega sporazuma o financiranju naložb v krajevnih skupnosti, bi lahko v tržiški občini rešili najbolj pereče probleme komunalne infrastrukture.

Cetrtemu samoprispevku so delegati izrekli načelno podporo. Zanj so se zavzeli celo v razvitih krajevnih skupnosti, v katerih bi predvidoma 40 odstotkov na ta način zbranega denarja solidarnostno odstopili za uresničitev programov manj razvitenih krajev.

Seveda pa bo potrebno program izgradnje komunalnih objektov še temeljito dodelati in uskladiti. Kranjani sami bodo morali povedeti, katera vprašanja bi radi najprej rešili v okviru vso, ki bi jo zbrali s četrtim samoprispevkom, če se bodo zanj odločili. Več o tem se bodo pogovorili na zborih delovnih ljudi in kranjanov, pripravo na referendum pa so zaupalili odboru, ki ga bo oblikovalo predsedstvo občinske konference SZDL.

H. Jelovčan

Kranj, torek, 18. 11. 1980

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Gorenjski »zeleni program«

Medobčinska sveta Zveze komunistov in Zveze sindikatov za Gorenjsko pripravlja skupno problemsko sejo o razvoju gorenjskega kmetijstva in zagotavljanju preskrbe

Kranj – Hrana v prihodnje ne bo manj pomembna od energije in drugih dobrin, pomembnih za nemoten razvoj. Gorenjska se tega vedno bolj zaveda in se že nekaj let skuša organizirati in združiti sile, da bo pri zagotavljanju hrane učinkovitejša, manj odvisna od drugih predelov Slovenije in Jugoslavije ter preskrbljena tudi v kritičnih trenutkih. Prvi koraki so narejeni. Občine zagotavljajo sredstva za najrazličnejše intervencije v kmetijstvo in proizvodnjo hrane, nekatere, kot na primer Škofjeloška, združujejo sredstva za razvoj kmetijstva na osnovi posebnega dogovora, prav tako pa vedno bolj prevladuje prepričanje, da bi kazalo po občinah oblikovati interesne skupnosti za kmetijstvo, za celotno Gorenjsko pa interesno skupnost za preskrbo. Večina gorenjskih občin ima tudi že popolno ali vsaj delno zagotovljene enomeščne zaloge hrane, v okviru usmerjenega izobraževanja pa bi pri kranjski Mlekarški šoli delovala dva oddelka kmetijske šole, povezana s kmetijsko izobraževalno ustanovo na Grmu pri Novem mestu. Gorenčci bi morali biti v prihodnjem srednjoročnem obdobju dogovorjeni, kaj lahko proizvajamo sami, kaj uvažati od drugje in kam vlagati dinar, da bo preskrbljenost stalna in trajna. Odločiti se bo torej treba za naš skupni »zeleni program!«

Načrtovana skupna seja medobočinskih svetov Zveze komunistov in Zveze sindikatov za Gorenjsko, na katero se pripravljamo, naj bi dala vsebino načemu »zelenemu programu«. Pred to sejo in na njej bo treba preveriti, kolikšno pozornost in kakšno realnost smo dali kmetijstvu in zagotavljanju hrane v dogovorih o temeljih plana razvoja občin. Odločiti se bo treba za pota razvoja družbenega sektorja kmetijstva, ki še ne odigrava vlogo pospeševalca panoge po proizvodni in po tehnički plati ter najstabilnejšega proizvajalca prehrambenih izdelkov, prav tako pa zasebnega kmetijstva, ki daje na Gorenjskem večino tržnih viškov. Pospeševati ga je treba in ga bolj zadružno in kooperacijsko organizirati. Sedanji okvirji zadružnih organizacij postajajo pretesni, predvsem pa le-te, tudi zaradi ekonomskoga položaja panoge, ne odigravajo vlogo, ki bi jo sicer morale.

Okvirna vsota 20 starih milijard, kolikor naj bi v prihodnjih petih letih vložili v kmetijstvo in pridelovanje hrane na Gorenjskem, je prepičljivo. Ob sedanjih akumulativnih sposobnosti kmetijske panoge pa je vprašljivo, če bo le-ta sposobna vrati posojila in vlagati še več. Zato jo je treba najprej usposobiti, da bo enakovredna drugim in da ne bo imelo kmetijstvo vedno »socialnega« prizvoka.

Delo bomo zmogli, če bomo vedeli, kaj hočemo in kaj zmoremo. Prav tako bo nujno tem izhodiščem prilagoditi samoupravno organiziranost in organiziranost kmetijstva nasploh, proizvodnje in predelave, zagotoviti ustrezno kadrovsko politiko in podirati plotove, ki zadržujejo ozkosti in lokalizme ter s tem zmanjšujejo družbeni in družbenopolitični pomen panoge.

J. Košnjek

DOGOVORIMO SE

ZASEDANJE VSEH ZBOROV ŠKOFJELOŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Na 13. strani objavljamo povzetke gradiva za zasedanje vseh treh zborov Škofjeloške občinske skupščine. Posebej opozarjam na analizo gospodarjenja v tem srednjoročnem obdobju z oceno za letos, osnutek resolucije za prihodnje leto in osnutek urbanističnega načrta Škofje Loke z okolico.

SEJA KRAJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

V sredo, 26. novembra, ob treh popoldne se bo začela seja kranjske občinske skupščine, na kateri bodo obravnavali osnutek družbenega plana Slovenije do leta 1985, osnutek resolucije o razvoju Slovenije v prihodnjem letu, poročilo o uresničevanju sedanjega družbenega plana kranjske občine v letu 1980, pomembna pa bo obravnavava predloga dogovora o temeljih družbenega plana kranjske občine do leta 1985. Delegati bodo razpravljali tudi o uresničevanju sporazuma o minimalnih standardih za življeno delavcev, o zdraviliščem in klimatskem zdravljenju borcev, o priznavalnih, o vzdrževanju lokalnih in nekategoriziranih cest in o pripravah zazidalnih načrtov Planina III in Komunalna cesta Primskovo II. Gradivo objavljamo na 12. strani.

PO JUGOSLAVIJI

Boj za letino

V Pomurju, kjer se je precej otoplilo in se zemlja nagle suši, je spravilo koruze in sladkorne pese v polnem teku. Pri spravilu je tudi v soboto in nedeljo sodelovalo več tisoč odraslih in mladih prostovoljev, mladih delavcev, dijakov in pripadnikov JLA. Tako si v severovzhodni Sloveniji kmetovalci ne zastavljajo več uprašjanj, koliko pridelka bodo spravili s polj, temveč kako posejati zimna žita. Do sedaj so namreč na tem območju s pšenico zasejali le okoli 60 odstotkov predvidenih površin.

Pripravljanje za čimhite trejše spravilo pridelkov in setev so značilna tudi za druge predele domovine. V Slavoniji in Baranji je bilo ob koncu tedna na poljih okoli 15 tisoč uslužbencev, vojakov in mladincev, ki so pomagali pri spravilu koruze in sladkorne pese. V požeški kotlini je vinogradnikom pomagalo pri trgovini okoli 2 tisoč prostovoljev, kljub temu pa je dela še za teden dni.

V širšem območju Leskovca in Vranja so v družbenem sektorju zasejali dve tretjini polj, zasebni kmetovalci pa približno polovico. V Vojvodini pa so s pšenico posejali skoraj 12.000 hektarov njiv družbenega sektorja več, kot so predvidevali.

3. kongres samoupravljalcev

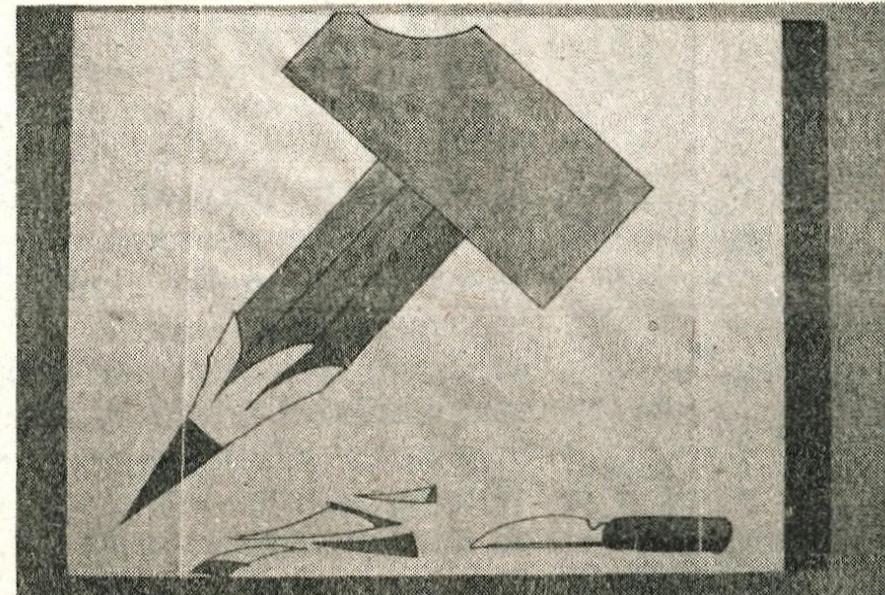
Tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije bo od 16. do 18. junija prihodnje leto. O kraju se bodo še dogovorili. Na njem bo 1.800 delegatov namenilo osrednjo pozornost tematiki: zdržano delo v boju za samoupravljanje in družbenoekonomski razvoj. To so potrdili na seji koordinacijskega odbora Slovenije za pripravo III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije. Sejo je vodil predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner.

Večje zaloge

Oktobrsko povečanje slovenske industrijske proizvodnje je bilo skromno. Slovenska industria je ta mesec naredila le za 1,2 odstotka več, kot oktobra lani, v desetih mesecih pa je izdelala za 2,3 odstotka več kot lani v enakem času. Kljub živahnemu izvozu pa se povečujejo zaloge izdelkov in so bile oktobra za 3,5 odstotka večje kot v enakem lanskem obdobju. To pomeni, da je manjše povpraševanje ali pa, da proizvajalci zadržujejo izdelke, ker čakajo na višje cene. Resna ovira večji industrijski proizvodnji je vse slabša preskrbljenost s surovinami. To je zlasti opaziti pri tistih surovinah, ki jih uvažamo.

V Brkinih še brez elektrike

Sneg, moča in burja, ki sta konec prvega tedna tega meseca prizadela Primorsko, sta najhuje razdejanje puštila v Brkinih, ki so ostali brez elektrike. Te dni tam delajo s polno močjo. Tudi v soboto in v nedeljo so delavci Elektra Sežana, ki so jim pomagale ekipe iz vse Slovenije napeljevali elektriko. Sedaj je brez elektrike še 12 brkinskih vasi in če ne bo nagajalo vreme, bo povsod luč zasvetila še ta mesec. V ilirske občini pa je bila konec tedna delovna akcija, v kateri je sodelovalo nekaj sto delavcev iz domačih temeljnih organizacij in taborniki odreda »Snežniški ruševci«. Delali so v sadovnjakih in gozdovih.

Akcija »1000 delavcev – sodelavev«

Vinko Hafner:

»Naša glasila naj bodo glasila kolektivov!«

Prvi rezultati akcije »1000 delavcev – sodelavev« so požalni – Premalo kritičnih člankov – Uredniški politiki mora stati ob strani partija in sindikat

Krško – Razstava o obveščanju v združenem delu, ki so jo organizatorji III. srečanja »Obveščanje v združenem delu« pred tednom dni pripravili v Delavskem domu v Krškem, je dala vsaj približno sliko aktivnosti sindikata v tej akciji. Začetek je naravnost vzpodbuden, saj smo našteli kar 1362 vseh dopisnikov iz združenega dela Slovenije. Pa seznam še ni popoln. Vseh je zagotovo okrog 1.500. Tudi Gorenjci smo se pri tem kar dobro odrezali: v Kranju se je na akcijo odzvalo 63 dopisnikov, v Škofji Loki 60, v Radovljici 30, Tržiču in Jesenicu pa nista sporočila svojega števila, pravijo pa, da je bil tudi tu odziv dober.

In o čem so največ pisali novi dopisniki v glasila združenega dela in v Delavskem enotnosti? Največkrat se članki dotikajo inovatovstva, letovanja delavcev, objavljeni so intervjuji z delavci, napotki, kako začeti pisati, pišejo o srečanju s Titom, o obisku Hiše cvetja, o tem, kako do večje produktivnosti, kako žive delavci iz drugih republik, kako so vzdrževane naše ceste, o nezgodah pri delu, kulturnih dogodkih, prikazujejo gospodarske rezultate, lotevajo se potopisov itd.

Komisija, ki je obravnavala posebej to akcijo sindikatov, je ugotovljala, da je na uredništva prihajalo premalo kritičnih prispevkov. Prav tako je premalo napisanega o inovatorjih in njihovem delu in dosežkih. Prav bi bilo, da bi uredništva zainteresirala inovatorje same, da bi spregovorili in napisali o svojem delu.

V dosedaj sprejetih člankih je na splošno opaziti, da delavci znajo pisati; celo izredno dobrimi prispevki prihajajo iz vrst neposrednih proizvajalcev. Ceprav to ni nujno. Lahko

se oglesi vsak, čeprav le z nekaj stavki, da le nakaže problem.

Akcijo »1000 delavcev – sodelavev« moramo peljati naprej in postati mora trajna naloga nas vseh za boljšo obveščenost slehernega delavca. Da bo naše informiranje hitreje steklo v vseh smereh, pa je nujno potrebno povezati kadre, ki se ukvarjajo z informiranjem tako v združenem delu, v komisijah za obveščanje pri občinskih svetih ZSS in z aktivami pri Društvu novinarjev Slovenije. Predvsem pa naj več podpore obveščanju v združenem delu dajo občinski sveti ZSS. Še enkrat smo lahko ugotovili, da je tam, kjer je slabo samoupravljanje, slabo informiranje ali pa tega sploh ni, tudi gospodarjenje slabo. Zato bo v bodoče treba več skrb posvetiti prav tistem delovnim organizacijam, ki še nimajo urejenega informiranja. Akcijo »1000 delavcev – sodelavev« pa moramo presaditi tudi v krajne organizacije, kjer so posamezne delovne organizacije.

Poseben problem pa se je pokazal, kot smo že omenili, pri premajhni kritičnosti članov. Delavci se še vedno boje pisati kritično, ker se jim vsaka kritičnost navadno hitro vrne od prizadete vodilne strukture.

Resnice je – tako kaže praksa – da

so pri nas glasila kritična toliko, kolikor ima poguma urednik glasila. Pogumen pa je lahko, če za njim stoji politične strukture, kot je ZK, ZSS in drugi. Prav ob tej pripombi je tovarš Vinko Hafner, predsednik republiškega sveta ZSS poudaril, da naša glasila morajo biti glasila kolektiva in da uredniško politiko ozroma delo urednika morata ščititi v prvi vrsti partija in sindikat.

D. Dolenc

Komunisti o planih

Radovljica – Na minuli seji občinske konference Zveze komunistov Radovljice so temeljito spregovorili predvsem o gospodarsko-finančnih gibanjih v devetih mesecih in očnili, da so bili gospodarski rezultati ugodni. Prav tako je radovljško gospodarstvo zadovoljivo uresničevalo svoje naloge pri izvozu. Vendpa so opozorili na nekatera neskladja predvsem pri planiranju in pri načrtovanju, saj delovne in temeljne organizacije radovljške občine načrtujejo več kot bodo zmožne sofinancirati.

V prihodnje bodo moralji temeljito sprememati načrtovanje na vseh področjih, predvsem pa skupno porabo v samoupravnih interesnih skupnostih družbenih dejavnosti in samoupravnih interesnih skupnostih materialne proizvodnje. Stopnja rasti je nad načrtovanom stopnjo dohodka, saj znača 4,3 odstotek.

Zelo pesta je tudi problematika pri oskrbi in reprodukcijskem materialu. Predvsem pa si bodo moralji komunisti prizadevati, da se v delovnih in temeljnih organizacijah ter povsod drugod skrbno načrtuje in planira ter zagotovi takšne programe srednjoročnega razvoja, ki bodo realni in uresničljivi.

D. S.

Na volilno programske konferenci občinskega centra, ki je bila v sredo, 5. novembra, so klubovci povedali, da je z novo organizacijo delo bolj zaživelno. Veliko pozornosti so posvetili izobraževanju in usposabljanju članov, lansko jesen so pripravili srečanje klubov OZN Slovenije, ki je bilo združeno s proslavo ob mednarodnem letu otroka, občinsko in gorenjsko tekmovanje v znanju, vključili so v akcijo solidarnosti z osvobodilnimi gibanji ter sodelovali z drugimi občinskimi centri v naši republike. Osnovali so mentorsko komisijo, v minulem obdobju pa sta bili delavni tudi študijska komisija in komisija za informiranje.

V prihodnje se bodo zavzemali predvsem za utrditev klubov v krajnih skupnostih in šolah ter za ustanovitev klubov v organizacijah združenega dela. Delo bodo skušali popestriti z raznimi akcijami in načrti, več pozornosti pa bodo namestili tudi izobraževanju članov, delu komisij, sodelovanju z osnovnimi organizacijami ZSMS v šolah in krajnih skupnostih ter povezovanju centra s klubmi.

D. Papler

Delo pod posebnimi pogoji

Jesenška skupnost socialnega skrbstva je ustavila delavnico za delo pod posebnimi pogoji – V njej varovanci osnovne šole Polde Stražišar in Jesenic opravljajo predvsem kooperantska dela – Velika delovna vnema kljub zmanjšanim ustvarjalnim sposobnostim

Jesenice – Že nekaj let imamo pri nas delavnice, v katerih pod posebnimi pogoji delajo mladostniki, ki jih zaradi njihovih zmanjšanih delovnih sposobnosti ni moč vključevati v združeno delo. Gre za osebe od 17. leta dalje, ki končajo osnovno šolo s posebnim programom ali oddelke za delovno usposabljanje, pa mlade, ki iz kakršnihkoli vzrokov niso obiskovali katerekoli vzgojne ustanove. Takih oseb, ki se zaradi svojih kombiniranih motenj ne morejo zaposliti pod rednimi pogoji, imajo v jeseniški občini prek 25, zato so se že pred petimi leti začeli dogovarjati o možnih načinih njihovega zaposlovanja.

Med dolgotrajnim dogovarjanjem so odgovorni spoznali, da je najbolj primerno ustanoviti delavnico za delo pod posebnimi pogoji na ravni občine. Jeseniška skupnost socialnega skrbstva je kot ustanovitelj te delavnice prispevala polovico denarja za nakup nekdanjih prostorov delovne organizacije Kovin in za njihovo preureditve namenila 33 milijonov starih dinarjev. Drugo polovico za nakup 150 milijonov starih dinarjev vrednih prostorov je zagotovila skupnost za zaposlovanje, za nakup opreme pa je republiško društvo za pomoč prizadetim namenilo 8 milijonov dinarjev. Tako so v delavnico, ki je kot končna stopnja vzgajanja v oddelku za delovno usposabljanje organizacijsko povezana z jeseniško osnovno šolo Polde Stražišar, na začetku septembra letos sprejeli 18 oseb, varovancev iz občine Jesenice.

Ob pomoči in nadzoru defektologa opravljajo varovanci v delavnici različna dela. Največ imajo drobnih kooperantskih del, predvsem za jeseniški Kovin. Prizadevajo si, da bi jih v bodoče odstopili del svojih dejavnosti tudi nekateri obrtniki v jeseniški občini. V prostem času, v delavnici so med 7. in poldružno uro popoldan, izdelujejo ročna dela za prodajo. Poleg tega varovance usposabljajo za samostojno življenje. Ob delu skrbijo za pospravljanje in čiščenje prostorov, pripravo malice in druge. Zanje organizirajo tudi rekreacijo, izlete in obiske kulturnih predstavitev.

Ustvarjalne sposobnosti varovancev so različne, vendar nagrajujejo sleherno delo. Poprečne mesečne nagrade znašajo okrog 120 starih tisočakov na osebo, za najustvarjalnejše

V Sori za tretjino več

V Sori, poslovni entitet Slovenijesa, so v devetih mesecih letos prodali za 102 milijona dinarjev izdelkov, kar je za tretjino več kot lani v istem času. Ob tem so izvozne obveznosti presegli, tako, da so se uvrstili med izvozno aktivne kolektive. Se vnaprej dosegajo najboljše finančne rezultate v slovenski pohištveni industriji, ob tem pa še nadalje izboljujejo delovno disciplino ter skrbijo za še boljšo izkorisčenost repromaterialov. V Sori ne poznajo fluktuanje, kar še povečuje možnosti za boljše gospodarjenje. S prodajo izdelkov nimajo težav, posebno še, ker beleži salon pohištva, ki so ga uredili v tovarni, iz leta v leto večjo prodajo.

-fr

JESENICE

Danes, 18. novembra, ob 10. uri bo seja izvršnega sveta jeseniške občinske skupnosti. Na tej bodo obravnavali osnutek odloka o spremembi in dopolnitvijo odloka o proračunu občine Jesenice za letos. Pregledi leta pa osnutek odloka o proračunu občine za prihodnje leto. Pregledi bodo izpolnjevanje resolucije in dogovora o ureševanju družbene usmeritve razpojemanja dohodka v devetih mesecih leta, spregledi pa poročilo o pripravah za prehod na usmerjeno izobraževanje v občini Jesenice in se odločati o potrditvi predloga sklepa za javno razprtitev zazidalnega načrta Kulturni center Jesenice. Med drugim bodo razpravljali tudi o poročilu sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu glede prometne varnosti v občini in poročilu upravnega organa glede ureševanja zakona o enotni matični številki v jeseniški občini.

(S)

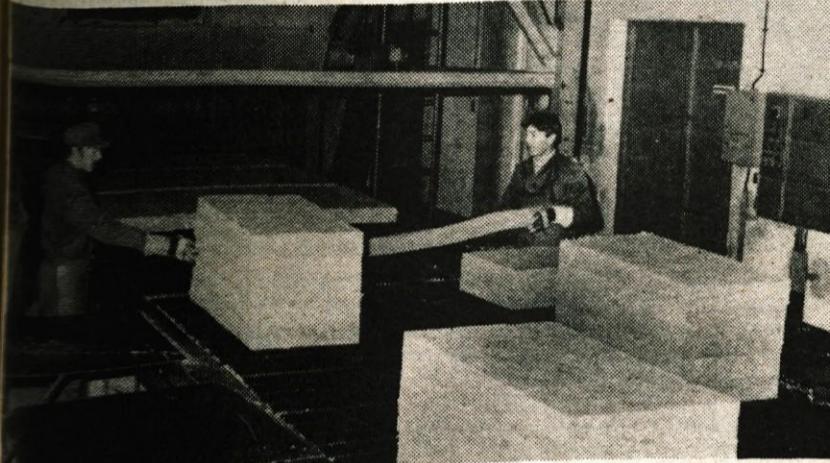
RADOV LJICA

V torek, 18. novembra, bo redna seja izvršnega sveta skupnosti občine Radovljica, na kateri bodo razpravljali o predlogu reševanja občinske skupnosti občine Radovljica za letos, o predlogu sanacije posledic pojavljanja občinske skupnosti občine Radovljica za letos, o kompenzaciji za junčje in svinjsko meso ter o nekaterih drugih vprašanjih. Med drugim bodo pomenili še o opravljanju dejavnosti prevoza oseb kot poštarskega poklica.

D. S.

Premišljena organizacija bogati dohodek

V Termiki z dobro organizacijo dela, polno izkoristeno zmogljivosti, varčevanjem energije skromno režijo dosegajo zavidljive poslovne upehe

Škofja Loka — Stiristotriinsečeset zaposlenih v Termikih na Trati, Bodovljah, Poljanah in Novem Marofu je v devetih letih ustvarilo 650 milijonov celotnega prihodka, kar je skoraj polovico več kot lani in 11 odstotkov več kot so planirali. Izvoz so zaznamovali za 70 odstotkov in so pravili na tuje za 16,6 odstotka proizvodnje v vrednosti 97 milijonov dinarjev. Zaradi tako velikega povečanja izvoza so se jima zmanjšale obveznosti iz dohodka in so tako kljub cenam repromaterialov in lanskim devetmesecnim dohodkom presegli za 76 odstotkov in letos pa za 36 odstotkov.

Ustvarili so ustvarili 190 milijonov čisti dohodka, kar je za 56 odstotkov nad planom in za 80 odstotkov več kot lani. Tem uspehem primerni so tudi osebni dohodki. Delavci Termike so letos v devetih mesecih v poprečju zaslužili 19 dinarjev ali za petino več kot za poslovni sklad so namenili 10 dinarjev.

Ob poslovni rezultat je v največji meri posledica povečanja obveznosti zaradi izrednega povzročenja po izolacijskih materialih »tervol« in prehodu na izdelavo tehnoloških proizvodov. Precej manjšali stroški z racionalno uporabo surovin in energije ter z dohodnicijo dela. Delo je namenjano tako, da so vse organizirano izkorisčene 91 do 92 odstotka, več pa ne morejo biti zaradi tehnoloških ovir, čeprav so vse vzdrževanje in vsi remonti naprej planificirani.

Nedvomno pa k takemu dobremu rezultatom pomaga tudi izredna majhna režija. Vseh režijskih delavcev skupaj z vodstvom temeljnega družbenopolitičnega organizacije je slabih 5 odstotkov zaposlenih. Nove delavce zaposljujejo v proizvodnji. V zadnjem času dali poudarek na izboljšanju kvalitete.

Kranjski družbeni plan

Preverjanje pred odločanjem

Kranj — Zvezna skupščina se je skupila, da družbenega plana Jugovojvodine do leta 1985 ne bo sprejela na predlog, nepremišljeno, neusklađeno. Nepravično je, da je ceneje podaljšati spremembo na račun večje skupnosti, ki v popolnosti dokumenta nismo imamo, kadar smo izkušnje imamo, kadar smo spremembne planske dokumente spreminjali na hitro, samo da bi času zagotovili, potem pa smo bili prisiljeni skupaj s temeljno reševati pavšalno in ne dobitno, z najrazličnejšimi začasimi ukrepov.

Kranjska občina spoštuje dogovore roke oblikovanja predloga dogovora o temeljih plana občine do leta 1985 in samoupravnih sporazumov o temeljih plana interesnih skupnosti, vendar ničesar ne namestimo na pamet, na osnovi teh spoznanj in rezultatov, ki nismo nimač trajnejše vrednotno brez dodatnega dogovarjanja, razvijanja in praktičnega preverjanja skupaj s tistimi, ki bodo nosili breme uresničevanja prihoda. Piana in ustvarjali večino dohodka, brez katerega bodo plani brez vrednosti. Ze od začetka oblikovanja dogovora o temeljih plana v njegovo nastajanje niso bili vključeni le strokovni, ampak je bila razveseljiva širina. Razen temeljnih nosilec planiranja so bili vključevani organi družbenopolitičnih organizacij, skupnosti in drugi.

J. Košnjek

lifikacijske strukture v vzdrževanju in oblikovali so lastno razvojno službo, ki tesno sodeluje pri reševanju vseh problemov, ki se pojavljajo v proizvodnji.

Ob koncu leta pričakujemo podoben poslovni rezultat, čeprav imajo velike težave z dobavo koksa in imajo trenutno zalog le še za teden dni. Zato so se tesno povezali s koksarsko Lukavcem, vendar to ne pomaga dobiti, ker v Jugoslaviji ni urejen uvoz

premoga za koksarse. Nekoliko slabše rezultate pa pričakujemo pri proizvodnji termoplastičnih kitov, ki so prav tako izolacijski material. Za to vrsto proizvodnje morajo precej surovine uvažati, zato se pojavljajo začasni zastoji.

Za prihodnje leto pa planirajo nekoliko slabše poslovne rezultate. Čaka jih namreč trimesečni remont proizvodne linije, ki je bila zgrajena leta 1969. Gre za ekološko sanacijo. Na tej liniji namreč še ni čistilnih naprav za prestrezanje kupolnih plinov. Odločili so se za vodno čiščenje, ki je sicer trikrat dražje, vendar pa je boljše od suhega čiščenja. Hkrati bodo dogradili dimne filtre za trdilne komore, medtem ko so filtre za kamene kosmetične vgradili letos. Tehnološka in ekološka sanacija proizvodnih linij bo v Termiki končana do leta 1982 in je potrebna predvsem zaradi čistejšega zraka v okolici, kar je izrednega pomena, saj je bližina tovarne gosto poseljena. Hkrati bodo razvili tudi uporabo novih vevziv za kameno volno. Raziskana je že posebna smola, ki je veliko manj škodljiva za okolico in je plod skupnega dela Termikih raziskovalcev in strokovnjakov inštитuta Boris Kidrič iz Ljubljane.

Trimesečni zastoj bodo skušali premostiti z začasno uvedbo štiriizmenskega dela in povečanjem proizvodnje v drugih obratih, tako da izpad dohodka ne bi bil prevelik.

L. Bogataj

Uresničevanje načrtovanega razvoja jeseniške občine

Ponekod premalo prizadetvno

Družbenopolitične organizacije v jeseniški občini so ocenile vzroke za zaostajanje v izpolnjevanju nalog, načrtovanih za sedanje srednjeročno obdobje — Sklepi za odpravo pomanjkljivosti pri načrtovanju in uresničevanju bodočega razvoja

Jesenice — Predsedstvo občinske konference Socialistične zveze na Jesenicah je pred nedavnim obravnavalo uresničevanje družbenega načrta občine v letih 1976—1980 ter osnutek smernic in nalog za uresničevanje načrta razvoja za prihodnje leto. Na osnovi razprave v predsedstvu pa v svetu za planiranje pri občinskem svetu Zveze sindikatov na Jesenicah so oblikovali stališča in sklepe, o katerih morajo razpravljati v vseh osnovnih organizacijah sindikata, krajevnih konferenc Socialistične zveze in drugih organih krajevnih skupnosti.

Na področju razvoja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov ugotavljajo v sedanjem srednjeroč-

nem obdobju predvsem premalo aktivnost pri uvajanju dohodkovnih odnosov in sistema nagrajevanja po delu ter rezultativnosti dela. Prav z boljšo samoupravnim organiziranjem, doslednejšo dohodkovno povezavo, enotnejšim nastopanjem na trgu in ne nazadnje smotnejšo organizacijo dela bi v gospodarstvu, kakor ocenjujejo, dosegli večje rezultate. Še posebej opozarjajo na smotrost izkorisčanja proizvodnih zmogljivosti in varčevanje s surovinami. Za zaposlovanje menijo, naj bo intenzivnejše v materialni proizvodnji, načrtujejo pa naj, da predvsem na osnovi naravnega prirastka. Načrtovanje rasti družbenega proizvoda mora omogočiti razširjeno reprodukcijo, pri odločjanju o delitvi sredstev pa si je treba prizadetvati za resničen delavčev vpliv na gospodarjenje. Treba bo povečati napore za izvoz in pri uvozu predvideti vire pridobivanja deviz. Zaradi slabega uresničevanja načrtovanih naložb, posebno v gostinstvu in turizmu, je treba nadomestiti zamjeno, pri prihodnjem načrtovanju pa vlaganja usmeriti v opremo, tehnologijo in izdelke za izvoz. Ob tem bo treba prav tako resneje pristopiti k uresničevanju načrtovanih naložb v stanovanjsko gospodarstvo.

Sklepi med drugim poudarjajo tudi potrebo po realni rasti osebnih dohodkov. Za načrtovanje bodočega razvoja, zlasti nalog v prihodnjem letu, zahtevajo usklajevanje na osnovi materialne bilance povsod tam, kjer dogovora še niso dosegli.

Komaj 81,6-odstotna uresničitev družbenega načrta razvoja v sedanjem srednjeročnem obdobju kaže, da se povsod niso dovolj prizadetvali pri izpolnjevanju zastavljenih nalog, so poleg drugega naglasili med nedavnim sejo občinske konference Zveze komunistov na Jesenicah. Ocenili so tudi, da bo še bolj kot doslej treba krepiti delo komunistov v vseh okoljih. Predvsem gre za potrebo po uresničevanju sklepov in stališč organov in vodstev ZKJ oz. ZKS glede ustalih gospodarstva in nadaljnje uresničevanja razvoja političnega sistema. Na osnovi ocen resničnih možnosti se morajo komunisti zavzeti za usklajevanje v načrtovanju bodočega razvoja in sprejemanje temeljev razvoja občine pospešiti zaradi zaostajanja. V sleherni osnovni organizaciji Zveze komunistov bodo moralni do sredine decembra pripraviti oceno svojega dela in v njej razčleniti gospodarski položaj ter ustalitvena prizadevanja posameznikov.

Užaljenost je slabo opravičilo

V vsaki občini mora nekdo skrbeti za vzdrževanje in čiščenje cest, ulic, poti, pločnikov in drugih javnih površin, za vodovode in kanalizacije, za odvod in spravilo odpadkov, pokop mrljev in podobne »nehvalene« stvari.

Zanje so običajno zadolženi delavci komunalnih podjetij. Kako opravljajo svoje delo, v tem zapisu ne bi razglabljali, kakšne so cene storitev, tudi ne, dejstvo pa je, da komunalna podjetja sodijo med organizacije posebnega družbenega pomena ali, z drugimi besedami, da so ustanovljena zaradi potreb delovnih ljudi in občanov in da so zato nujno tudi odgovorna.

V »našem« primeru pa je bilo delavcem komunalnega podjetja bolj malo mar, kako je s komunalnimi storitvami. Bogatejši zaslužek so zaslutili v opravljanju gradbenih in obrtnih del in so jih zato v svojem samoupravnem sporazumu o zdrževanju dela delavcev v delovni organizaciji zapisali kot glavno dejavnost, medtem ko so »odvečne« komunalne storitve padle pod stranske. Očitno so pozabili, kaj piše v ustavu in statutu, ki so ga — mimogrede — sprejeli brez soglasja občinske komunalne skupnosti.

Težje pa krepitev bolj donosne gradbene dejavnosti so že pred dvema leti začele rahljati samoupravne in medsebojne odnose komunalcev, kar je vplivalo tudi na poslovanje. Strokovni delavci so odhajali iz podjetja. Na pobudo občinskega izvršnega sveta so samoupravni organi sicer sprejeli vrsto sklepov, s katerimi naj bi nepravilnostim navrili konec, a kaj, ko jih nihče ni uresničeval. Spomladi so dobili novega direktorja, ki je celo sam priznal, da je organiziranost v podjetju slaba, neučinkovita in zato draga, da so notranji odnosi zrahljani, kar vse povzroča motnje pri delu.

Izvršni svet skupščine občine se je zato odločil, da v komunalno podjetje pošlje strokovno komisijo, ki naj bi ugotovila dejansko stanje, v raziskave pa se je vključil tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja. Osnovna ugotovitev obeh je bila, da dejavnost podjetja ni pravilno opredeljena, da samoupravni splošni akti niso usklajeni z zakonskimi določili in da so zato kršene samoupravne pravice delavcev. Spoznania bi bila lahko osnova za ukrep družbenega varstva, ki pa ga je skupščina občine Tržič na predlog pravobranilca, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij »omiljal« s sklepom, naj delavci komunalne podjetja v treh mesecih odpravijo vse pomanjkljivosti v samoupravnih odnosih in organizaciji poslovanja. To pomeni, da bodo morali v tem kratkem obdobju na novo izdelati in sprejeti domala vse samoupravne splošne akte in se po njih tudi ravnat.

Cesa je malo, vendar dovolj, saj nepravilnosti niso od danes. Kljub vsemu pa je delegate v zboru združenega dela nekaj začudil in jih pustil hladen zagovor delegacije iz komunalnega podjetja, ki je bil predvsem očitek delu izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij pri obravnavanju in sprejemanju predlogov za reševanje motenj v podjetju. Človek bi vsekakor pričakoval, da bodo »komunalci« naloge mirno sprejeli, izrazili pripravljenost za odpravo pomanjkljivosti in boljše delo v prihodnje, če že niso mogli dokazati nepravilnosti ugotovitev in nujnosti posega širše skupnosti...

Da ne bo dvoma; gre za Komunalno podjetje Tržič.

H. Jelovčan

80 odstotkov vseh potreb po časopisnem papirju v Jugoslaviji krije tovarna papirja in celuloze »Djuro Salaj« v Krškem. — Foto: D. Dolenc

Potrebe po papirju rastejo

Krško — Dobrih štirideset let je staro Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« v Krškem. Leta 1939 je krški predvojni industrijec Bojančić postavil ob glavni železniški progi, v neposrednem zaledju premoga zasavskih rudnikov in lesa iz slovenskih gozdov in gozdov gorkega Kotorja ter potrebnih količin vode iz Save, tovarno-celuloze, ki je postala temelj slovenski povojni papirni industriji. 10.000 ton zmogljivosti je imela tedaj, danes pa proizvedejo letno že 133.000 ton celuloze in prav toliko ton časopisnega papirja. 80 odstotkov vseh potreb po časopisnem papirju v Jugoslaviji krije tovarna papirja in celuloze »Djuro Salaj« je ena redkih tovornih proizvajalk, ki že ima lastne plantaže lesa in vodi akcijo za masovno vzgojo lesa. Že več let dajejo sadike brezplačno vsem, ki želijo gojiti les na zasebnem zemljišču. Radi pa bi našli tudi pravi korak z našimi gozdnimi gospodarstvi, ki bi morali dati več poudarka in skrb pri pridobivanju več gozdne mase, tako da bi v prihodnjih desetletjih vsaj delno pokrili uvoz z domaćimi surovinama. Počasno rast ima les, tega se v papirnicu še kako zavedajo, toda že bi čez trideset let lahko pretežno rabil domaću surovinu, bi bilo ogromno storjenega. Ne zanje, iz Kanade, iz Sovjetske zvezde. In zaradi velikega uvoza so seveda vezani tudi na visok izvoz. Letos bo njihov izvoz presegel 40 milijonov dolarjev in tako še vedno pokrije uvoz z izvozom. Nujno pa bo, pravijo v papirnici, povečati domaćo surovinško bazo. Tovarna »Djuro Salaj« je ena redkih tovornih proizvajalk, ki že ima lastne plantaže lesa in vodi akcijo za masovno vzgojo lesa. Že več let dajejo sadike brezplačno vsem, ki želijo gojiti les na zasebnem zemljišču. Radi pa bi našli tudi pravi korak z našimi gozdnimi gospodarstvi, ki bi morali dati več poudarka in skrb pri pridobivanju več gozdne mase, tako da bi v prihodnjih desetletjih vsaj delno pokrili uvoz z domaćimi surovinama. Počasno rast ima les, tega se v papirnicu še kako zavedajo, toda že bi čez trideset let lahko pretežno rabil domaću surovinu, bi bilo ogromno storjenega. Ne zanje, iz Kanade, iz Sovjetske zvezde. In zaradi velikega uvoza so seveda vezani tudi na visok izvoz. Letos bo njihov izvoz presegel 40 milijonov dolarjev in tako še vedno pokrije uvoz z izvozom. Nujno pa bo, pravijo v papirnici, povečati domaćo surovinško bazo. Tovarna »Djuro Salaj« je ena redkih tovornih proizvajalk, ki že ima lastne plantaže lesa in vodi akcijo za masovno vzgojo lesa. Že več let dajejo sadike brezplačno vsem, ki želijo gojiti les na zasebnem zemljišču. Radi pa bi našli tudi pravi korak z našimi gozdnimi gospodarstvi, ki bi morali dati več poudarka in skrb pri pridobivanju več gozdne mase, tako da bi v prihodnjih desetletjih vsaj delno pokrili uvoz z domaćimi surovinama. Počasno rast ima les, tega se v papirnicu še kako zavedajo, toda že bi čez trideset let lahko pretežno rabil domaću surovinu, bi bilo ogromno storjenega. Ne zanje, iz Kanade, iz Sovjetske zvezde. In zaradi velikega uvoza so seveda vezani tudi na visok izvoz. Letos bo njihov izvoz presegel 40 milijonov dolarjev in tako še vedno pokrije uvoz z izvozom. Nujno pa bo, pravijo v papirnici, povečati domaćo surovinško bazo. Tovarna »Djuro Salaj« je ena redkih tovornih proizvajalk, ki že ima lastne plantaže lesa in vodi akcijo za masovno vzgojo lesa. Že več let dajejo sadike brezplačno vsem, ki želijo gojiti les na zasebnem zemljišču. Radi pa bi našli tudi pravi korak z našimi gozdnimi gospodarstvi, ki bi morali dati več poudarka in skrb pri pridobivanju več gozdne mase, tako da bi v prihodnjih desetletjih vsaj delno pokrili uvoz z domaćimi surovinama. Počasno rast ima les, tega se v papirnicu še kako zavedajo, toda že bi čez trideset let lahko pretežno rabil domaću surovinu, bi bilo ogromno storjenega. Ne zanje, iz Kanade, iz Sovjetske zvezde. In zaradi velikega uvoza so seveda vezani tudi na visok izvoz. Letos bo njihov izvoz presegel 40 milijonov dolarjev in tako še vedno pokrije uvoz z izvozom. Nujno pa bo, pravijo v papirnici, povečati domaćo surovinško bazo. Tovarna »Djuro Salaj« je ena redkih tovornih proizvajalk, ki že ima lastne plantaže lesa in vodi akcijo za masovno vzgojo lesa. Že več let dajejo sadike brezplačno vsem, ki želijo gojiti les na zasebnem zemljišču. Radi pa bi našli tudi pravi korak z našimi gozdnimi gospodarstvi, ki bi morali dati več poudarka in skrb pri pridobivanju več gozdne mase, tako da bi v prihodnjih desetletjih vsaj delno pokrili uvoz z domaćimi surovinama. Počasno rast ima les, tega se v papirnicu še kako zavedajo, toda že bi čez trideset let lahko pretežno rabil domaću surovinu, bi bilo ogromno storjenega. Ne zanje, iz Kanade, iz Sovjetske zvezde. In zaradi velikega uvoza so seveda vezani t

Delavci kamniške KOČNE so pred dnevi že začeli z izkopavanjem nadnih sadik na svoji drevesnici v Godiču pri Kamniku. Celo vrsto odličnih jabolk imajo, od najbolj zgodnih do najbolj poznej sort – deličnik, close, rdeči jamsgrive, priolov delišes, koks oranžna reneta, zlata parmena, jonatan, zlati delišes, idaret (novol!), jonagold, mucus, gloster itd., prav tako pa tudi celo vrsto izbranih hrušk, od zgodnjih posne julijskih hrušk do najbolj pozne pastorjevke. Poleg tega pa imajo na svojih gredah tudi češnje, višnje, slive, marellice, breskve, orehe, črni in rdeči ribez in podobne sadike. Skratka, izredno pestra izbira. Od 70 do 90 dinarjev je cena pri njih, vse sadike se bodo pa dobile pri upravi Kočne pri Zapričah. Sneg, ki je padel te dni, bo verjetno malce zavrl izkopavanje, vendar upajo, da ne bo obležal in bo delo tudi pri sadikah spet normalno teklo. – Foto: D. Dolenc

Vabilo poljanskega gasilskega društva

Vzgoja mladega rodu

Letos mineva 85 let, kar sta poštali župnik Valenton Tavčar in posestnik Valentin Tavčar ter posestnik Valentin Tavčar. Zbrala 15 naprednih gospodarov in ustanovila prostovoljno društvo. Že istega leta so zgradili motorno brizgalno in ročno opremo. Leta 1899 pa je zgrajen gasilski dom. Od tedaj je aktivnost društva izredno naraščalo. Pomembna prelomna leta je leta 1931, ko so kupili prvo motorno brizgalno v Poljanski dolini, bolj pa leta 1959, ko je bil zgrajen novi gasilski dom, ki je poštovanju delom postavili sami. Isteleta so razvili pravopis.

Tako razgibana dejavnost in pa predvsem dobra usposobljenost za varstvo pred požarom in za uspešno pomoč pri gašenju zahteva veliko opreme. Zato je skrb za sodobno opremo ena najpomembnejših nalog društva. V zadnjem času društvo pri nakupu opreme veliko pomaga občinska gasilska zveza, za redno vzdrževanje pa morajo denar prekrščati sami z vsakoletnimi prireditvami in z zbiranjem prostovoljnih prispevkov. Vsaka nabiralna akcija vedno znova potrdi, da krajan znajo ceniti prizadevanja gasilcev.

Tudi v naslednjih letih se bo društvo razvijalo tako kot doslej. Veliko skrbi bodo posvečali izobraževanju in usposabljanju članstva ter vzgoji mladega rodu in nakupu nove opreme. V načrtu imajo nakup kombiniranega gasilskega avtomobila. V ta namen bodo morali povečati gasilski dom in zgraditi garažo ter urediti skladišče za potrebe civilne zaščite. L. Bogataj

srečanje »Obveščanje v združenem delu«

»Vaše pisanje naj bo preprosto!«

Kamor naj se hodijo dogovarjati uporabniki in izvajalci!

Nagrajevanje po delu je še vedno le v neposredni proizvodnji. In namesto, da bi se to uveljavilo v skupne službe, je čutiti le še večji pritisk na že normiranih mestih. Zahteve po višjih osebnih dohodkih prihajajo od povsod, iz zdravstva, šolstva, državne uprave namesto da bi se pogovarjali in storili kaj za nagrajevanje po delu.

Izvoz bomo morali pospeševati, če hočemo, da bomo lahko obdržali polno zaposlenost in nujno bo sovlaganje v investicije v nerazvitih deželah, kajti naše gospodarjenje moramo gledati dolgoročno.

»Slabo« gradivo je najpogosteji izgovor za delegatsko nezainteresiranost

Molk ima globlje korenine

Tržič – Tržičani so pred letom dni na problemski konferenci socialistične zveze izoblikovali vrsto tehničnih stališč in zaključkov, ki naj bi pripomogli k boljšemu delu delegacij. Kljub kupom popisanega paripja in grmadi besed pa občutnejšega napredka, zlasti v delu delegacij za samoupravne interesne skupnosti, ni. Seje skupščini so še vedno neskllepne, zdaj celo dopoldanske, razen delegatov iz Peka v BPT, ki jim pripombe izoblikujejo lastne strokovne službe, pa drugi, če že pridejo, praviloma molčajo ali »podpirajo« stališča delegatov iz teh dveh organizacij.

Eden od vzrokov za delegatsko nezainteresiranost so – tako je splošno opravičilo – slabo pripravljena gradiva, ki so »preobširna, ne razumljiva, preveč strokovna, pozna-

Predsedniki izvršnih odborov in skupščini interesnih skupnosti pa tudi sami delegati zvracajo krivdo na strokovne službe. Res je, da se vse začenja in konča v njih. Tajniki pripravljajo gradiva, največkrat tudi dajejo pojasnila in odgovore na vprašanja delegatov. Je to njihovo delo? Najbrž ni. Tajnik bi menda moral biti organizator sklicev, ne pa »krojač« politike razvoja neke družbene dejavnosti v občini, človek, ki si »prilašča« pravice.

Vzroke za take pojave je verjetno treba iskati drugje. Eden glavnih, če že ne glavni, je nezainteresiranost delegatov, ki so jo v strokovnih službah opazili že v prvem mandatu, nanjo opozarjali, jo skušali zatreći z jedrnatimi izvlečki gradiv in celo tolmačenji. Uspehov ni bilo.

Že od vsega začetka bi morali, zlasti v družbenopolitičnih organizacijah, močnejše potrakti na zavest in odgovornost delegatov za sprejete obveznosti, jim pomagati in jih usmerjati. Je bil kdaj delegat, četudi se ni udeležil niti ene seje skupščine, poklican na odgovornost ali razrešen?

Postopek evidentiranja delegatov, ki ga vodi socialistična zveza, bi moral biti stalen oziroma bi moral steči takoj, saj je časa do novih volitev le še leto in pol. Tako slabe izobrazbene sestave delegatov kot zdaj si res ni bi smeli več privoščiti, če naj bi skupščine interesnih skupnosti dejansko postale mesto dogovarjanja vseh občanov in delovnih ljudi.

Cimprije bi bilo treba stopiti tudi v združeno delo, kjer je aktivnost delegacij najslabša. Sindikat, zveza komunistov, poslovodni delavci in strokovna služba v njem so prav tako odgovorni za dobro delo kot delegati sami. Ti bodo morali povedati, kakšno pomoč pri obravnavi gradiv za skupščine želijo in potrebu-

Postopek evidentiranja delegatov, ki ga vodi socialistična zveza, bi moral biti stalen oziroma bi moral steči takoj, saj je časa do novih volitev le še leto in pol. Tako slabe izobrazbene sestave delegatov kot zdaj si res ni bi smeli več privoščiti, če naj bi skupščine interesnih skupnosti dejansko postale mesto dogovarjanja vseh občanov in delovnih ljudi.

Cimprije bi bilo treba stopiti tudi v združeno delo, kjer je aktivnost delegacij najslabša. Sindikat, zveza komunistov, poslovodni delavci in strokovna služba v njem so prav tako odgovorni za dobro delo kot delegati sami. Ti bodo morali povedati, kakšno pomoč pri obravnavi gradiv za skupščine želijo in potrebu-

Kritično se je tovariš Popit dotaknil tudi kmetijstva. V kmetijskih organizacijah bi morali gospodariti kmetje sami, ne pa administracija. In če bi bilo tako, ne bi prihajalo do takega pomanjkanja kmetijskih pridelkov, kot je zdaj primer mesa.

Vse bolj je tudi čutiti tendence, da bi posamezne tozd postale delovne organizacije, spet z vsem administrativnim aparatom. Pa bi lahko to povezovali en sam človek. Tako tozdi niso bili zamišljeni.

Pojavljajo se prekinute dela. Teme politične, kot je primer na Poljskem. Zaradi neinformiranosti našega delavca in zaradi napatačnega sistema nagrajevanja se pojavljajo. Zakaj za delavca nagrajevanje po delu, za drugega pa po funkciji? Vsako prekinute dela moramo uporabiti za utrijevanje delavškega samoupravljanja in za uresničevanje nagrajevanja po delu, ne pa prekinute dela prikrivati in »lakirati« stvari, ki niso v skladu z družbenopolitičnim položajem delavca v združenem delu. Predvsem pa delavci morajo biti pravilno informirani. S preprosto besedo se da obrazložiti vse, najbolj strokovne stvari. In če bomo govorili in pisali v združenem delu tako, ko bomo obravnavali trimesečne obračune, planne in vse ostalo, bo za informatorje pri vratarjih v delovnih organizacijah veliko več zanimanja.

D. Dolenc

in razumljivih izvlečkov delegatom lahko veliko pomagali.

Razmisliš bi veljalo tudi o tem, da se strokovni delavci s področja invalidskopokojninskega zavarovanja in zaposlovanja vključijo v skupno strokovno službo občinskih interesnih skupnosti, ker bi tako njihovo delo postal boljše in bolj racionalno.

H. Jelovčan

Vrsta priznanj za Gorenjce

Osemnajst posameznikov in pet mladinskih organizacij prejelo priznanja v akciji »Iščemo najboljšega mladega delavca – samoupravljalca in najboljšo OO ZSMS v združenem delu«

Akcija je zahtevala od mladih stabilizacijsko obnašanje v svoji delovni sredini, obenem pa je spodbujala tudi samoupravno dejavnost mladih v združenem delu. Poleg družbenopolitične aktivnosti so pri izboru najboljših upoštevali še prizadevnost posameznikov na delovnem mestu, produktivnost dela, inventivno dejavnost, delovno disciplino, izostanke od dela ter osebno in skupno odgovornost. Od 38 podeljenih priznanj za posameznike jih je 15 odšlo med mlade delavce iz gorenjskih delovnih organizacij. Prejeli so jih Mirko Mohorič, Zvone Kovačič, Radivoj Radič in Mujaga Haskić iz Jesenic, Rado Gabrovec, Dragi Georgiev, Mehmed Mazrek, Sveti Stanković, Novica Pavlović, Martina Debeljak in Dragica Groše iz Kranja, Metka Razinger in Dare Drol in Radovljice ter Anton Šifrer in Janez Finc iz Škofje Loke.

Med mladinskimi organizacijami v združenem delu so v tej delovno-

tekmovalni akciji imele največ uspeha naslednje OO ZSMS z Gorenjske: tozd Hladna Valjarna Bela – Železarna Jesenice, Velepnevmatika – Sava Kranj, tozd TEA – Montaža iz delovne organizacije Iskra Elektromehanika Kranj, Iskra iz Lipnice, tozd Mehanične delavnice – Alpetour Škofja Loka ter koordinacijski odbor OO ZSMS Stol Kamnik in OO ZSMS Toko iz Domžal. Priznanja najbolj uspešnim posameznikom in mladinskim organizacijam so podelili na nedavni volilno programski konferenci RK ZSMS v Ljubljani.

Na programski seji konference mladih v vzgoji in izobraževanju so podelili tudi priznanja za uspešno delo na tem področju. Od Gorenjcev so jih prejeli Suzana Končut, Leon Čebašek in Zoran Klemenčič, vsi iz občinske konference ZSMS Kranj.

C. Z.

Delo in odgovornost

Vemo, kaj nam je storiti, da bomo uresničili naloge, za katere smo se odločili, vendar je velike zahtevnejši dogovor, kako ukrepati in se organizirati v družbi, da bo vsak lahko zavestno opravljal tisto delo, ki ga mora in ga zna – Nedeljiva odgovornost vseh in vsakogar, še posebej pa komunistov in nosilcev odgovornih dolžnosti

Kranj – Odgovorno je biti komunist, vendar je breme odgovornosti v času, ko ni problemov, lažje kot je danes, ob sedanji težavah, je dejal na zadnji kranjski konferenci ZKS Stane Boštančič, eden od sedemnajstih razpravljalcev na sestanku, na katerem so obravnavali aktualne družbenoekonomske in politične naloge Zveze komunistov v kranjski občini. Vsak od nas, kjer koli delamo in živimo, mora po svoje prispevati k uresničevanju dogovorjene politike, v skladu s svojimi nalogami in znamenjem, vendar je odgovornost komunistov in njihove Zveze veliko večja zaradi zgodovinskega poslanstva in zaupanja, ki ga uživa med ljudmi. Zveza komunistov je znala vedno, vše veliko težih trenutkih, najti izhod povezana z ljudmi, delavci in občani. Tudi sedaj mora utrditi svojo organiziranost, prek članov prenašati svoja stališča v vse okolje, na samoupravne organe, z bore delavcev, v skupščine, terjati splošno odgovorno ponašanje in uresničevanje sklepov, vzpodbujati delo in spoštovati, kar imamo zapisano v temeljih naše ureditive in opredelitvah položaja delovnega človeka in občana. Skupna odgovornost in odgovornost posameznikov je nedeljiva. Ni pravil brez dolžnosti, pa naj gre za najodgovornejšega v neki sredini ali za delavca pri stroju, katerega pridnost, odgovornost, zavestnost in znanje moramo ceniti.

Osrednje vprašanje, za družbo in tudi za Zvezo komunistov, ostaja, kako se organizirati in kako se na različnih ravneh dogovoriti za ukrepe, usklajene in celovite, tudi v primerih navidezno manj pomembnih stvari. Predvsem mora vsak zavzeto in odgovorno opravljati naloge, za katere je usposobljen in zadolžen. Zakaj na primer o eni in isti stvari razpravlja kopica organov, če bi lahko razpravo racionalizirali. Imamo delegatski sistem, pa pogosto v njem vidimo le občinsko skupščino, ne pa organe drugih družbenopolitičnih skupnosti in svoje deležate v njih, seznanjene s problematiko in odgovorne za uveljavljanje stališč sredine, ki jo zastopajo. Združeno delo ima orložje odločanja v zbornicah, skupnostih in združenjih, pa delegatstvo in dogovarjanje tu zašepa, pa odloča nekdo drug izven tega mehanizma. Prav tako imamo družbenopolitične organizacije z ZK na čelu, vendar so tudi te pogosto kolešek v mehanizmu nestabilizacijskih teženj. Slej ko prej se bo treba tudi komu zameriti in mu brez oportunitisma reči, kaj je v tem trenutku njegova naloga in dolžnost ...

J. Košnjek

**ALPINA
Tovarna obutve Žiri
Stara vas 23, n. sol. o.
TOZD OBUTEV Gorenja vas**

**na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja za TOZD OBUTEV Gorenja vas objavlja prosta dela in naloge
NOČNO ČUVANJE
v TOZD Obutev Gorenja vas**

Kandidati za razporeditev na navedene delovne naloge morajo slediti splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

**nekvalificirani delavec,
4 mesece delovnih izkušenj,
preizkus znanja v rokovovanju z orožjem
izmene prijave z dokazili poslje v 15 dneh po objavi na naslov
tovarna obutve Žiri, Komisija za delovna razmerja za
TOZD Obutev Gorenja vas, 64224 Gorenja vas.**

FILM

KRČ GROZE

Kaj se dogodi, če se znanost uporabi v zlo človeku? Z bogato domišljijo prepletom odgovor ponuja film Krč groze. Vsebinsko posega na občutljivo področje znanosti – genetiko. S pomočjo izraznih možnosti filmskega jezika in spretne filmske ekipne, zaživi pred našimi očmi grozljivo obarvano dogajanje, ki je še na meji možnega. In prav ta ščepec možnosti, ki jo ta film ob vsaki sekvenci dobrodošno dopušča, je najbolj vabljiv. Nenehno nas sili k temu, da se sprašujemo, kaj če se bo to tudi v resnicu dogodilo. Tako smo vsi zgroženi ujeti v napeto zgodbbo.

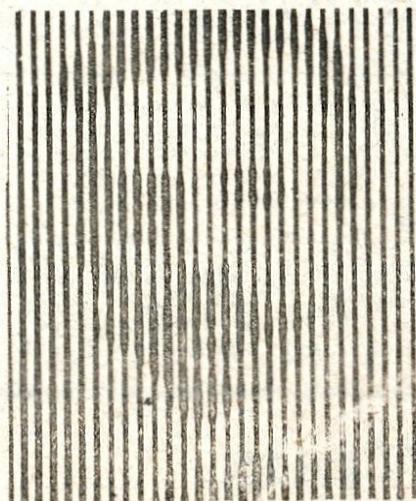
Skratka, prepričljivosti filma ne moremo odrekati. Povsem zadovoljivo opravlja svojo edino funkcijo – dodata nas prestrasi. Pomembnejšega učinka pa temu filmu, ki je samo novejši proizvod s tekočega traku ameriške filmske proizvodnje, ne moremo pripisati. Namen izdelovanja tourstnih filmov je manipulacija s človeško mislio – ustvariti različne oblike iracionalno zavojnih problemov, ki z našo stvarnostjo nimajo nobene zveze in z njimi umetno zaposliti naš razum. Čeprav je tudi res, da so prav taki filmi včasih pravi balzam za preutrujene misli – le pretiravati z njimi ne gre! No, če bi se radi malce bali in če imate dovolj trdne žive, potem je tokrat v kranjskem kinu pravi film za vas!

LASJE

Muzikl se nam je vselej predstavljal kot lahkočnejša filmska vrst, v kateri ne manjka smešnih zapletanj, duhovitosti, lepih plesnih scen in seveda dobre glasbe. Prav ničesar od vsega tega ne pogrešamo v sodobnem muziklu »Lasje« režiserja Mila Šormana. Vendar se ta film od vseh predhodnikov razlikuje po svoji globoki družbeni noti; glasbena scena pa je le poskus, da se sicer resna tema predstavi na specifičen način. Poanta filma je v obsodbi vojne in njene nesmiselnosti. To obsodo izreka skušana množica mladih Američanov, katerih najvišji ideal je medsebojna ljubezen, ki se lahko uresniči le v slobodni družbi, v kateri ni prostora za individualizem, privatizem in elitizem določenega sloja družbe. Forman precej jasno nakazuje prepad med različnimi vrednotami, a pomen svoje misli zmanjša s tem, ko svobodo pojmuje v njenem najpreprostejšem odtenku. Ne zahteva več, kot svobodo življenja v nesvobodni družbi, kar izrazi v omiljenem antirasizmu in vseprezemanjuči želji po miru. Tako idejnopravljeno izreka kritiko najbolj grešnega, a ne več tudi najbolj občutljivega obdobja ameriške zgodovine – Vietnameske vojne. A vrhunec film doseže prav s to obsodo, ki se iz svoje ozke usmerjenosti v obsodo določene vojne preradi v kritiko vojne na sploh. Občutljavnost je odlika resnične umetnine, zato si »Lasje« s tem, ko s svojo resnico presežejo izrazne možnosti filma, pridobe vrednost umetniškega dela.

Lilijana Šaver

Računalniška obdelava Cankarjeve fotografije

delom pa odebeleni deli plošč. S takšnim, zelo natančnim izračunom, so dosegli želeni vidni učinek, podobno pisatelja.

Pri delu so uporabili računalnik in televizijsko kamero, ki je sposobna razlikovati 256 različnih nivojev osvetljenosti, kar je precej več kot človeško oko, za katerega je s preizkusi ugotovljeno, da ločuje le okrog 40 različnih nivojev. Kamera je sliko razdelila na množico elementov (512 × 580) in informacije o osvetljenoosti poslala v računalnik, ki jih je shranil na disk. Napisali so računalniški program, ki je poskrbel za pravilna razmerja med širino in višino kipa ter za razmerja med najmanjšo in največjo debelino plošč.

Obdelava fotografije Ivana Cankarja spada v okvir raziskav na področju računalniškega vida. Pri Institutu Jožef Stefan v Ljubljani so se septembra lotili za zanimivo obdelavo fotografije Ivana Cankarja, na podlagi katere bo akademski kipar Slavko Tihec izdelal kip, ki bo krasil predverje kulturne doma našega največjega pisatelja. Spomenik ne bo klasične vrste, ampak bo sestavljen iz pokončnih plošč, ki bodo upodabljale liste knjige. Neenakomerna debelina listov pa bo dajala vidni vtis podobe Ivana Cankarja.

Za izračun debeline plošč so strokovnjaki uporabili podatke o osvetljenoosti. Tako temnejšim delom slike odgovarajo tanjši deli, svetlejšim

Ubrani pevci – Moški pevski zbor Medvode deluje že peto leto. Začel je zrasla med lovci, ki so ugotovili, da imajo toliko pevcev, da lahko ustanovijo zbor, ki bo nastopal na krajevnih slovesnostih. Pred dvemi leti je zbor prevezel pevovodja Igor Majcen in posegli so po tehnično-kompozitno zahtevnejšem in »sodobnejšem izboru glasbene ustvarjalnosti. Letos so nastopili na republiškem tekmovanju »Naš pesem 80« in imeli vrsto nastopov na raznih prireditvah. -fr

Kranjsko gledališče povabljeni na Poljsko

KRANJ – Prešernovo gledališče je te dni prejelo novo priznanje. Predstava S. Becketta: Čakovč na Godota je povabljeni na poljski gledališki festival, ki se odvija v mestu Dabrowa Gorzic. Povabilo na uveljavljeni festival seveda pomeni predvsem mednarodno priznanje kranjskega gledališča tako v repertoarnem kot izvedbenem pogledu. Nedvomno je zasluženo, saj vsaj nekatere predstave kranjskega gledališča že nekaj let s svojo izpovednostjo in inovacijsko močjo sodijo v sam vrh slovenske gledališke ustvarjalnosti.

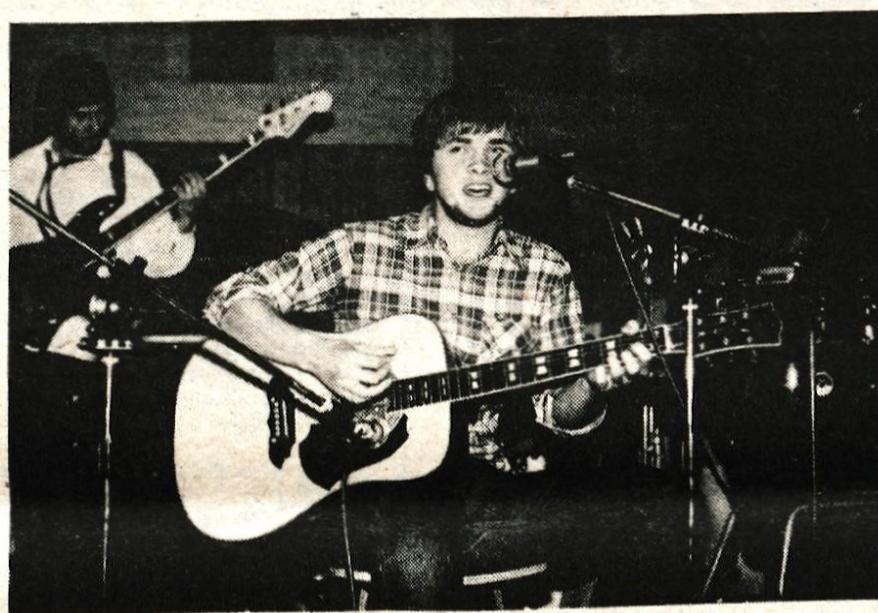
V zadnjih sedmih letih je to že tretje povabilo, da kranjsko gledališče sodeluje na mednarodnem festivalu. Leta 1973 je bila na jubilejni festival svetovne mladine in naprednih študentov povabilena uprizoritev Salto mortale kranjskega dramatika Pavla Lužana. Ustvarjalci predstave so v kulturni delegaciji Jugoslavije odšli v vzhodni Berlin, toda zaradi slabe organizacije

(na poti so se izgubile kušice predstave niso mogli odigrati). Kljub temu so na festivalu prejeli priznanje – plaketo za del programa, ki so ga izvajali na svetovni predstavitvi Jugoslavije v vzhodnem Berlinu.

Pred leti so bili na poljski kulturni festival povabljeni ustvarjalci na lutkovnem področju, ki delajo znotraj Prešernovega gledališča. Kljub vsem zagotovljenim festivalom niso odšli in kranjski gledališčniki še danes ne vedo, kje se je zataknili.

Tokrat so torej povabljeni na tretjič in upajmo, da bo gostovanje na Poljskem uresničeno. Predstava Čakovč na Godota je uvrščena tudi v program festivala malih odrov v Novi Gorici. Skratka, predstava, ki je v pretekli sezoni doživel odličen sprejem, bo s sodelovanjem na obeh festivalih potrdila svojo izpovedno moč in s tem izvršnost kranjskega gledališča.

M.L.

Na letošnji prireditvi Iskra poje je bil po glasovanju poslušalcu in strokovne žirije najboljši Dušan Jovšek. Foto: Brane Oblak

Iskraši prepevali

Kranj – Osnovna organizacija ZSMS Iskrinega tozda Telefonski elementi in aparati v Kranju velja za eno najbolj delavnih v slovenskem združenem delu. Njena prizadevanja zajemajo tudi skrb za kulturno in zabavno življeno v temeljni organizaciji. Nedavno je pripravila mali festival »Iskra poje '80«, ki je lepo uspel. Podobna popevkska srečanja so v preteklih letih osvojila široko zanimanje slovenskih poslušalcev, mladi pevci pa si tako nabirajo prve izvajalske izkušnje, istočasno pa poskrbe za prijetno razvedrilo poslušalcev.

Letos smo slišali sedem Iskrašev – pevskih navdušencev, ki jih je spremjal odlična slovenska jazz-rock skupina Predmetstje. Izvajalce so ocenjevali poslušalci in strokovna žirija (A. Pompe, V. Repinc in K. Mohar). V soglasni oceni publike in žirije je bil prepričljivo najboljši Dušan Jovšek, ki se je predstavil z

lastno skladbo Naša pot. Gre za obetavnega individualista (avtorja in izvajalca), ki ga bomo bržko kmalu srečevali med imeni kot so Šifrer, Mežek in Žvokej.

V drugem delu sporeda sta za nežno in lirično pop glasbeno uživanje poskrbeli sestri Jerman iz Kamnika, za agresivno in dinamično rockovsko vzdružje pa znana Neča Falk. Lahko zavabnost in smeh je prispevala humoristična skupina Veseli večer iz Tržiča.

Festival Iskra poje je tokrat že petič zapored dokazal, da si delavci v združenem delu žele tovrstnih prireditiv.

Kazimir Mohar

Titanovi likovniki v Iskri

V začetku novembra so si obiskovalci Iskrine avle na Laborah lahko ogledali štirideset likovnih del likovnikov Titana iz Kamnika in Iskre. Poznavalcem likovnih del Iskrašev je bilo takoj opazno, da je polovica del prišla od drugod. Prav ta »mešanica« zasluži širšo pozornost. Pred letom dni je na pobudo animatorjev kulture v obeh tovarnah prišlo do podobne razstave v Titenu. Pomenila je novost likovnega sodelovanja. Lahko rečemo, da je primer, kako že uveljavljeno in številčno močna skupina likovnikov nastopi kot sopotnik in »most« za nastop in uveljavljanje manjše skupine za večino javnosti še neznanih likovnikov. Dela za razstavo v Iskri je izbral in postavil cene Avguštin, ki je kljub pestrosti ustvaril občutek celote. Koristnost takšnega primera je nedvomno, da je javnim nastopom iz anonimnosti stopilo ustvarjalci manjših kolektivov, istočasno pa pri njihovih sodelavcih vzbudi zanimanje za dela drugih likovnikov. Zato želimo, da bo tako oblika sodelovanja živila naprej in vzbudila zanimanje še pri drugih skupinah.

Jože Volarič

Rumba za slovo

Tekmovanje za absolutnega državnega prvaka – revija za učence – dvanajst najboljših plesnih parov – v ritmu sambe in rumba

V petek, 14. novembra, je v hali Tivoli zbral 4000 ljubiteljev športnega plesa. Obetašo se jim je zanimivo tekmovanje in obilo užitka ob glasbi in plesu. Po prejšnjih tekmovanjih je vodil plesni par Meta Zagorc – Niko Masarič, sledila pa sta Mojca Horvat – Brane Križnar. Najprej je zaplesalo dvanajst parov v ritmu Latinske Amerike. Odplesali so sambo, ča-ča-ča, rumbo, passo-doble in jive. Tem plesom so sledili standardni: angleški valček, tango, dancijski valček, slow-fox in quick-steep. Potem so sodniki med plesali izbrali šest najboljših parov, ki so se uvrstili v finale.

Biljal se je vrhunc večera. Ko je vseh šest parov odplesalo tekmovalni program, je bilo treba sešeti točke in razglasiti zmagovalca. Pokal Zvezde telesnokulturnih organizacij je prejel plesni par s številko devet, ki je bil očitno tudi ljubljeneč publiko. Mojca in Brane sta ponosno stopila na najvišjo stopnico zmagovalnega održa. Zmagala večera in

prvenstva v hali Tivoli je bila najboljša častni ples pa sta si izbrali sami.

Toda točk, da bi osvojila pokal Jugoslavije, je bilo vendar premalo. Priznati sta morala premalo najresnejših tekmecev, para številka dve. Ob igranju jugoslovanske himne sta na najvišji stopnici stali Meta Zagorc in Niko Masarič, drugi v skupni uvrsttvitvi sta bila Mojca Horvat in Brane Križnar, tretji Barbara Nagode in Zoran Kujan.

Absolutna državna prvaka sta za častni ples izbrala rumbu. Plesni koraki večkratnih državnih prvakov ob ritmu popevke Feeling je pomenili njuno slovo od tekmovanja na plesnem održu, pa tudi konec prijetnega in zanimivega tekmovanja.

Majda Kralj

Jože Zupan

V Ljubljani je umrl znan slovenski filmski igralec Jože Zupan, eden največjih, ki so oblikoval našo povojno odrško kulturnost in umetnost. Rodil se je leta 1909 v Ljubljani, pred vojno odšel začel na amaterskih odrških skupah. Po vojni je bil sprejet v ljubljansko Dramo, kjer je igral v prvem letu karakteristične vlogi, uvrstitev v živih podob dramskih likov. Dolg je tudi seznam njegovih filmskih vlog. Nepozaben je bil Na svoji zemlji. Za radio priredil več proznih del, sodeloval je v televizijskih igrah in nadaljeval v vlogah. Njegov Kaplan Martin Cedermac se nam je trdno vselil v spomin. Otroci so ga imeli radi v svoji življenosti znal preveriti mladega poslušalca. Zadnjecas je s podajanjem pravijo za televizijski mladi svet še enkrat osvojil.

Jože Zupan je bil preprosto, razumljiv in globok. Naš naš odrških deskah, v filmskih vlogah, v radijskih igrah, na televizijskih. Povsem naš, saj je rad stopil tudi deske naših vaških održ.

Kitajske vezenine v Goričanah – V muzeju Goričane je na voljo ogled razstave Kitajske vezenine. Zbirka, ki sodi v okvir kulturno просvetnega sodelovanja med LR Kitajsko in Jugoslavijo, obsega nad 60 raznovrstnih in izvirnih vezenin. To so stvarite iz najnovejše preteklosti, kot tudi današnji razvoj tehnike vezenja na Kitajskem. -fr

Slovenski koledar 81

Lep, poln
mikavnega branja

Rano, da bo lahko pravočasno prišel do domov naših izsečev v najoddaljenejših kotičkih sveta, je pri Slovenski izseljenski matici v Ljubljani izšel Slovenski koledar za prihodno leto. Že osemindvajsetič prihaja v javnost. Tokrat posebej poln mikavnega branja.

Natisnilo so 6.000 izvodov, tisoč več kot lani, ko je hitro postal. Kate, da zanimanje zanj raste, da je postal dragoceno novo darilo, ki ga pošiljamo sorodnikom in prijateljem – Slovensem po svetu.

Koledar obsega 338 strani, skrbno urejenih in bogato ilustriranih. Uredniki so želeli pripraviti sodobno edicijo, ki jo bodo z zanimanjem vzeli v roke tudi tisti, ki slovenštine ne obvladajo najbolje. Bralne strani so spletene s fotografijami, ki vtrivajo lepo besedo in nudijo oddih med branjem. S 35 barvnimi in 116 črno belimi fotografijami je to doosej daleč najbolj ilustriran koledar.

Bralni del tvorijo trije temeljni kamni: Domovina, Literarni almanah in Slovenci po svetu. Nanje se navezuje koledar sam, barvni slikovni dodatek, poglavju o Slovencih po svetu je dodana angleška priloga. Dva prispevka v angleščini najdemo tudi v prvem delu, v poglavju Domovina. Koledar želi priti tudi med v tujini rojene Slovence, tudi med tiste, ki slovenštine ne obvladajo najbolje, med angleške prijatelje naših rojakov. Da ga bodo tudi vzel v roke, letos tako izrazit poudarek na likovni plati.

V domovinskem delu najprej Mitja Ribičič piše o Titovi viziji novega sveta, Jože Prešeren o največjem sinu jugoslovenskih narodov Titu, dr. Metod Mikuž o letu 1941 kot prelomnici dogodkov v Jugoslaviji, Ladislav Lesar o Jakčevih upodobitvah Tita. Neuvrščeni, socialistični in samoupravni Jugoslaviji, bolezni tovariša Tita, ki je segla v središče svetovne pozornosti, naši viračnosti in neomajnosti, da bomo hodili po njegovi poti je posvetenih več prispevkov. Dva sta namenjena tudi angleško govorečim ljudem. Uvodne teme, ki jih zaključujejo razmišljanja o neuvrščnosti kot temelju naše zunanje politike in kaj nam posuni splošni ljudski odpor, zaobsegajo deset prispevkov. Sledi prispevek, da slovenština ni težja kot drugi jeziki. Omenimo pa že nekatere, posebej privlačne prispevke: o naših gozdovih, strelkah, arhitekturi, ki išče nova pota v starem, slovenskem, keršvicah na gričih.

V literarnem almanahu je urednik France Vurnik zbral odlike iz del pomembnih slovenskih literarnih ustvarjalcev:

Ungarja, Luisa Adamiča, Cirila Kosmača, Leopolda Suhadolca, Bena Zupančiča, Petra Božiča, Vladimirja Kavčiča, Marjane Kotanca, Cirila Zlobca, Andreja Kokota, Marka Kravosa,

Toneta Kuntnerja, Vatroslava Grilla, Anne Praček Krasne, Antona Ingoliča in Ivana Cimermana.

Poglavje Slovenci po svetu je uredil Jože Prešeren in v njem

bil pisano bero zapisov o naših rojakih. Težo mu dajejo prispevki za zgodovino Slovencev po svetu. Dodani so odlomki iz veljeniške književnosti. Poglavje pa zaključuje angleška priloga.

Slovenski koledar, pisana, a živa vez med življenjem v domovini in življenjem naših rojakov v tujini, vez, ki se spleta v ustrem slovenskem svetovnem kulturnem prostoru, vsako leto v tujih in utrip domovine v daljne dežele sveta. Slovenska izseljenska matica mu zato posveča vso pozornost, si prizadeva, da bi bil čim boljši, bogatejši. Letošnji je sad skupinskega dela, urednikov, na čelu katerih je bil Juš Turk, tipografsko in

poligrafiko pa ga je zasnoval Andrej Habič.

Koledar stane 150 dinarjev, naročite pa ga lahko, tudi po telefonu pri Slovenski izseljenski matici v Ljubljani.

Pogumni začetek

Marsikaj mi je všeč. Imaš možnost še večjega lastnega kreativnega dela. Več potrpljenja pri iskanju tem, preišči in razišči jih do konca. Barve, barve, še več premisljuj o njih. Delaj, delaj, ne glede na vse.

Besede, ki smo jih našli v knjigi vtišov, so namenjene Ljubu Kozicu. Razstava njegovih likovnih del je toliko vznemirila obiskovalce, da se niso zgolj podpisovali v knjige, temveč so dodali mnenje, pripombe, nasvete, spodbude. Prvič, odkar v škofjeloški knjižnici prirejajo likovne razstave, se je to zgodilo.

Tridesetletni Ljubo Kozic iz Kranjske, kot strojni ključavnica zapošlen v Loških tovarnah hladilnikov, član likovne skupine pri škofjeloški zvezi kulturnih organizacij, se je prvič samostojno predstavil. Doslej je trikrat razstavljal že v tovarni, pred dobrim letom na skupinski razstavi članov likovne skupine pri zvezi kulturnih organizacij v Škofji Loki. Tedaj je bila ena njegovih slik izbrana za revijo likovnih skupin v

Brežicah. Vendorle je bila razstava v knjižnici prva, s katero se je samostojno predstavil širšemu občinstvu, ne le sodelavcem v tovarni. Prostor v knjižnici sicer ni ambient za slike, ni galerijski, vendor je za približanje slike ljudem zelo dober, pravi Ljubo.

Kaj je vznemirilo ljudi, da niso šli tihi mimo razstave, vzbudilo pozornost, dvignilo prah. Nedvomno je bila to Ljuboova slikarska tehnika, bule, kakor jim pravi sam, vdolbine in izdolbine na ravni ploskvi. Zanimal je našel v tovarni. Plastične plošče z bulami prebarva s temeljno barvo, nato mu pomenijo »slikarsko platno«. Ne, ne želi z njimi podariti prostor, iskati perspektivo. Ko sliko gledaš naravnost so črte ravne, če s strani, so krive. Podoba je izkrivljena. Pokrajina se deformira, kar se bo slej ko prej, pravi Ljubo. Škofja Loka je doživelha že veliko pretresov, vsa je v bulah, če jo pogledaš spredaj, na hitro, je cela, od strani je njenja podoba spremenjena, izkrivljena.

Cutim, da je to nekaj, o čemer bi se dalo veliko govoriti, razmišlja

Ljubo. Moja dela povzročajo dileme, različne odmeve. Rad bi slišal kritiko. Vendor, med akademskimi slikarji in amaterji je malo sodelovanja. Malo je poklicnih slikarjev, ki bi jih zanimala amaterjeva slika, ki bi

Oktobra je z razstavo likovnih del Ljuba Kozica škofjeloška zvezda kulturnih organizacij, pri kateri deluje skupina likovnikov amaterjev, odprla drugo sezono razstav v škofjeloški knjižnici. Te dni so na ogled dela Edija Severja in Mirka Polajnarja, 10. decembra jih bodo zamenjala dela Gregorja Jensterla in Rafka Primožiča. Skupina, ki združuje 31 amaterskih slikarjev iz vse občine, je tako v knjižnici našla prostor za razstave in srečanja ob njih. Občasno pripravijo tudi skupinske razstave v galeriji loškega gradu.

Kot nam je dejal že Ljubo Kozic, že slikarji ob razstavi slišati oceno svojih del, strokovno besedo, skratka nekakšno mentorstvo. Zato bodo poslej razstave odpirali ob sredah, svojo udeležbo je že zagotovil Franc Novinc, predsednik škofjeloškega združenja umetnikov, pa tudi Andrej Pavlovec doslej ob pondeljkih zaradi drugih obveznosti ni mogel prihajati. Morda bo poslej tudi udeležba članov skupine na otvoritvah razstav večja, saj so nam sami dejali, da je začetna zagnost zadnje čase malce uplahnila. Tudi ateljejskih prostorov v stolnškem gradu še niso povsem uredbili. Kaže, da skupina potrebuje požrtvovalnega predsednika. Res, da organizacijsko kolesje poganja tajnik odbora za likovno dejavnost pri zvezi kulturnih organizacij. Toda večje tovarstvo, pripadnost skupini bo ustvarilo tudi zavzetje delo znotraj skupine same.

Literarni večer v Iskri – V petek, 14. novembra, je komisija za kulturo pri sindikalni konferenci Iskra Elektromehanike sodelovalo z Drustvom slovenskih pesnikov in pisateljev pripravila literarni večer, v katerem sta sodelovala Iskraška literarna ustvarjalca Jože Puklavec in Franc Pavčič ter gostje: Tone Pavček, Ciril Zlobec, Ervin Fritz in Lojze Kovačič. – Foto: F. Perdan

ograjen, s severnimi vrati in arhitekturno lepo izvedenim južnim vhodom, ki se zapira z umetniško kovanimi vrati. Po zelenici so na redko postavljeni obeliski in pomniki, ob vzhodnem zidu stoji niše s ploščami, na južnem delu park zaključujejo arkade v grškem slogu, pod katerimi so pokopani za našo kulturo v preteklosti najbolj zasluzni možje: Jernej Kopitar, Janko Kersnik, Jožef Ressel, Gregorij Rihar, Anton T. Linhart, Ivan Grohar, Fran Maselj Podlimbarski, Franjo in Jožef Čimperman, Matija Čop, Simon Rutar, Anton Aškerč, Fran Gestrin, Fran Levstik, Andrejček Jože Podmilšak, Josip Jurčič, Josip Stritar, Emilioni Korytko, Valentin Vodnik etc. etc. Severni zid krasijo in zaključujejo štirje edinstveno lepi visoki stebri. Vse to je v celoti, s pooblastilom in denarjem našega naroda domisil in sedkal nekaj let pred vojno naša dosegla največji umetnik-arhitekt Jože Plečnik. Park leži vzhodno od Gospodarskega razstavišča, ki je bilo sedjano na prostoru nekdajne bežigradske cerkve in starega ljubljanskega pokopališča. Navje kot celota je velik slovenski umetniški in kulturni spomenik, povsem urejen park in zelenica (za katere se vsi neprestano borično z urbanisti), ki ne potrebuje nobenih dodatkov ali sprememb. Taka je v skopih črtah podoba našega slovenskega Pantheon, edinega, ki ga imamo.

Ob vprašanju Plečnikovega Navja se nujo postavlja vprašanje: ali se Slovenci odpovedujemo prilastkom kulturnega in zgodovinskega naroda, kajti po logiki brezdušnega tehokratizma nenehno rušimo svoje narodne spomenike, za kar ni nobenega in nikakršnega opravičila. Ob razprtivitvijo sedanje Titove ceste je že po Prešernu apostrofirano poslopje bivše nemške Kaznine obščalo, dočim je bilo brez pomisleka porušeno poslopje prve slo-

venske čitalnice. Paradox brez primere! Kako globok posluh imamo za zgodovinsko kontinuiteto! Z isto logiko je bil razrušen Jakopičev paviljon, ki bi ga vsak kulturni narod pestoval na rokah. Pa bo kdo rekel, saj »Jakopičev paviljon imamo, celo v lepi, veliki, moderni stavbi. Kolikšna preproščanja? Vsi vemo pod kakšnimi težkimi in edinstvenimi pogoji je Jakopič gradil svoj paviljon in s tem odpril obdobje našega impresionizma. Kakšno pomanjkanje zgodovinskega čuta v najbolj osnovnih primerih, kakšna sramota za nas, za našo kulturo, kakšna nedostojljiva izguba, da tega paviljona nismo hoteli ohraniti. Po podobni logiki je padla dragocena Koslerjeva hiša, edinstven spomenik renesančnega stavbarstva na Slovenskem. Takrat, pred dvemi desetletji (!) so naši tehokrati sveto obljubljali, da bo na novo stala v Arboretumu Volčji potok. Je sploh kdaj resno mislil, ko je to obljubil? Je naša spomeniško-varstvena služba zgolj na papirju? Sredi Firence, med najprometnejšimi ulicami, med največjim hrupom tega mesta, leži anglikansko angleško pokopališče, ki je že dolgo za nove pokope zaprto, docela varno pred kakršnimboli tehokratiskim posegom. Kako vabljuj prostor za naše tehokrate!

Bomo vnovič klonili pred njihovimi barbariskimi apetiti? Se ne bodo tehokrati že enkrat naučili spoštovati našo kulturno dediščino in s tem pri svojih načrtovanjih upoštevali vse, kar nam je dragoceno, da bodo to obšli, poudarili, ne pa kratkomalo izčišči?

Učimo se pri bratih Srbih, ki turiste po obisku Hiše cvetja na Dedinju usmerjajo na Oplenac, ki v Saborski cerkvi v Beogradu hrani v dragocenih krstah trupla despotov: carja Dušana Silnega, kralja Uroša in drugih, v istem območju Vučka Karadžića in ostalih. Učimo se pri bratih

Nehajmo že izgovori in nedoljiheni projekti, ne sramotimo sebe, ne onemogočajmo si svoje bodočnosti kot kulturnem narod.

Ivan Mrak

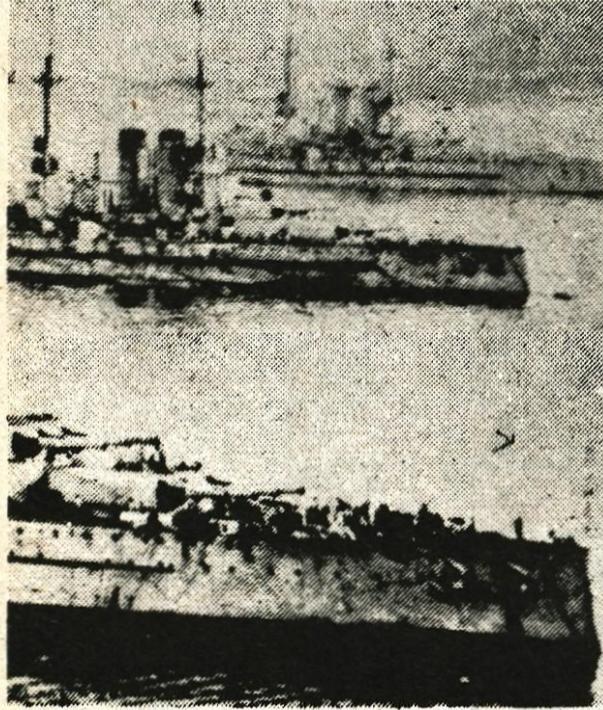
Maksim Gaspari

V osemdevetdesetem letu starosti je v Ljubljani umrl znani slovenski slikar in ilustrator akademik Maksim Gaspari. Rodil se je v Selščku nad Cerknico, študiral na Grafičnem zavodu na Dunaju in tamkajšnji akademiji. Bil je med ustanovitelji umetniškega kluba Vesna leta 1904, katerega geslo je bilo »Iz naroda za narode«.

Gaspari je temu geslu ostal zvest vse življene. Naslikal in narisal je toliko čudovitih ilustracij naših pravljic, legend in narodnih pesmi, da je legenda postal že sam. Za otroke risbe v sloške abecednike in berila, njegove razglednice so prihajale v sleheno slovensko hišo, lepe in prisrčne. In seveda ilustracije, slike in končno tudi karikature. Svojo ljubezen je prelil na vse slovensko ljudstvo, nastali so neponovljivi lepih fantov in dekle, zgarih, toda še trdnih učencev in mater, velikih čudakov, desetih bratov, desetnic. Svoje junake je vpel v praznični svet, kajti hotel je videti veselle in srečne. Vsem so začela odprtja vrata, razumevanja njegove umetnosti.

5 RADAR

KONEC DVEH VELIKANOV

Vode Jadranskega morja so še mirne in trije od štirih sestrelkih drednotov večji del svojega življenja preživijo zasidrani v puljskem pristanišču — spredaj je Szent Istvan, za njim Viribus unitis in v ozadju Prinz Eugen.

KDO JE POSNEL POTOPITEV?

Nameravani napad na baražne zapreke v južnem Jadranu po vsem tem ni imel več smisla in poveljstvo avstrijske mornarice je izdal vsem ladjam povelje, naj se vrnejo v oporišča.

Ohranjeni so zelo dobri fotografiski posnetki o zadnjih trenutkih Szent Istvana in celo filmski trak o potopitvi. Dolgo časa niso vedeli, komu se je posrečilo tako odlično posneti tragični dogodek. Dandanes ni prav nič posebnega snemati prizore iz pomorskih bitk, toda v davnem letu 1918 je bila za filmanje potrebna velika in zapletena aparatura.

Preden odkrijemo skrivnostnega snemalca, opišimo dogodek, ki se je odigral v Londonu leta 1906 ob poslavah 50-letnice pomorske bitke pri Jütlandu (Skagerrak) 31. maja 1916. Po številu ladij, tonazi, moči topov in številu posadk je bila to ena največjih bitk v zgodovini pomorskega vojevanja. Ob obletnici so objavili o tej bitki mnogo člankov in slik in tedaj se je izvedelo, da imajo nemški arhiv o bitki v Skagerraku film, ki traja okrog 11 minut. Nemški vojni ataše pri ambasadri v Londonu je na prošnjo Anglezov tega film naročil in prikazali so ga povabljencem v nekem londonškem kinematografu. Projekcije so se udeležili britanski minister za pomorstvo, nekaj admiralov, zgodovinarjev, prav tako pa tudi nekaj preživelih pomorskih kapitánov, ki so sodelovali v tej bitki. Izbrana elita pomorskih strokovnjakov je ugotovila, da s filmom nekaj ni v redu. Na koncu je prikazoval potopitev neke velike vojne ladje in vsi so bili prepričani, da se to nikakor ni dogajalo v bitki pri Jütlandu. Pozneje so pomorski strokovnjaki ugotovili, da predstavlja dvominutna sekvenca na filmu iz Skagerraka potopitev ladje Szent Istvan v Dalmaciji.

Kako je prišel ta film med scene o veliki pomorski bitki pri Jütlandu, ni znano: mogoče namenoma, mogoče zaradi neznanja. Ko bi bili film v Londonu prikazali nekaj let kasneje, ko ne bi bil noben udeleženec bitke pri Jütlandu več živ, bi bila filmska upodobitev konca Szent Istvana izgubljena.

Na vprašanje, kdo je posnel potopitev Szent Istvana, najdemo odgovor v knjigi Friedricha Wallischha »Die Flage Rot-Weiss-Rot« (Verlag Styria, Graz, 1966). Wallisch pripoveduje, da so bili na bojni ladji Tegetthoff filmaki operatorji, pripadniki vojnonovinarske službe (Kriegspresse-dienst), ki naj bi posneli kake zanimive prizore nameravane akcije v Otrantu. Namesto tega pa se jim je ponudila priložnost, da so posneli tragedijo Szent Istvana. Film je tedaj prevzel oddelek za mornarico na Dunaju. Po koncu vojne so ga prodali filmski industriji, izkupiček pa namenili v dobrodelne namene.

Film so potem producenti s pridom uporabljali ne le v prizorih, ki so prikazovali bojevanje na morju in potapljanje vojnih ladij, ampak jim je prišel prav tudi pri katastrofah potniških in tovornih ladij. V takih primerih so uporabili samo zadnjo fazo, ko so bili topovi že pod morsko gladino in ni bilo več videti, da gre za vojno ladjo.

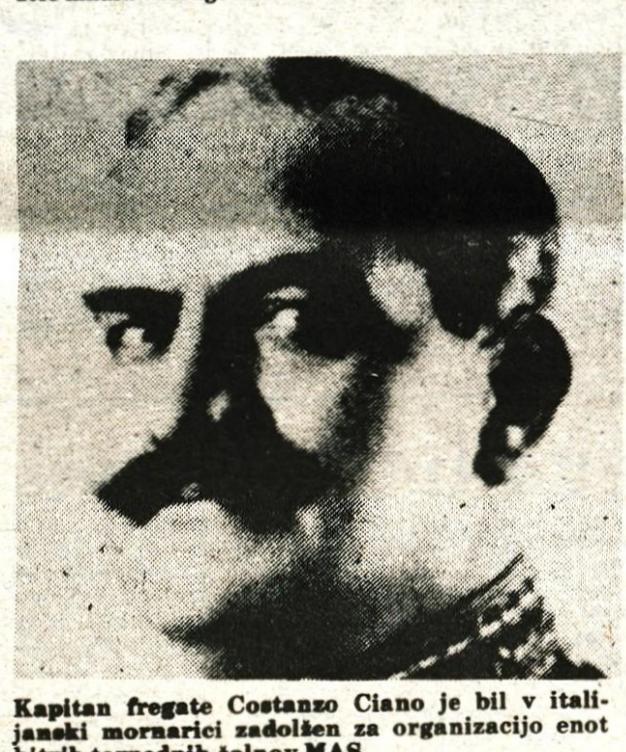
»Glavno je,« končuje Wallisch, »da občutijo obiskovalci kina prijeten drget, ko gledajo resničen prizor boja ljudi za življenje in smrt. Vsekakor ni prav, da so v trgovske namene prodali film, ki prikazuje katastrofo, pri kateri je izgubilo življenje 89 ljudi.«

PRIČEVANJE SLOVENCA

V avstro-ogrski mornarici je služilo tudi precej Slovencev, posebno Primorcev. Na Szent Istvanu je služil Rudolf Ražem, doma iz Bazovice. Zdaj je že precej let mrtev. Svoje življenje v mornarici je opisal takole:

»V avstro-ogrski mornarici sem bil vpoklican leta 1908. Po končani rekrutski šoli so me dodelili v tečaj za ladijske kurjače. Bil sem dobro razvit in močan, kar je bilo za to službo glavnog pogoja. V mornarici je bil tedaj vojaški rok štiri leta. Zaradi smrti staršev so mi ga skrajšali na polovico in tako sem se vrnil leta 1910 v Bazovico. Toda brž ko je izbruhnila prva svetovna vojna, ni bilo več nobenih izjem. Zopet so me vpoklicali, naj grem braniti cesarja in domovino. V mornarici sem ostal do konca vojne.

Kot kurjač sem delal na raznih ladjah, končno pa sem prišel 24. aprila 1918 na veliko bojno ladjo Szent Istvan. Služba na takem velikem in sodobnem ladji je bila res velika čast, vendar smo bili kurjači in strojniki, ki smo delali globoko v notranjosti ladje — osem metrov pod morsko gladino — ob kaki hujši pomorski nezgodi že vnaprej zaznamovani kot žrtve. In to se je žal res zelo kmalu tudi zgodovalo.

Kapitan fregate Costanzo Ciano je bil v italijanski mornarici zadolžen za organizacijo enot hitrih torpednih čolnov MAS.

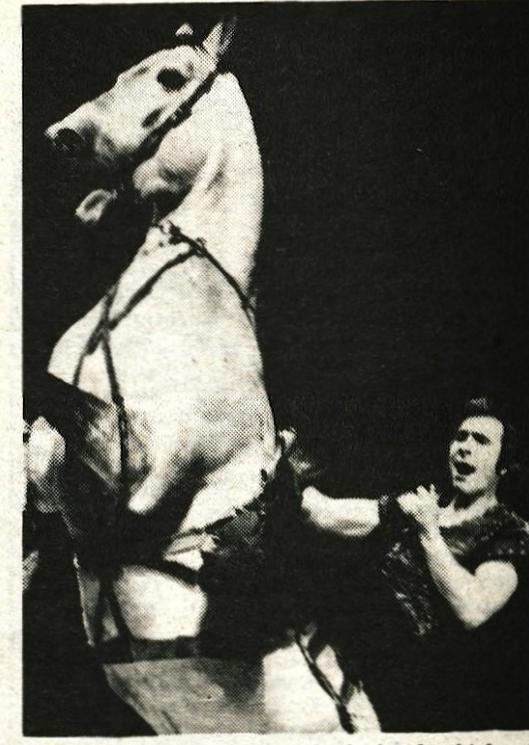
Spomini na leto 1941 in poljansko vstajo

Zbirno središče za povezavo zaupnikov s partizansko in frontno organizacijo v Poljanah je bilo v krojaški delavnici Jožeta Trpina v Poljanah. Pri njem sem od septembra naprej dobival vso literaturo, ki mi je bila dodeljena za oskrbovanje tistih sodelavcev in simpatizerjev OF, ki sem jih jaz pritegnil v delo. Prej, torej od julija do septembra, pa sem dobival literaturo od Tineta Rihtariča iz Poljan in od Toneta Oblaka iz Gorenje vasi. Ta je kot živinski prekupevalec zelo pogosto prihajal v Javorje, kjer se je redno zglašil pri Groščevih, ki so bili še od vsega začetka vključeni v delo.

Ob silinem razmahu mreže zaupnikov je imel poljanska partizanska in frontna organizacija v jeseni 1941 vzpostavljene zveze že na vse strani. Niram sicer vpogleda v celotne takrat obstoječe zveze, vem pa, da je Maks Krmelj vzdrževal zvezo z organizacijo v Škofji Loki in organizatorju upora v Selški dolini. Tone Oblak je imel zvezo z odborom v Gorenji vasi in zaupniki v Sovodnju in na Trebiji. Vinko Oblak je imel povezano z odborom OF in zaupniki v Žireh, Tine Rihtarič in Jože Trpin pa z menoj glede delovanja na območju občine Javorje. Maks Krmelj je tudi sam imel stike z odboroma OF in zaupniki v Gorenji vasi, Žireh, Sovodnju in na Trebiji. Med temi so bili zdravniki dr. Milan Gregorčič in trgovec Rajko Jelovčan, oba iz Gorenje vasi, Albin Čadež, Jože Kavčič in Maks Oblak, vsi iz Žirov, Anton Peternek-Klemen, žagar iz Koprivnika pri Savodnju, Jože Kumar, mlinar in Žirebi, Tomaz Potočnik, mlinar s Hotavelj in še več drugih. Kurirsko zvezo z Ljubljano

delovali predvsem v rojstni vasi Delnice in v sosednjih vasilah Podobeno in Volča. V Delnicah so uspeli zbrati v OF znaten del vaščanov, posebno zavzeti sodelavci med njimi pa so bili Janez Kisovec, Tomaž Dolenc, Franc Kržišnik in Franc Luznar. Poleg tega je imel Jože zveze tudi z nekaterimi znanci na Primskovem pri Kranju kjer je bil pred vojno v službi. Tem je dostavljal propagandni material. V Podobenem je bil vnet sodelavec zlasti posestnik Alojz Kržišnik in njegova družina, simpatizerjev OF in partizanov pa so bili tudi nekateri drugi vaščani. V Podobenem je deloval tudi Pavle Kos, ki je imel zveze z organizacijo v Poljanah. Tomaž Dolenc iz Delnic pa je imel zveze in pritegnil k sodelovanju Jožeta Berganta, Zadobnika iz Florjana in svojega brata Jurija Dolanca, kmeta iz Sopotnice. Vsi omenjeni in še mnogi drugi so dobivali Poročevalca in drug propagandni material.

Pomembna naloga zaupnikov in trojk je bilo v začetku proizvedovanje za orožjem in municijo ter zbiranje tega. To seveda poleg razširjanja mreže simpatizerjev in sodelavcev OF ter razpečavanja propagandnega gradiva — raznih letakov z razglasom in Slovenskega poročevalca. Da bi bili uspehi boljši, sem za javsko območje pritegnil tudi Toneta in Franceljna Dolinarja. Podbregarjeva iz Javorje. Imenovana sta nalozi zelo zavzeto opravljala. Obvestila sta me za vrsto ljudi, ki naj bi imeli orožje ali municijo. Z vsemi takimi sem potem stopil v stik. V nekaj primerih so zanikali, da bi karkoli imeli, v večini primerov pa sem uspel. Med drugim sta me že v juliju Dolinarjeva obvestila, da verjetno posedujeta puškomitrailjeza dva fanta v Ceteni ravni in to Plazarjev in Bajtarjev. In res sta mi ta dva po dolgem obotavljanju priznala, da ju res imata, nakar sem oba pregovoril, da sta mi ju prodala. Razgovarjal sem se z vsakim posebej, saj nista drug za drugega vedela in sta posest orožja pred

Svoj divji ples na konjih bodo kavkaški konjeniki zaplesali tudi v Ljubljani

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE — HALA A — LJUBLJANA

20. XI. — 1. XII. 1980
PREDPRODAJA:
INEX: TITOVA 25
LJUBLJANA

PRIDE K NAM

Veliki moskovski cirkus prvič v Ljubljani

Cirkus — umetnina

Skoraj neverjetno je, pa vendar je res. Veliki moskovski cirkus, katerega si v Moskvi lahko ogledajo le redki srečneži, ki si pribore vstopnico, prihaja te dni v Ljubljano. Mesec dni je navduševal v Beogradu, potem še mesec dni v Zagrebu in Splitu, dobrih deset dni bo pa med nimi.

Kakšen je pravzaprav ruski cirkus, da tako slovi po svetu? Saj velja poleg kitajskega za najboljšega na svetu? Tradicijo ima ruski cirkus. 150-letno. Prav letos praznuje leningrajski cirkus 120-letnico, moskovski pa 100-letnico. Po oktobrski revoluciji so se russki cirkusi povezali v državno ustanovo. Preko 6.000 artistov — umetnikov cirkuske arene šteje. Vsi so akademsko izobraženi. Posebno akademijo imajo Sovjeti za najkvalitetnejšo izobrazbo teh ljudi. S 15. letom se vpisuje v to šolo, otroci artistov pa prično v tovrstno izobrazbo* od malega, torej dobesedno rastejo s cirkusko arenou in tradicijo prehaja iz roda v rod.

Letošnji program, s katerim prihaja veliki moskovski cirkus v Jugoslavijo, ima naslov »Olimpijski spominki iz Moskve«. Pripravili so resnično najbolj izbrane in najbolj privlačne točke in predstavo prvotno namenili za Ameriko, zaradi političnih zapletov okrog olimpijadi so pa svojo namero spremenili in tako bomo namesto Amerikancev ob njihovih cirkuskih umetninah uživali Jugoslovani, zahodni Nemci in drugi.

In kaj je v tem cirkusu najprivlačnejše? V prvi vrsti zagotovo najboljši klovni sveta, zasluzni narodni umetnik SSSR Oleg Popov. Pred kakšnim letom smo ga že lahko občudovali na televizijskih zaslonih, toda zdaj bo med nami on sam. Kar je Charlie Chaplin na filmu, to je

Oleg Popov v arenai, pravijo. Njegove šale, njegova mimika, vse je enkratno. Oleg Popov bo nastope posmeznih artističnih skupin tudi povezoval, tako da bomo lahko lepči uživali ob njem.

Era najmočnejših točk bo seveda nastop »džigitov«, kavkaških jezdcev. Ste morda kdaj brali o tem kako so med zadnjo vojno russki konjeniki presenečili Nemce? Kot bi jih izstrelili s puščico, so vdrli v nemški tabor, in predno se je sovrazeni sploh zavedel, so že opravili svoje in oddirjali. Ce so Nemci le smrtili, so se vrgli s konja, kot da so mrtvi, ko so pa Nemci prisli blizu, se streljali nanje izpod konjskega trebula... Prav take vragolije počne v cirkuski arenai. Pravijo, da bodo morda en tak nastop naredili tudi na ulicah Ljubljane.

Na svoj račun bodo seveda pričeli otroci, saj bo tu medvedec Mišo, pa 18 belih kužkov in Šekaj.

V četrtek, 20. novembra bodo zeli z nastopi, končali pa 1. decembra. Na gospodarskem razstavišču bo ta več kot 2-urni nastop odvijal halu A, ki bo ogrevana. Ne, ne bo šotor. Kajti sovjetski cirkusi nastopajo v zidanih stavbah, le skupine se menjajo. Le še dobroj deset cirkusov nastopa pod šotori. Seveda, so pa moralni tudi halo A na GR preurediti, za tak nastop: na streho kupale je pritrjena posebna železna konstrukcija, na kateri bo visel trapez. Tudi njihov trapez je posebenost! In vse točke bodo izvedli brez zaščitne mreže!

Sto sovjetskih zasluznih narodnih umetnikov bo te dni med nimi in morda je to resnično enkratna priložnost, da spoznamo njihovo stvarno priznano umetnost. Skoda je bilo zamuditi!

D. Dolenc

ljudmi prikrivala. Plazarjev je imel skritega neki smrek v Starem vrhu, kamor sva ga iskal proti koncu julija. Za tega sem platal 40 RM. Kakšnih 10 dni pozneje pa sem dobil puškomitrailjer tudi od Bajtarjevega in ranega še zaboj municije, za kar sem dal 50 RM. Jeseni mi je uspelo dobiti se 5 pušč in 3 zaboje municije ter decembra zadnji dan pred odhodom v partizane še puškomitrailjer, in sicer v Žetini pri Gošarju. Tam sem dobil tudi več bomb in precej municije. Za vse to skupaj sem dal 60 RM, razen tega pa je trgovca Marjanca Grošelja iz Javorjeval dala Grošarju 10 kg moke. Razen nekaj pušč, ki sem izročil v hrambo bratu Jožetu, sem vse orodje skril na znamenje, ki je stal za Tomasevico v Javorjih. Municijo, kolikor je bila v zaboljih, pa sem zakopal na več kraju v bližini Grošljeve šupe.

V zvezni sklepom političnega in vojaškega vodstva, da je treba čimprej začeti z oborožitvijo vstaja, je bil v nedeljo dne 27. julija 1941 v bližini Sv. Lenarta sestanek komunistov in območja Škofje Loke, Šentrlik in Poljanke doline. Sestanek je vodil Lojze Kebe-Stefan. In poljanske partizanske organizacije so bili na tem sestanku Maks Krmelj, Rudolf Robnik in Anton Oblak. Od okrožnega komiteja Kranj pa je bil navzoč Tone Nartnik. Tov. Kebe je navzočim orisal situacijo, ki je nastala z napadom Nemčije na Sovjetsko zvezno in jugovzhodno prebivalstvo z Gorenjskega in Štajerskega, in prikazal naloge, ki jih imajo temi položaji komunisti in antifascisti. Na sestanku je bilo sklenjeno, da je treba takoj povzeti začeti z napadi na sovražnika in uničevanjem njegove žive sile in pa z izvajanjem sabotažnih akcij in diverzij ter rušenjem komunikacij, kar vse bo slabilo okupatorjevo moč in onemogočalo izvedbo njegovih načrtov.

SE NADALJUJE

Zlata poroka Marije in Stanka Lapuh — Letos oktobra sta praznovala 50-letnico skupnega življenja 75-letna Marija in 75-letni Stanko Lapuh iz Radovljice. Marija se je rodila v Miščah. Stanko pa v Zagrebu. Stanko se je med študijem zgodovine preživil z inštrukcijami, doštudiral in kar 38 let poučeval v Mariboru. Ljubljani in v Radovljici. Med vojno se je zavzemal za napredne ideje, zato družini Lapuhovih, s tremi otroki, nikoli ni bilo lahko. Profesor stanko Lapuh je pol stotletja navdušen ljubec, izšle pa so že njegove tri knjige o lovu in živalih in povez Žena s Poljan. Oba zakonca sta danes zdrava in izredno prijetna sogovornika, zlato poroko pa sta praznovala v krogu številne družine. — Foto: F. Perdan

77

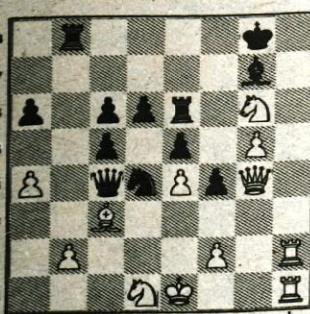

Diagram 140

- V partiji je sledilo.
1. Ld4: Tg6!
  2. Df5 De6
  3. De6+ Te6:
  4. Lc3 d5!!
  5. f3 Tb3
  6. Th3 c4
  7. Kd2 Tg6
  8. Tg1 d4

Črni je dosegel položaj, v katerem ima enake možnosti kot nasprotnik. Po nekaj obostanskih netočnostih sta se tekmeča na koncu razšla z neodločenim izidom po nadaljnjih štiridesetih potezah napete igre.

SAHOVSKE POTI IN STRANPOTI

Šahovske poti in stranpoti so v igri se ravnamo po teoretskih napotkih, držimo se dolgočnih pravil, ki jih uveljavljamo v neposrednem spopadu. Vendar se pojavi na šahovnici tudi položaji, za katere ni mogoče uporabiti preizkušnega kopita, marveč je potreben temeljiti račun. Se posebno v dvoreznih položajih, izpolnjenih s številnimi vezavami. Vzemimo primer na diagramu 141. Črni je v prednosti za kmeta in njegova trdnjava

obvladuje linijo d, izpostavljen pa je dama na liniji c. Zato bi bilo pričakovati potezo 1. ... De7. Vendar pa je črni precenil svoje možnosti napada po drugi vrsti in ni dosledno izračunal vseh možnosti nadaljevanja.

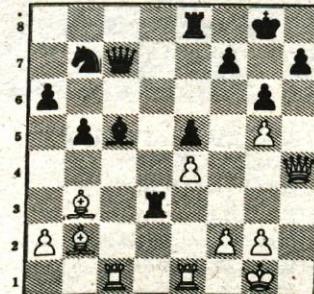

Diagram 141

1. ... Td2(?)

Trenutno je bila trdnjava konstrukcija na tretji vrsti, kar se bo kmalu izkazalo.

2. La3 De7

Črni je spoznal, da namerni odgovor 2. ... Db6 ni primeren zaradi 3. Lf7: + Kf7: 4. Dh7: + Kf8 5. Lc5: Sc5: 6. Te3 Se6 7. Tf3+ Sf4 8. Te7 in črni nima rešitve.

3. Tc5!: Sc5:

4. Tc1 Tc8

Se najbolje bi bilo sedaj 4. ... Sb3! 5. Le7: Sc1: 6. Lf6 Se2+ 7. Kh2 Sf4 8. Le5: Se6 in ni videti, kako bi beli prodrl z napadom na kralja.

5. Dh3!

Ključna poteza v načrtu belega. Dama prihaja z obravnega položaja na bojišče. Črni se je znašel v škrpicu, kako razvezati kočljivo točko c5.

DVAKRAT RAZPRODANI »LASJE«

Cetrtekov mladinski filmski abonma je kar dobra zadeva, dobremu filmu uspe zagotoviti polno dvoran in odmornost pri občinstvu.

Očitno pa so pri kranjskem Centru preteklega četrtega pozabili, da imajo večino dvoran rezervirane za srednješolsko mladino, kajti kart za vizvene so prodali prav toliko kot običajno. Občasen obiskovalec z zakonito zabeleženo vrsto in sedežem, skratka z legaliziranim mestom pod soncem, bi že na kratko opravil z onim, ki si vstop ilegalno pribori s prijateljevo kartou pod okni toaletnih prostorov, če bi le-ta sedel na njegovem prostoru. V pogojih, ki pa so vladali v četrtek — na sporednu je bil filmski hit za mlade, musical »Lasje« — pa bi bil viderjeva intervencija kaj malo zaledila. Stalni aboniranec se je trdno ugnezdal na svoje rezervirano mesto, občasni pa je lahko le apatično primerjal identičnost svoje in svojega četrkovega nasprotnika kartou. Po daljšem obotavljanju, ko je imel domala vsak sedež, je bila obiskovalcem povsem jasna zakonitost »presežnega povpraševanja«, ki so ga v kinu Center pač resili z dvojno ponudbo. Če so si pri vsem tem v kinu Center mislili, da se bodo mlađi že sami znašli, so se res. Morda bolj v prvih vrstah, od koder se je musical sicer slabše videl, akustični užitki obiskovalcem pa niso bili prav nič okrnjeni.

Organizirane skupinske oglede, abonmaške karte, rezervacije in podobno bi v kinu Center skorajda morali predvideti. Tukrat, ko so bili obiskovalci mlađi in bolj »z malim zadovoljstvom, se je končalo brez hude krvi. Kaj pa drugikrat?

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(66. zapis)

Učeni jezikoslovec in po Dalmatinu gotovo eden najboljših prevajalcev Svetega pisma je bil gotovo Jurij Japelj (oče njegov se je še podpisoval kot Apel), ki je bil rojen v Kamniku 11. aprila 1744, prav v srcu starega mesteca. Tam, kjer so pozneje postavili lepo Polčeve hišo (Maistrova ulica št. 3). Spominska plošča, vzdiana v pročelje stavbe, pove:

V hiši, ki je stala na tem mestu, se je rodil Jurij Japelj, pisatelj in preporeditelj slovenski (1744 do 1807)

HUZARJI V NAKLEM

Jurij Japelj je duše pasel v mnogih gorenjskih vaseh. Tako je bil nekaj let tudi v Naklem pri Kranju, odkoder je znana mikavna anekdota.

Kot naklanski župnik je pridigil neko veliki množici, ki se je zbrala kar pred farno cerkvijo. Prisotnih je bilo tudi precej poljskih in slovaških huzarjev, ki so se prav tedaj zaradi vojnih dogodkov mudili v vasi. Ko je Japelj po maši in pridigi prišel med vojake, so mu le-ti brž zatrili, da so skoro ves njegov govor razumeli. Ta dogodek je bil jezikoslovcu in slavistu Japlu trden dokaz za trditev, da slovenščino lahko razumejo vsi drugi Slovani, ker je slovenščina pač prvotni in najstarejši slovanski jezik. V njej se imena stvari najlepše prilagajajo naravi teh stvari. Slovenščina je enakomerna, kakor najstarejši jeziki sveta, npr. grščina, hebrejsčina. Slovenščina je slikovita in kaže pravi pomen bolj v podobi, ne pa v dobesednem smislu. Sploh pa odlikuje slovenščino neka posebna preprostost v vseh delih govora.

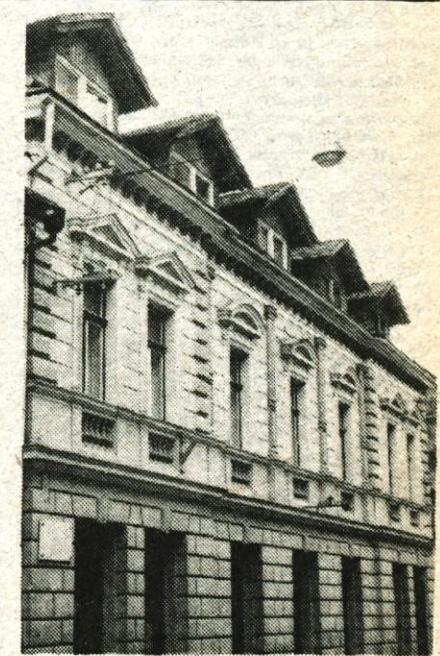
Tak navdušenec za materino govorico je bil že pred dvema stoletjema naš Kamničan Jurij Japelj!

PERPETUM MOBILE

Svede pa so Japlu zanimala še druge stvari, ne le lingvistične. Tako se je v prostih urah ukvarjal s sestavo perpetuum mobile — naprave, ki naj bi nenehno delovala sama od sebe, brez dovanjanja energije.

Bil pa je Japelj tudi znan sadjarski strokovnjak in vrtnar. Zaradi njegove učenosti — obvladal je poleg klasičnih jezikov tudi italijansko, francoščino, angleščino in skoraj vse slovanske jezike — ga je avstrijska vlada imenovala za glavnega nadzornika vrtov in kmetij. Komisija pa Japelj podelila prvo mesto krajevni skupnosti Grad, ki je za dve točki prehitela krajevno skupnost Cerkle, ki je na drugem mestu s 432 točkami. Tretja je krajevna skupnost Brnik s 407 točkami, četrta Poženik s 399, peta krajevna skupnost Zalog s 383, šesta krajevna skupnost Velesovo s 377 in sedma krajevna skupnost Šenturska gora s 355 točkami. Hkrati pa je komisija iz vsake krajevne skupnosti nagradila po pet gospodinj. Nagrade bodo pododeljene na letni konferenci turističnega društva Cerkle, ki bo končal meseca januarja prihodnje leto.

J. Kuhar

Polčeva hiša v Kamniku (Maistrova ul. 3) z Japljevo spominsko ploščo (spodaj levo).

shranjena na podstrešju. Vkljub temu, da je hišo zasedel gestapo in imel v njej svoje pisarne in mučilnice, plošča ni bila odkrita ter je tako srečno dočakala čas, ko je po osvoboditvi bila lahko vzdiana — hiši v okras, Kamniku v ponos.

Dr. Julij Polec je bil kot znan aktivist OF — partizanski zdravnik — ustreljen dne 31. januarja 1944 v Šentvidu nad Ljubljano, družno s skupino 14 Kamničanov — talcev.

O tem nenavadnem možu, resda nekoliko bolj samosvojim, bo morda le še utegnilo kdaj steči kaj več tehtnejših besed. Sploh pa o tragediji skupine kamničkih izobražencev, ki so morali umrati pod streli gestapovcev skupaj z dr. Polcem.

OB MUČENIKOVEM GROBU

Z tretjičjemlju v misel Mirka Dernovška (glej zapis z dne 17. 6. in 5. 9. 1980), ki je bil mučen vprav in Polčevi hiši, ki jo je zasegel kamnički gestapo in v njej zasilil v mučil naše rodoljube. Za Dernovška, ki je bil znan vodilni funkcionar OF, sem dne 17. junija 1980 zapisal, kako zapuščen je njegov grob na mekijskem pokopališču. — Ko pa sem nedavno, po Dnevu mrtvih, spet bil v Mekinjah, sem videl, da je Dernovškov grob sedaj lepo urejen, nič več zapuščen, da ima novo marmorno ploščo s pozlačenim napisom in da je grob poln živega cvetja — skratka: zelo lepo in estetsko urejen grob! — Za vse to je poskrbel pionirski odred podružnične mekijske osnovne šole. Vsekakor hvala in priznanje vrlim pionirjem, njihovi tovariši učiteljici in kamnoseku, ki za svoje delo ni zahteval od otrok plačila!

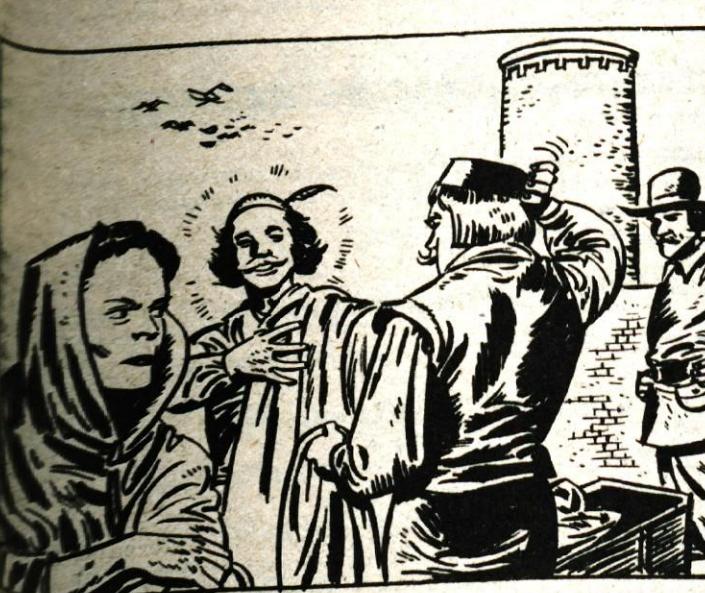
No, sedaj je lahko na potezi kamniška borčevska organizacija: predlagam, da v pročelje Polčeve hiše (Maistrova ulica št. 3) vzda obeležje, ki bo povedalo, da je bil prav v tej hiši mučen in dne 8. decembra 1943 ubit vodilni funkcionar kamniške organizacije Osvobodilne fronte tovaris Mirko Dernovšek.

Riše: Jelko Peternej

Priredba: M. Zrinski

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Pedjetni možkar prikliče tudi Ožbota in ostale ter ponuja razno opremo za moške posle. Medtem je tudi kruna kupuje in izbira, jim krošnjar razklađa, kaj je tam novega slišal. Najvažnejše, kar jim je povedal, je pa to, da je vojska pred Celjem, v kateri je bil tudi pod Marko, pregnala Vitovčeve čete in da se 'može' do domov. Ta novica jih nemalo razveseli, ko se domislili, da gospod ne najde ljubljenega sina, je potihnilo.

62. Naposled zbere krošnjar svojo kramo in se poslovi. »Stojte, nekaj pa bi bil skoraj pozabil, le za las je manjkalo!« se obrne že na vratih s temi besedami. »Kaj, ko bi kdo izmed vas poklical vašega gospoda, naročeno mi je, naj mu nekaj povem.« »Gospod ne pridejo dol, morate k njim, ali pa povejte meni, da jim naznam,« je rekel Ožbe. »Povejte mu, naj pride če želi. Krošnje ne bom več odlagal, mož pa mi je večel, da moram povedati le njemu.« Peter naposled pride in škilavo pogleda krošnjarja.

63. Marsikoga je zanimalo, kaj bo tuje pogledal Petru, že na njegov pogled se vsi umaknejo. »Kaj hočete?« vpraša osorno krošnjarja. »Doli v hosti sem srečal človeka, rjavega in hugoledega, da bi se ga bil kmalu ustrad pod skalo — morate že vedeti, kje je — pa da prinesete s seboj tisto, kar ste mu dvakrat obljudili. Ko bi se ne pozabil, koga.«

Plavanje

Vedno boljši rezultati

KRANJ — V četrtjem kolu letošnjega zimskega plavalnega mnogobojja PZ Slovenije je bili v zimskem bazenu v Kranju ponovno dosegeli dobri rezultati. Plavalci in plavalec Radovljice in kranjskega Triglavja plavajo iz kole v kolo bolje. Tokrat so vse nastopili v disciplinah 200 m mešano in 100 m hrbitno.

Po pričakovanju so prva mesta zasedli tekmovalci, ki so že v prejšnjih treh kolih in v letni sezoni v Sloveniji in Jugoslaviji igrali vidno vlogo. Razveseljivo je, da tudi kategoriji, ki so že presekli starostno kategorijo, hitro napredujejo.

Rezultati — 200 m mešano — ml. pionirji B — 1. S. Jocić 3:02,5, 2. B. Rui 3:08,1, 3. Demšar 3:15,2; ml. pionirji A — 1. Prisljan 1:14,0, 2. Mrkač 1:18,6, 3. B. Marenčič 1:21,8; st. pionirji — 1. Veljčković 1:08,2, 2. B. Bešter 1:10,8, 3. Kadoč 1:12,4; mladinci — 1. D. Petrič (Triglav) 1:06,3, 2. Jug (Radovljica) 1:08,6, 3. Čelar (Triglav) 1:10,4, 4. Cilenšek (Radovljica) 1:18,0; člani — 1. B. Petrič 1:05,8, 2. Kozelj 1:17,4, 3. Globocnik 1:17,6; ml. pionirke B — 1. Savinšek 1:26,6, 2. Kalan 1:34,7, 3. Marjana Mohorič 1:47,6; ml. pionirke A — 1. Marjeta Mohorič 1:47,6; ml. pionirke — 1. Stetner 1:33,1, 3. Valant 1:33,3; st. pionirke — 1. Kosirnik 1:13,9, 2. Praprotnik 1:16,7, 3. Rebolj 1:17,6; mladinka — 1. Berložnik 1:18,4; članice — Berlencelj 1:28,6. -dh-

Malčki prvič na krosu

TRŽIČ — Kljub temu, da se je sezona jesenskih krovov že končala, so delavci TKS in skupnosti otroškega varstva Tržič pripravili v Ročevnici prvo občinsko prvenstvo malčkov vzgojnovarstvenih ustanov iz tržiške občine. Na finalni prireditvi je nastopilo 107 mladih teklačev, predtekovanju pa vsi, ki tekmujejo za športno znako, to je 208 fantov in dekle rojenih leta 1974 in 1975. Prvenstvo je potekalo v izredno lepem vremenu, progri pa sta bili dolgi 200 in 250 metrov. Rezultati: letnik 1975 (fanje in dekleta mešano): 1. Mojca Aljančič, 2. Šimon Zupan, 3. Karmen Košir (vsi Deteljica), 4. Aljoša Krohne (Kurirček), 5. Irena Tomazič (Deteljica); letnik 1974 — fanje: 1. Uroš Lauseger, 2. Jzidor Jerman (oba Deteljica), 3. Tomaž Soklič (Grad), 4. Boštjan Teran, 5. Bojan Hudobnik (oba Deteljica); dekleta: 1. Damjana Milanc (Deteljica), 2. Romana Teran (Kurirček), 3. Urška Ude, 4. Barbka Šperhar (oba Deteljica) in 5. Saša Ličen (Kurirček) ekipno: 1. Deteljica 120, 2. Kurirček 90, 3. Palček 50, 4. Grad 40. -J. Kikel

ROKOMET

Mladinci Peka drugi

KRANJ — Kljub porazu so mladinci Peka v republiški rokometni ligi — center zadržali drugo mesto po desetem kolu. Z uspešno igro so zabeležili mladinci Kranja novi prvenstveni točki z zmago nad ekipo Kamnika. Še vedno ostaja nepravljena Jelovica.

Rezultati: Grosuplje : Ponikve 15:17 (7:8), Inles : Itas-Kočevje 33:17 (16:8), Kamnik : Kranj 15:16 (8:7), Olimpija : Jelovica 13:24 (10:12), Riko : Peko 17:13 (8:8).

V vodstvu po desetem kolu so rokometni Jelovice brez poraza z 20 točkami pred Pekom, ki jih ima 14 in Inlesom, ki jih ima 12 točk. Četrti so Kamnitanci, peti Kranjanci, obe ekipi imata po deset točk, zadnji enajsti pa je Itas-Kočevje z dvema točkama.

J. Kuhar

Koncert za smučarje

LJUBLJANA — Nedeljski dnevnik in Radio Ljubljana bosta kot pomoč našim alpskim smučarjem priredila v Hali Tivoli v Ljubljani in dvorani Golovec v Celju »Beli koncert vseh časov. Pomagaj«. Na tem koncertu, ki bo v Hali Tivoli v nedeljo, 23. novembra ob 17. in 20. uri, bodo sodelovali jugoslovanski reprezentantje in reprezentantke A in B. Pred startom v novi tekmovalni sezoni se bodo zadružili predstavili ljubiteljem smučanja v Ljubljani in Celju. Vstopina je 100 dinarjev. Vstopnica bo znaka.

Na prireditvi, na kateri bodo nastopili Milanka Bavcon, Nataša Dolenc, Marjan Krajič, Vili Vodopivec, Dare Milč, Ladko Korosec, Milan Stante, Majda Sepe, Ditrka Haberl, Tatjana Dremelj, Janko Ropret, Andrej Šifrer, Oto Pestner, Alfi Nipit, Alenka Pintarič, Peter Ternovšek, Janez Hočevar-Rifle, Mapet show, (Tof, Rifle, Marta Pestator in Brane Ivanc), Pepep in kri. New swing kvartet, Dvanajsto nadstropje, Prelom, Veseli Planšarji, Pletenina show, bo zapel tudi mešani zbor A moške in ženske alpske reprezentance pod vodstvom direktorja reprezentance Toneta Vogrinca. Znano je, da Jurij Franko ni samo dober smučar, temveč Jurij tudi poje. Spoznali ga bomo kot kantavtorja. Jurij igra tudi na kitaro in orglice, pa tudi ostali niso v tem poslu slabii.

Gorenjski ljubitelji smučanja lahko vstopnice kupijo v turističnih poslovnicah Alpetour v Škofji Loki in Kranju. V ceno vstopnice je včetno tudi avtobusni prevoz iz Škofje Loke in Kranja na prireditve in nazaj.

Kot so povedali na tiskovni konferenci, gredo vstopnice dobro v prodajo. Nekatere delovne organizacije so jih naročile v velikih količinah. V tovarni Elan so jih kupili 200. Ne bi bilo napak, da bi to storile tudi delovne organizacije v Škofji Loki, Kranju, Tržiču, Radovljici in na Jesenicah.

-dh-

Uspešen posvet

V soboto so v Iskri Elektromehaniki na Laborah zbrali organizatorji športne rekreacije iz vse Slovenije. Endnevni seminar je organiziral Državno organizatorjev športne rekreacije, udeležilo pa se ga je okoli sedemdeset organizatorjev športne rekreacije. Najbolj zanimiva in obenem glavna tema seminaria je bil »Posebni odmor med delovnim procesom«. Tak način rekreacije delovnih ljudi med delovnim časom so v Iskri tudi sami pokazali, dejstvo pa je, da bo potrebno še veliko dela na vseh področjih, da si bo rekreacija na tak način utrla po delovne kolektive. Tako bo potrebno upoštevati naravo dela v posameznih DO, pogoje (hrup, prostor, svetloba) in seveda rekreacijo pripraviti načrtno. Bistveno pri tem je, da bo odločilna zavest delovnih ljudi, ki morajo tak način sprejeti za svojega. Seminar je kot posvet organizatorjev iz vse republike uspel.

M. Šubic

KRANJ — DOMAČINI BI LAHKO ZMAGALI — SKL — moški Triglav : Kraški zidar 70:74 (32:34), dvorana na Planini, sodnika Gregorčič, Stvarnik (oba Velenje), gledalcev 400.

TRIGLAV — Erlah 6, Traven 22, Košir 4, Horvat, Sajovic, Skubic 6, Metelko 2, Bidovec 5, Zupan 22, Fartek, Škrjanc.

KRAŠKI ZIDAR — Krt 2, Novak 2, Meden 8, Brezec 29, Supič 2, Strnat 13, Marvič 4, Seg 14.

Gostje iz Sežane so s precej srečo iz Kranja odnesli točki. Igra se je razvijela že takoj po začetnih živžigih sodnikov. Gostje so kaj kmalu prišli v vodstvo. Toda domačini so se zbrali in razliko hitro nadoknali in v povedli za šest točk. Po vodstvu so naredili nekaj napak in gostje so odšli na odmor z minimalno prednostjo.

Skoraj enaka slika se je gledalcem ponudila v nadaljevanju. Gostje so spet povedli, domačini so jih ujeli, a za zmago so bili premalo zbrani. Poraza ne gre jemati tragično, saj je za dober trening, ki prinaša uspehe, še dovolj časa. (-dh) — Foto: F. Perdan

Sindikalno prvenstvo v plavanju

KRANJ — Komisija za šport pri občinskem sindikalnem svetu Kranj bo v sredo in četrtek v zimskem bazenu v Kranju organizirala letosnje občinsko sindikalno prvenstvo za ženske in moške v plavanju.

Zenske bodo imelo svoje prvenstvo v sredo s startom ob 18. uri, v četrtek ob istem času bo start moških. To prvenstvo sodi v okvir stičinjskih letnih sindikalnih iger občine Kranja. V lanskem tekmovanju je bila pri ženskah v mostvenem delu najboljša Planika, pri moških so največ točk zbrali Iskraši. Iskraši pa so bili tudi zmagovalci v skupnem mostvenem seštevku.

— dh

V LOKI SEJEM SMUČARSKE OPREME

ŠKOFJA LOKA — V telovadnici osnovne šole Petra Kavčiča v Škofji Loki bo SK Alpetour organiziral v nedeljo, 23. novembra, sejem rabljene smučarske opreme.

Vsi tisti, ki hočejo prodati rabljeno smučarsko opremo ali jo zamenjati za boljšo, boste po možnosti imeli v nedeljo v Škofji Loki. Sejem bo odprt od 8. ure dalje.

H

Zenska rokometna vrsta Preddvor že nekaj let uspešno nastopa v slovenski rokometni ligi. Tudi v letošnjem jesenskem delu so dobro igrale, saj bodo prezimile na odlčnem tretjem mestu. V tej ženski ligi vodi Minotest iz Ajdovščine. Ima devetnašt točk. Na drugem mestu so rokometniki Pek, na tretjem pa so Preddvorčanke. Ti dve moštvi imata le dve točki manj kot prvovrščeni Minotest. V pomladanskem prvenstvu se obeta razburljiv finiš za prvo mesto. Kandidat za prvaka so tudi Preddvorčanke. (-dh) — Foto: F. Perdan

Zbor vaditeljev učiteljev trenerjev smučanja SZS Kranj

VABIMO VAS NA VI. KRANJSKI ZIMSKOŠPORTNI SEJMA

ki bo od 20. – 23. novembra v hali A Gorenjskega sejma

SEJEM BO ODPRT:

v četrtek, petek: od 14. do 19. ure
v soboto, nedeljo: od 9. do 19. ure

PROGRAM SEJMA:

- komisija prodaja rabljene zimskošportne opreme (smuči, palice, čevlji, drsake, sanke, konfekcija),
- prodaja nove zimskošportne opreme,
- vse o tekih, sprehodih na smučeh,
- turistična ponudba – tečaji smučanja,
- varnost na cesti,
- zimski v-tec,
- filmi

KRANJ — Medtem ko so nogometni skupščini imeli prisiljen odmor, saj so igrišča še vedno zasnežena, so ostali ligaši nadaljevali s tekmovanjem. Gorenjski ligaši v hokeju, rokometu, odbojkini in košarki so tokrat spet imeli polne roke dela, da so premagovali svoje nasprotnike. Eni so bili pri tem uspešni, drugi ne.

ROKOMET — Ženska vrsta Alpresa je tokrat v dvorani na Podnu gostila moštvo Olimpije. Po letošnjih dobrih igrah Alpresa smo pričakovali gladko zmago. A tokrat so bile Ljubljancanke boljše in premagale gostiteljice. Danes, 18. novembra, ob 19. uri Alpresa na Podnu gosti žensko vrsto Union Dalmacije.

V zaostali tekmi moške slovenske lige je tokrat tržiški Peko v igri s Prulami zanimal dobro in goste iz Ljubljane premagal.

Izdidi — Alpresa : Olimpija 12:17 (4:7), Peko : Prule 24:20 (8:10).

KOŠARKA — V drugi zvezni košarkarski ligi za ženske so Žirovke tokrat gostile doma moštvo Murja. Gostje so bile boljše in zasluženo iz Žirov obdržajo s točkami. V slovenski ženski ligi so tokrat igrale iz Kranjance. V Radenci so bile le za dva koščka prekratke, da bi premagale domačine.

Kranjski Triglav je doma moral v drugem kolu priznati premor Kraškemu z domu, medtem ko so loški košarkarji z dobro igro premagali soštanjsko Elektro. Kamničani so gostovali v Trbovljah in izgubili.

Radovljčani so v drugi slovenski ligi zahod gostovali v Idriji in z domaćimi ostali praznili rok. Jesenicanji so bili doma bolj uspešni, saj so dobili srečanje s Postojno.

Izdidi — ženske — Alpina : Mursa 67:79 (38:34), Rogaska : Jesenice 60:59 (32:24); moški — Triglav : Kraški zidar 70:74 (32:34), Lokaincent : Elektro 88:81 (37:45), Rudar : Kamnik 95:83 (46:43), Idrija-Cerkno : Radovljica 71:61 (33:33), Jesenice : Postojna 81:77 (34:36).

ODOBJOKA — Blejski odbojkarji v prvi zvezni ligi B nadaljujejo z dobrimi igrami. Tokrat so na domaćem terenu odpravili moštvo Borova. Tudi odbojkarice Bleda so v drugi zvezni ženski ligi izkazale. V kvalitetni igri so slavile Marčane.

V modki slovenski ligi so mladinci Bleda prvič zmagali. Gostovali so v Ljubljani in izbrali ugoden izid z Narodnim domom. Triglav je gostoval v Zabrežnici in moral je priznati premor Železarju.

Gorjanke so v slovenski ženski ligi brez težav premagale vrstnico Krke. Jesenianke pa so položile orožje v igri na gostovanju. Tokrat so jih premagale odbojkarice Mežice.

Izdidi — moški — Bled : Borovo 3:2, Narodni dom : Bled 2:3, Železar : Triglav 3:2; ženske — Bled : Marčana 3:2, Mežica : Jesenice 8:1, Gorje : Krka 1:1.

HOKEJ — Značilno za enajsto kolo prve zvezne hokejske lige je, da so bile speči doleti visoki izidi. Favoriti za zmage v tem kolu so brez težav in visoko zmagovali. Le Celjanom je v igri v beograjsko Zvezdo

uspelo le remizirati. Ceprav so Jesenicanji gostovali v Ljubljani, jim Tivoli ni bil dobro nasprotnik. Lepo zmago so na gostovanju dosegli hokejisti ljubljanske Olimpije, Partizan pa je visoko odpravil Vojvodino.

V slovensko hrvaški hokejski ligi je kranjski Triglav tokrat v tretjem kolu v Ljubljani gostil Prevaje. Prevojčani, ki so bili v pripravljalnem obdobju bolj malo na ledu, se niso mogli dostopno upirati boljšim Kranjanom. Tudi izid tega srečanja je pravi prikaz premoci na ledu.

Izdidi — Tivoli : Jesenice 3:14 (1:6, 2:6, 0:2), Medveščak : Olimpija 1:6, (1:3, 0:3, 0:0), Celje : Crvena zvezda 4:4 (1:1, 2:1, 1:2), Partizan : Vojvodina 19:2 (5:1, 6:1, 8:0); Prevaje : Triglav 2:24 (0:8, 1:1, 1:6).

V prvi ligi so se vedno v vodstvu Jesenicanji, ki imajo 21 točk, drugega vodilca Olimpije jih ima 18, na tretjem mestu je beograjski Partizan s 13 točkami.

V slovensko hrvaški ligi po nepopolnem tretjem kolu vodi Triglav iz Kranja, ki ima štiri točke. Enako število točk in s temko manj so na drugem mestu Kranjskogorci. Štiri točke pa imajo tudi na tretjem mestu hokejisti zagrebške Mladosti.

-dh-

Preg

Kmetijsko živilski kombinat
Kranj, z n. sol. o. Kranj, C. JLA 2
TOZD KOMERCIALNI SRVIS KRANJ

oglaša na osnovi sklepa Komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela oziroma naloge v novi samopostrežni trgovini v Hrastju:

1. TRGOVSKI POSLOVODJA ŽIVILSKE STROKE
za vodenje dela v poslovalnici

Posebni pogoji: — 1 leto delovnih izkušenj

2. PRODAJALEC ŽIVILSKE STROKE

(5 delavcev)

za prevzem in izdajo blaga

(3 delavci)

Posebni pogoji: — 1 leto delovnih izkušenj

za vodenje blagajne

(2 delavca)

Posebni pogoji: — 1 leto delovnih izkušenj

Nastop dela 1. marca 1981 oziroma po dogovoru. Kandidati naj pošljijo prošnjo z dokazili o izpolnjevanju pogojev Splošno kadrovskemu sektorju KŽK Kranj, C. JLA 2, v 15 dneh po objavi.

Tovarna obutve
TRŽIČ

Delavski svet TOZD nakup in prodaja na debelo
KOMERCIALA n. sol. o. Tržič razpisuje dela in naloge
delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostjo

VODENJE PRODAJNEGA SEKTORA

Pogoji za sprejem:

- diplomirani ekonomist, diplomirani inženir organizacije dela in 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih v gospodarstvu,
- ekonomist, inženir organizacije dela in 9 let delovnih izkušenj na odgovornih delih v gospodarstvu,
- šola za poslovne kade,
- aktivno znanje dveh svetovnih jezikov,
- pogoji za opravljanje zunanje trgovinskih poslov po veljavnih predpisih.

Posebne zahteve:

- sposobnost vodenja in organiziranja,
  - samostojnost pri delu,
  - sposobnost sodelovanja,
  - prizadevanje za razvoj samoupravnih socialističnih odnosov
- Kandidati naj pošljijo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 15 dneh po objavi Tovarni obutve Peko Tržič.
- O izidu bomo kandidate obvestili v 30 dneh po zaključku prijavnega roka. Izbrani kandidat združi delo za nedoločen čas za triletni mandat.

Industrija za telekomunikacije
elektroniko in elektromehaniko
Kranj, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja TOZD VZDRŽEVANJE objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. REZKALCA
za dela na rezkalnem stroju

Pogoji:

- 3 letna poklicna šola kovinske stroke — smer rezkalc,
- zaželene ustrezne delovne izkušnje,
- 2 mesečno poskusno delo

Lahko se prijavijo tudi kandidati s končano poklicno šolo kovinske stroke, ki so se pripravljeni priučiti za dela na rezkalnem stroju.

2. DVEH ČISTILK
za čiščenje proizvodnih in pisarniških prostorov,

Pogoji:

- starost nad 18 let,
- delovne izkušnje so zaželene, vendar niso pogoj

Kandidati naj pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev podajo v 15 dneh po objavi na naslov Iskra Elektromehanika Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj.

Kovinsko podjetje
ZELEZNICKI

Razpisna komisija za imenovanje individualnega poslovodnega organa, razpisuje prosta dela in naloge:

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
(DIREKTORJA DO)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki so določeni v ZZD, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- končana višješolska izobrazba strojne ali druge ustrezne smeri z najmanj 3 letno prakso na vodilnih delovnih nalogah,
- srednješolska izobrazba strojne ali ekonomske smeri z najmanj 5 letno prakso na vodilnih delovnih nalogah v kovinarsko predušljivo industriji,
- imeti mora organizacijske sposobnosti in pravilen odnos do samoupravljanja,
- da je moralno politično neoporečen.

Pri izbiri kandidatov bomo upoštevali tudi pogoje, ki jih določa družbeni dogovor o kadrovski politiki v Občini oziroma SRS.

Mandat individualnega poslovodnega organa traja 4 let.

Prijave je treba poslati priporočeno na gornji naslov s pripomočkom razpisni komisiji za imenovanje individualnega poslovodnega organa.

Poleg prijave morajo biti priložena še dokazila za zahtevane pogoje.

Rok za vložitev prijav je 15 dni po objavi. Kandidati bodo obvezni v 30 dneh od preteka roka za vložitev prijav.

ŽIVILA
Veletrgovina
Kranj

POPRAVEK

»Razpisna komisija pri delavskem svetu DO Živila Kranj objavlja popravek razpisnega pogoja pod prvo alineo in se pravilno glasi:

— visoka ali višja izobrazba ekonomske ali pravne smeri

Objava razpisa je bila objavljena v petkovki izdaji dne 14. 11. 1980.

TEMELJNO SODIŠČE
V KRANJU
Predsedništvo

Na podlagi 9. člena pravilnika o delovnih razmerjih objavlja prosta dela in naloge

STROJEPISKE

za katere se pri opravilih zahtevajo navedeni pogoji:

- 4 letna srednja administrativna šola ali 2 letna administrativna šola,
- delovne izkušnje z najmanj 300 udarci v minuti,
- delavka brez delovnih izkušenj najmanj 200 udarcev v minuti,
- 3 mesece poskusne dobe

Delavka, ki bo sprejeta na delo na temeljno sodišče, bo združevala delo za nedoločen čas.

Interesentke naj v 15 dneh vložijo pismene prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjenih pogojih na naslov Predsedništvo temeljnega sodišča v Kranju, Ulica Moše Pijadeja 2. Kandidatke bodo o izbiri obveščene v 15 dneh po preteklu roka za prijavo.

TEHTNICA
Podjetje precizne mehanike
64228 ŽELEZNIKI

1. Komisija za medsebojna delovna razmerja razpisuje dela in naloge:

VODJE SPLOŠNEGA SEKTORA

— delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

Pogoji:

- srednja ali višja izobrazba pravne upravne ali ekonomske smeri,
- 4 leta ustreznih delovnih izkušenj,
- družbenopolitične in moralno-etične vrline

Izbrani kandidat bo imenovan za mandatno dobo 4 (štiri) leta

Kandidati naj pošljijo svoje pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15. dneh po objavi na naslov: TEHTNICA — ŽELEZNIKI, Na plavžu 79, 64228 Železniki, komisija za medsebojna delovna razmerja.

O izidu bomo kandidate obvestili v 15. dneh po izteku razpisnega roka.

KOGP Kranj
TOZD OPEKARNE Kranj

razpisuje DS javno licitacijo osnovnih sredstev in rezervnih delov v PE Češnjevku:

1. Drobilec za opeko

Dodajač

Mlin

Transportni trak

5. kom EM razni

150.000

2. Vakum stiskalnica ILR 1 61 z EM

2,2 kw

Vakum črpalka z EM 13,6 kw

200.000

EM Brown Bowery 80 kw

100.000

čistilec gline e EM 60 kw

80.000

4. Mlin DARUVAR z EM 30 kw

20.000

5. Brusilni stroj za valje z EM 3 kw

5.000

6. Centrifugalna črpalka z EM 5,5 kw

80.000

7. Vakum stiskalnica z EM 90 kw — razstavljen

5.000

8. OGO kuli z rezervnimi deli 5 kom à

450.000

9. Viličar LUGLI komplet

40.000

10. Odrezalna miza PAO 4 z EM 1,4 kw

15.000

11. Cirkular tračni z EM 11 kw

10.000

12. Centrifugalna vodna črpalka z EM komplet

30.000

13. Dezintregator Neutec 72

8.000

14. Odrezalna miza PAO 2 EM 1,1 kw

4.000

15. Stroj za izdelovanje strešne opeke

200.000

16. Gorilci za mazut, kurjenje, ventilator Marelli EM 3 kw — 4 kom

1.000

17. Profilno železo, rezervni deli, reduktorji, zobniki, klinasta jermena, ležaji, tesnila

10.000

V PE Stražišče:

18. Vibracijska miza s transportnim trakom za izd. betonskih izdelkov

40.000

BELT V.6

20.000

19. Dvoosni mešalec z reduktorjem 1 kom

60.000

20. Dvoosni mešalec z reduktorjem in

EM 42 kw 1 kom

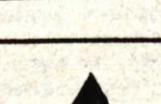
1. El. vrtalni stroj ISKRA

1.000

Licitacija bo v petek, dne 21. 11. 1980 ob 10. uri v PE Češnjevku. Ogled bo v četrtek, dne 20. 11. od 8. – 14. ure in v petek, 21. 11. od 8. – 10. ure.

10-odstotni polog oziroma pooblastilo DO je treba položiti 21. 11. od 8. do 10. ure na mestu licitacije.

Licitira se po načelu video – kupljen.

CESTNO PODJETJE
KRANJ

30 Kranj

32. SEJA ZBORA
ŽDROŽENEGA DELA
SKUPŠINE OBČINE
KRANJ, sreda, 26. no-
vembra ob 15. uri v
dvorani občinske
skupščine Kranj

33. SEJA ZBORA
KRAJEVNIH
SKUPNOSTI
SKUPŠINE OBČINE
KRANJ, sreda,
26. novembra ob 15. uri
v dvorani občinske
skupščine Kranj

31. SEJA
DRUŽBENO-
POLITIČNEGA ZBORA
SKUPŠINE OBČINE
KRANJ, sreda, 26.
novembra ob 15. uri v
dvorani občinske
skupščine Kranj

Dnevni red

Delegatska kranjska občinska skupščina bo na zasedanju v sredo, 26. novembra najprej izvolila komisijo za verifikacijo pooblasti in ugotovila sklepnočnosti zborov, razpravljala o zapisnikih zadnjih zasedanj in uredničevanju sklepa, nato pa obravnavala:

- osnutek družbenega plana Slovenije do leta 1985
- osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Slovenije v prihodnjem letu
- poročilo o izvajaju družbenega plana kranjske občine za obdobje 1976-1980 v letočnem letu in poročilo o izvajaju resolucije za letos
- predlog dogovora o temeljih družbenega plana kranjske občine do leta 1985
- izvajanje samoupravnega sporazuma o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere pri poslovanju delavcev v kranjski občini
- informacijo o zdraviliškem in klimatskem zdravljenju vojaških invalidov in borcev NOV v Sloveniji
- izvajanje družbenega dogovora o občinskih priznavalninah udeležencem NOV
- predlog odloka o spremembah odloka o priznavalninah
- predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Kranj za leto 1980
- predlog odloka o določitvi upravljanja in vzdrževanja lokalnih in nekategoriziranih cest v kranjski občini
- predlog odloka o splošni prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije, graditve in spremembe kulture zemljišč na območju, na katerem se predvideva izdelava zazidalnega načrta Planina III
- predlog odloka o splošni prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije, graditve in spremembe kulture zemljišč na območju, na katerem se predvideva izdelava zazidalnega načrta Komunalna cona Primskovo II
- predlog sklepa o izdelavi zazidalnega načrta Planina III in Komunalna cona Primskovo II
- kadrovskie zadeve (imenovanje komisije za popis prebivalstva občine Kranj, spremembe v skupini delegatov za zbor zdržbenega dela republike skupščine)

Vprašanja in predlogi delegatov in delegacij bodo zadnja točka dnevnega reda srednjega zasedanja zborov kranjske občinske skupščine, ki bodo o pomembnih zadevah ocenjevanja sedanjega razvoja občine in planiranja razvoja v prihodnjih letih razpravljali na skupnem zasedanju.

Uspešno leto

Zakon o sistemu družbenega planiranja zavezuje izvršne sante občinskih skupščin, da redno ocenjujejo uredničevanje družbenega plana v tekočem letu in spoznana upoštevajo pri oblikovanju planskih dokumentov za prihodnje leto. Tako je tudi v kranjski občini. Izvršni svet je ocenil uspešnost uredničevanja družbenega plana v zadnjem letu sedanjega srednjeročnega obdobja. Sposoznanja so upoštevana v predlogih dokumentov za prihodnje srednjeročno obdobje, predloga dogovora o temeljih družbenega plana do leta 1985, prav tako pa tudi v resoluciji za izvajanje družbenega plana za prihodnje leto.

Ocena izvršnega sveta o letošnjem uredničevanju sedanjega srednjeročnega plana je ugodna. Ocena bi bila lahko še ugodnejša, če bi bili uspehi pri uveljavljanju kvalitetnih dejavnikov razvoja in spremjanju se stave gospodarstva večji. Tako pa prav to ostaja ena glavnih kranjskih slabosti tega srednjeročnega obdobja. Letos je veljala še posebna pozornost utrjevanju družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov, stabilizaciji in umirjanju gospodarskih tokov ter usklajevanju vseh oblik potrošnje. Velika pozornost je bila namenjena družbenemu plani-

ranju za prihodnje obdobje, kar je bila v preteklosti večkrat slabost. Kranjčani ocenjujejo, da so te naloge uspešno uredničili in da bo tudi zaradi tega v prihodnjem srednjeročnem obdobju manj težav, čeprav prihodnjih pet let ne bo lahkih.

Imenovanja

Prihodnje leto bo v Sloveniji popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj. Občinska skupščina mora imenovati komisijo za izvedbo popisa, ki se bo začel 1. aprila. Izvršni svet predlaga za predsednika komisije sekretarja izvršnega sveta Bogdana Greifa, za člane pa Zdenka Renka, Anuško Soklič, Janeza Gradiščarja, Gorazda Trčka, Silva Grobovška in Ivana Kepeca.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve predlaga skupščini, da v skupini delegatov zboru zdržbenega dela republike skupščine za področje prosvete in kulture razreši Mirjano Rudolf in na njeno mesto imenuje Marijo Stular, ki doslej deluje v skupščini na področju sociale in zdravstva. Na njeno mesto pa naj bi skupščina imenovala Lidijo Malovrh.

Podpisniki dogovora o temeljih družbenega plana kranjske občine do leta 1985 bodo oblikovali poseben odbor, ki bo spremljal uresničevanje dogovora in opozarjal na pomanjkljivosti – Odgovornost za s planom sprejete obveznosti – Obračnava vsa področja družbenega in gospodarskega življenja občine – Povezovanje z republiško resolucijo

Po široki akciji družbenega planiranja, usklajevanja, preračunavanja in analiziranja možnosti uresničitve planiranega bo v sredo, 26. novembra kranjska občinska skupščina obravnavala in se opredeljevala do predloga dogovora o temeljih družbenega plana kranjske občine med letoma 1981 in 1985. Da bi bil predlog dokumenta delovnim ljudem in občanom kranjske občine bližji in da bi bili z njegovimi glavnimi postavkami čim bolje seznanjeni, navajamo nekatere glavne značilnosti kranjskega planskega dokumenta za prihodnjih pet let. Srečevali se bomo tudi s problematiko, ki je prisotna že v sedanjem srednjeročnem obdobju, pa je trajnejšega značaja ali pa je tako zahtevna, da ji v sedanjem obdobju nismo bili kos.

Zaposlovanje je pomemben element razvoja kranjske občine v prihodnjih petih letih. Temeljno naj bi na naravnem prirastku, kvalifikacijska in izobraževalna sestava zaposlenih pa se mora dvigniti. Politika do krščiteljev bo ostrejša. Kdor bo zaposloval prek okvirov, bo moral za vsakega dodatno zaposlenega prispeti 400.000 dinarjev v sklad za izgradnjo družbenih in komunalnih objektov. Natančnejše naloge industrije niso opredeljene v predlogu dogovora o temeljih družbenega plana. O njih je nujen dogovor v republiki, zato pa predlog dogovora namenja več pozornosti celotni problematiki gospodarstva, ki mora dobiti drugačno sestavo, bolj vkujevati kvalitetne dejavnike razvoja in dosegati na zaposlenega in vloženega sredstva višji dohodek. Ostrejša in selektivnejša bo investicijska politika, saj nam je njena nebrzdana rast povzročila doslej številne preglavice. Popolno pokrivanje uvoza z izvozom je pomemben kranjski cilj prihodnjega srednjeročnega obdobja. Ob njegovem zaključku bi moral biti v občini izvoz celo večji od uvoza.

V predlogu dogovora o temeljih družbenega plana kranjske občine do leta 1985 prav tako velja posebna pozornost kmetijstvu in proizvodnji hrane, zagotavljanju pospeševalnih skladov in oblikovanju skupnosti za preiskrbo, razvijanju trgovske mreže in pomoči banke pri tem, oblikovanju potrošniških svetov, kjer bo potrebno sodelovanje SZDL, povezovanju in oblikovanju do-

hodkovnih odnosov med proizvodnjo, predelavo in trgovino, gostinstvu in turizmu, ki morata dobiti več kvalitetnega denarja, in drobnemu gospodarstvu. Maršikatera od omenjenih gospodarskih panog je deficitarna in jo bo nujno v prihodnjem srednjeročnem obdobju hitrejje razvijati.

Na osnovi realnih ocen možnosti razvoja v prihodnjem srednjeročnem obdobju so Kranjčani v predlogu dogovora že uskladili številne kazalce razvoja. Dohodek zdržbenega dela naj bi zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja naraščal po 6-odstotni stopnji. Sredstva za akumulacijo se bodo povečala, kar je realno ob sedanjem dinamičnem razvoju združenega dela in vlaganjih, ki bodo dala v prihodnjih letih nove rezultate. Vse oblike porabe naj bi za 10 odstotkov zaostale za rastjo dohodka. Zaradi prenoga nekaterih nalog z republiških na občinske interesne skupnosti bo slednjim ostalo nekaj več sredstev. Za 0,17 odstotka naj bi se povečala sredstva za gradnjo družbenih objektov. Glavna naloga je gradnja centra usmerjenega izobraževanja, za reševanje svojih problemov pa bi še bolj kot doslej, seveda ob pomoči družbenega dinarja, skrbne krajeve skupnosti, bodisi s samoprispevkami ali drugimi načini zbiranja denarja. Občinskega samoprispevka ne bo več. Precej denarja bo potrebnega za komunalno področje, vendar se bo na splošno delež denarja za vso uporabo zaradi 10-odstotnega zaostajanja za rastjo dohodka znizal, kar je v prid akumulativnosti gospodarstva.

Urejevanje prostora in varovanje okolja sta za kranjsko občino pomembna, prav tako pa tudi razvoj družbenih dejavnosti. Sredstva za interesne skupnosti naj bi naraščali po stopnji 5,4, kar je skladno z zaostajanjem za rastjo dohodka, ki je osnova za splošen razvoj vsake družbenopolitične skupnosti. Odnos do interesnih skupnosti in njihovih nalog ter planov je selektiven in prilagojen družbenim potrebam. Poseben samoupravni sporazum bo omogočal združevanje denarja za širjenje materialne osnove družbenih dejavnosti. To je center usmerjenega izobraževanja, 41 novih oddelkov v vrtcih, ki bodo lahko sprejeli dodatnih 690 otrok, ena nova osnovna šola, kulturni in telesnokulturni objekti (domovi, igrišča v krajevnih skupnostih, priprava, gradnje pokritega bazena) ter nekatere druge objekte na tem področju družbenih dejavnosti. Zdravstvo bo v glavnem posodabljalo operivo.

Stanovanjsko in komunalno gospodarstvo ter požarno varstvo so pomembni deli predloga dogovora. Do leta 1985 naj bi bila kranjska občina bogatejša za 2000 družbenih stanovanj in 1200 zasebnih hiš. To je enako kot v sedanjem srednjeročnem obdobju. Nadaljevala se bo obnova starega mesta. Več nameravajo Kranjčani vlagati v komunalno, saj njena zastarelost lahko resno ovira splošni družbeni razvoj.

Razvoj krajevnih skupnosti je obdelan v posebnem poglavju. Za dve novosti gre: za financiranje strokovnega dela v krajevni samoupravi in za združevanje sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb krajanov. Na osnovi merit se bo denar delil skupnostim po programih, ki jih bodo imele, dve petni sredstev pa bo namenjenih za reševanje nekaterih posebnih problemov, širše razsežnosti tudi za izven krajevne skupnosti. Važno področje je ljudska obramba in družbena zaščita. 0,5 odstotka narodnega dohodka naj bi namenjali za to celovito in široko področje.

Pod republiškim povprečjem

Kranjska občinska skupščina bo v sredobravnavala informacijo o zdraviliškem in klimatskem zdravljenju invalidov in borcev v Sloveniji in poročilo o izvajjanju dogovora o občinskih priznavalninah udeležencem NOV

Zdraviliško in klimatsko zdravljenje vojaških invalidov, nosilcev spomenice, narodnih herojev, španskih borcev in predvojnih revolucionarjev je v Jugoslaviji enotno urejeno. Ena od šestih pooblaščenih zdravniških komisij v Sloveniji deluje tudi v Kranju. Svoje naloge opravlja skupaj s pristojnimi organi uspešno, saj podatki govorijo, da je bilo leta 1979 na takšna zdravljenja poslanih v odstotkih več upravičencev kot v drugih slovenskih občinah. Razen tega ima Kranj tudi druge oblike pomoči in oddiha kot na primer v domu v Strunjiju.

Uresničevanje družbenega dogovora o občinskih priznavalninah pa opozarja, da v kranjski občini priznavalnine ne dosegajo republiške ravni. Leta 1962 je bil v Kranju sprejet prvi odlok o priznavalnilih, kasneje pa ga je bilo treba stalno dopolnjevati. Krog upravičencev se je širil, kot na primer z bori za severno mejo, kmeti-borci itd., prav tako pa so bile uvedene nekatere nove oblike pomoči. Ko so v Sloveniji očnevali uresničevanje dogovora, so kranjsko občino dvakrat izpostavili: v občini je veliko število upravičencev, ki imajo priznano dobo v dejanskem trajanju, zato pa nizke stalne priznavalnine zaradi številnih drugih pomoči. Zato bi kazalo stalne priznavalnine povečati, ki so sedaj 40 odstotkov nižje kot povprečno v Sloveniji.

DOGOVORIMO SE

Predlogi odlokov

PREDLOG ODLOKA O DOLOČITVI, UPRAVLJANJU IN VZDREŽANJU LOKALNIH IN NEKATEGORIZIRANIH CEST V OBČINI KRANJ – Občinske skupščine so pooblaščene za določitev lokalnih in nekategoriziranih cest na svojem območju in za določitev upravljanja z njimi. Predlog odloka določa lokalne ceste v občini in jih razvršča na občinske in krajevne, v mestu Kranju pa še na primarne, sekundarne in zbirne mestne ceste. Ceste, ki pa ne sodijo med lokalne, vendar so pomembne za javni promet, pa so nekategorizirane. Z lokalnimi cestami v kranjski občini upravlja samoupravna komunalna interesna skupnost, z nekategoriziranimi pa krajevne skupnosti. V mestu je upravljalec vseh cest samoupravna komunalna interesna skupnost, ki pa se je s krajevnimi skupnostmi v mestu sporazumela o delitvi stroškov vzdrževanja na osnovi merit in popisa, ki je bil opravljen letosnega junija. Predlog odloka prav tako določa, da za vzdrževanje, popravila in gradnje poljskih in gozdnih poti ter dovoznih cest do kamnonov, gramoznic in drugih objektov skrbne koristniki območnih borcev in priznavalnina. S Pisino in Komunalno cono je sprejem sklepa o izdelavi zazidalnih načrtov nujen. Skupščina prav tako nameščava v sredu pozvati vse, naj pri nastajanju teh običajnih dokumentov sodelujejo in tako pomagajo k večji popolnosti.

PREDLOG ODLOKA O SPREMENI ODLOKA O PRIZNAVALNINAH – Sedanji odlok o priznavalnilih določa krog upravičencev do priznavalninh, vrste priznavalnih, skupne osnove in merilo (premoženski census) in finančiranje. Odlok prav tako omogoča tudi druge oblike pomoči borcev kot se enkratna priznavalnina za 10-dnevno klimatsko zdravljenje, obiski bolnih borcev in priznavalnina oziroma žepnina borcev, ki so v domovih za starejše občane. V odloku prav tako piše, da lahko dobijo borce, ki so v domovih za ostarele občane, od skupnosti socialnega skrbstva priznavalnino v taki višini, da jim pa osebno rabo ostane skupaj 30 odstotkov vsakokratnega mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov. Vendar tu prihaja do razlik med temi borce in tistimi, ki se samoplačniki ali zanje plačujejo otroci. Slednji so pogosto pri storitvih za osebno rabo na slabšem. Spremenjen odlok naj bi to odpravil in omogočil, da bi jim za osebno rabo v vsakem primeru ostalo od 20 do 40 odstotkov vsakokratnega mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov.

PREDLOG ODLOKA O SPREMENAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O PRORACUNU OBČINE KRANJ ZA LETO 1980 – Devetmesecni podatki o realizaciji občinskega proračuna kažejo ugodno sliko. Odstotek pritoka sredstev presega 78 odstotkov letnega proračuna, kar je tudi pokazatelj, da bo tudi ob zaključku leta proračun presežen. Prihodki bodo predvidoma večji za 16.475.000 dinarjev. Izvršni svet predlaga skupščini razdelitev viških sredstev in sicer 5 milijonov za gradnjo cest, 1,4 milijona za funkcionalno dejavnost občinske skupnosti in izvršnega sveta, 140.000 dinarjev notranjim zadevam za nove matične številke občanov, milijon dinarjev centru za obveščanje, 800.000 dinarjev za popravilo ostrešja na starci šoli v Adergasu, 6,6 milijon dinarjev skladu za gradnjo družbenih objektov v kranjski občini, 5.520.000 dinarjev kompenzacijam za meso in 220.000 dinarjev rekreacijskemu in turističnemu centru Kravave.

31 ŠK. LOKA

9. seja zborna združenega dela občinske skupščine, ki bo v sredo, 26. novembra 1980 v sejni dvorani občinske skupščine, 8. seja zborna krajevnih skupnosti, ki bo v sredo, 26. novembra, ob 16. uri v mali sejni sobi občinske skupščine, 19. seja družbenopolitične zbornice občinske skupščine, ki bo v ponedeljek, 24. novembra, ob 13.30 v mali sejni sobi občinske skupščine.

Dnevni red

- izvolitev komisije za verifikacijo podoblasti, verifikacija podoblasti in ustavitev sklepov
- delegatska vprašanja
- potrditev zapisa 8. seje zborna z dne 29. 10. 1980 ter poročilo o urejanju sklepov
- analiza izvajanja družbenega plana občine v obdobju 1976-1980 z komisijo resolucije za leto 1981
- osnutek odloka o novelaciji urbanističnega načrta mikroregije Škofova Loka
- predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za vprašanje prostora in varstvo okolja občine Škofova Loka
- predlog odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov občine Škofova Loka
- predlog odloka o spremembah odloka o proračunu občine Škofova Loka
- predlog sklepa za uvedbo začasnega ukrepa družbenega varstva v Republiki Škofja Loka
- predlog odloka o povišanju stanovanja občine Škofova Loka
- predlog odloka o spremembah in dopolnitivih odločitvah o obveznem prispevku za družbeno pomoč v stanovanju in gospodarstvu v občini Škofova Loka
- elaborat o stroških infrastrukture in družbenih dejavnosti, ki nastajajo v zvezi z investicijo urana Žirovski vrh

Družbeni svet
na varstvo
okolja

V Škofovi Loki bodo oblikovali družbeni svet za vprašanja prostora in varstvo okolja in sicer so njegova naloga obravnavati vprašanja določanja in ureditve politike urejanja prostora, določanja in ureditve politike ter usmeritve področju zemljiške, stanovanjske, komunalne in prometne politike ter problematike varstva okolja kulturne in naravne dedine.

Predlog
odloka o ...

... organizaciji in delovnem področju upravnih organov občine Škofova Loka. Odlok ureja organiziranost občinske uprave in opredeljuje njene naloge. Osnutek odloka je občinska skupščina obravnavala na junijski seji in ga dala v javno razpravo, ki je trajala do 20. septembra.

... spremembni odloka o proračunu občine Škofova Loka v letu 1980. Proračun občine je občinska skupščina sprejela na februarški seji in obsegajo prihodek v znesku 87.200.000 din in odhodek v znesku 85.750 din ter 1.450.000 din tekoče rezerve. V devetih mesecih je bilo prihodkov 98.731.911 dinarjev ali 76,5 odstotka plana, odhodkov pa 53 milijonov 957.799 dinarjev. Proračuni prihodki so bili v devetih mesecih z 1,5 odstotka nad predvideno dinamiko. Na osnovi teh podatkov se predvideva, da bodo prihodki proračuna večji za 3,07 milijona dinarjev in bo tako proračun znašal 90.270.000 dinarjev.

... predlog odloka o povišanju stanarin v občini Škofova Loka. Stanarine naj bi se v Škofovi Loki občini povečale s 1. decembrom 1980 za 30,82 odstotka. Nova za povišanje stanarine je stanarina, ki je bila določena z odlokom o določitvi najvišjih stanarin v občini Škofova Loka lani.

DOGOVORIMO SE

Osnutek novelacije urbanističnega načrta Škofova Loka

Mesto z okolico
do leta 2000

To pot prihaja pred delegatoma osnutek novelacije urbanističnega načrta Škofova Loka z okolico, ki ga je pripravil po naročilu občinske skupščine Urbanistični zavod - Projektni atelje Ljubljana. Poleg mesta zajema tudi krajevne skupnosti Zminec, Godešič in Sv. Duh.

Industrijske površine so po načrtu, ki je veljal do sedaj, locirane na območju Trate do železniške proge ter na ožjem mestnem območju. Novelirani načrt pa si je zastavil za cilj razbremeniti ožje mestno območje s tem, da se industrijske površine razširijo za 3 ha prek proge, 2 ha v Retečah in na Gorajtah.

Načrt je predviden tudi na območju Trate na 15 ha, 25 na Gorajtah in na 7 v Retečah. Stanovanja pa bi se gradila pri Sv. Duhu, v Virmašah, Dorfarjih, Binkljiju, Godešiču, Retečah in v drugih manjših naseljih ter v Frankovem naselju, na Novem svetu, Podplevnu in za Kamnitnikom.

Do leta 2000 je predvideno, da se bo število prebivalstva povzelo na 19.900 in bo zato potrebno zgraditi 2.150 novih stanovanj, od tega do leta 1985 755 in sicer 85 odstotkov v blokovni gradnji. Sedaj naj bi bila poprečna površina stanovanjske enote 63, leta 2000 pa 70 kvadratnih metrov. Poprečna stanovanjska površina na prebivalca pa naj bi se v tem času dvignila od 18 na 22 kvadratnih metrov.

Zelene površine novelacija urbanističnega programa deli predvsem na kmetijske in gozdne površine, urejene rekreacijske površine ter zelene površine koridorjev prometnic in komunalnih naprav.

Poseganje na kmetijsko zemljo v okviru z novelacijo določenega prostora, bo mogoče samo v skladu z omenjenim načrtom.

V skladu s predvidenim razvojem mesta kot občinskega centra, je potrebno v Škofovji Liki zagotoviti sorazmerno visoko raven centralnih služb. Za dnevno preskrbo bo potrebno zagotoviti še 1.100 kvadratnih metrov prodajnih površin ter 800 metrov priročnih skladišč. V sre-

dišču mesta bo predvsem skoncentrirana trgovina z neživilskim blagom, specializirana obrt in osebne storitvene obrti, kakor tudi tržnica ter servisi. V starem mestnem jedru pa omrežje manjših prodajal in specializirane obrtne dejavnosti, v novem centralnem območju pa blagovne hiše, poslovne hiše in specializirane trgovine. Večje trgovine neživilskega blaga in specializirane trgovine, ki potrebujejo večje prodajne in skladiščne površine pa so locirane v Gorajtah.

V nadaljnjem razvoju bo Škofova Loka potrebovala tudi dodatnih 90 do 110 ležišč v hotelu s pripadajočimi sedeži v gostinskem delu. Na Jepriči je predviden motel in večji prodajni center, ki pa bo namenjen izključno prebivalcem Škofova Loka.

Skladno z rastjo števila prebivalcev in novih naselij je predvidena tudi gradnja vrtcev, šol in telesno-kulturnih površin. Poglavlje o komunalni opremljenosti zemljišč pa obravnava oskrbo z vodo, kjer je predvidena gradnja vodovoda Trebišja-Poljane in povezava na sedanjih loških vodovod, črpališča za skupne potrebe Škofova Loka, Kranja in Ljubljane s spremajočo infrastrukturo ter po potrebi povezava cevovoda od Drage do Hoste in izgradnja cevovoda od Trnja do Crnogroba.

Cistilna naprava se iz 25.000 enot povečuje na 55.000 enot, po letu 1990 pa jo bo potrebno povečati na 85.000 enot. Na to napravo, ki je locirana na Suhi, bo potrebno speljati odpadne vode od Puštala in Zabradje do Podlubnika, Trnja, Virloga, nove stanovanjske soseske Zakamnitnik, industrijske vode iz Gorajt, Form in Sv. Duha, s Trate in Godešiča. Za potrebe Reteč pa je predvidena čistilna naprava ob obstoječem kanalu nad Soro. Odvajanje in čiščenje odpadnih voda Zminca in ostalih naselij pa se v tem obdobju rešuje lokalno na posamezna naselja.

Zelene površine novelacija urbanističnega programa deli predvsem na kmetijske in gozdne površine, urejene rekreacijske površine ter zelene površine koridorjev prometnic in komunalnih naprav.

Poseganje na kmetijsko zemljo v okviru z novelacijo določenega prostora, bo mogoče samo v skladu z omenjenim načrtom.

V skladu s predvidenim razvojem mesta kot občinskega centra, je potrebno v Škofovji Liki zagotoviti sorazmerno visoko raven centralnih služb. Za dnevno preskrbo bo potrebno zagotoviti še 1.100 kvadratnih metrov prodajnih površin ter 800 metrov priročnih skladišč. V sre-

dolet za leta 1980 je predvideno, da bo potrebo redne oskrbe z elektriko bo potrebno preiti iz 10 kV na 20 kV sistem. Oskrba s plinom še ni precizirana, prav tako tudi ne za toplotno postajo.

Ocena gospodarjenja za letos

Še vedno zelo dobro

Klub zaostrenim pogojem škofovsko gospodarstvo vedno dosega dobre rezultate — Presežek izvoza nad uvozom — Težave ponekod zaradi pomanjkanja repromateriala — Več za akumulacijo

Dosedanji gospodarski dosežki kažejo, da bo škofovsko gospodarstvo klub zaostrenim pogojem gospodarjenja zaključilo leto 1980 uspešno in nad predvidenimi, kar je tudi solidna osnova za start v novo srednjeročno obdobje. Tako ob koncu leta pričakujemo naslednje rezultate:

Celotni prihodek naj bi porastel za 4,5 do 5 odstotkov, kar je za slaba dva odstotka manj, kot prvo polletje. Manjša rast ima vzrok v hitrejši rasti stroškov. V industriji, ki predstavlja skoraj dve tretjini celotnega gospodarstva predvidevajo 4,5 odstotkov večji prihodek v primerjavi z letom 1979. Stroški v zadnjem času že naraščajo hitreje od prihodka zato bo tudi dohodek manjši. Minimalna amortizacija pa raste še vedno počasnejše od rasti celotnega prihodka, kar kaže, da se del sredstev preliva v dohodek, kar nikakor, dolgoročno gledano, ni sprejemljivo. Se slabše je pri pospešeni amortizaciji, ki je v prvem polletju narasta le za 15 odstotkov in tudi ob koncu leta ni pričakovati večjega porasta.

Družbeni proizvod (dohodek + minimalna amortizacija) je v prvem polletju porastel za slabih 8 odstotkov, vendar pa računajo, da bo ob koncu leta v primerjavi z letom prej večji le za 4 odstotke, kar pomeni, da bo manj denarja tudi za družbene dejavnosti.

Najnovejši ukrepi v zvezi z zunanjetrgovinsko menjavo škofovskoga gospodarstva niso presežni, ker je bila že dosedanjena usmerjenost v izvoz zelo močna, saj je 80 odstotkov delovnih

organizacij že izvažalo. Klub temu pa je omejevanje uvoza prineslo precej težav, zlasti pri nakupu repromateriala in opreme. Nekaj večjih delovnih organizacij že ima zastoje v proizvodnji, ker nima zagotovljenih osnovnih materialov, še večji problem pa je v tem, kako sklepati pogodbe o izvozu, če ni jamstva, da bo mogoče kupiti repromaterial doma ali v tujini. 90 odstotkov menjave odpade na konvertibilno področje.

V prvem polletju je znašala vrednost blagovnega izvoza 28 milijonov dolarjev in je bila v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za tretjino večja. Do konca leta pa naj bi škofovsko gospodarstvo prodalo na tuje za 60 milijonov dolarjev blaga. S tem bi bil letni plan izpoljen. Ob tem je treba omeniti težave pri izvozu, ki nastajajo zaradi kriznih zarišč v svetu in bodo imele določen vpliv na izvoz škofovskih delovnih organizacij.

Uvoz pa je znašal v prvem polletju 23 milijonov dolarjev in se je v primerjavi z prvimi lanskimi šestimi meseci povečal za 21 odstotkov. Delež uvoza v izvozu je 83,2 odstotka.

Gospodarstvo je v prvem polletju dosegljelo 2,12 milijarde dolarjev dohodka, ki je bil v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za 9 odstotkov (realno) večji, ob koncu leta pa naj bi bil večji od lani za 4 odstotke. Čisti dohodek pa pričakujejo večji za 5 odstotkov. Izredno hitro letos raste delež sredstev za razširitev materialne osnove dela, ki naj bi bila ob koncu leta za 80 odstotkov večja kot lani.

Osnutek resolucije za prihodnje leto

Nemotena proizvodnja zagotavlja dohodek

Za doseg predvidevanj v osnutku resolucije za prihodnje leto, je treba zagotoviti predvsem nemoteno proizvodnjo — Dopolnitev samoupravne organiziranosti v kmetijstvu — Večja spodbuda za storitveno obrt

Osnovne ugotovitve o gospodarskih dosežkih letos so osnovne za pripravo osnutek resolucije za prihodnje leto. Stabilizacijski ukrepi in zaostreni pogoji gospodarjenja so upoštevani v kar največji meri zato, ker je pričakovati, da se bodo posledice sistemskih ukrepov, ki so bili sprejeti letos, čutile tudi vse prihodnje leto in tudi v celotnem planskem obdobju 1981-85.

Tako naj bi prihodnje leto družbeni proizvod porastel za 3 do 4 odstotke. Osnovni nosilec gospodarske rasti bo tako kot do konca leta 1980 ter povečanje udeležbe občanov in zdržanega dela. Kmetijska proizvodnja naj bi se povečala za 3,5 odstotka. Izvoz za 7 do 8 odstotkov, uvoz pa bi skušali obdržati na letosnjem ravni. Osebni dohodki naj bi se za 10 odstotkov zaostajali za rastjo dohodka. Osebni dohodki v neproizvodnih dejavnostih pa se bodo gibali v skladu z opravljenim delom, kot to določajo samoupravni sporazumi o svobodni menjavi dela, vendar največje do rasti osebnih dohodkov v materialni proizvodnji. Sredstva za zadovoljevanje dejavnosti skupnih potreb se bodo gibala v skladu z dinamiko rasti družbenega proizvoda.

UKREPI ZA DOSEGO CILJEV

Večji poudarek bo dan razvoju kmetijstva, da bi bila preskrbila prebivalstva čimbolja. Pomemben dejavnik razvoja tega sektorja je nadaljevanje samoupravne preobrazbe tako, da se ločita čista kmetijsko-proizvodna dejavnost z namenom, da se zadržuje predvsem posvetljeno povečevanje proizvodnje. Uresničiti bo tudi treba dohodkovno povezavo v produkcijski verigi od kmetijstva do živilskopredelovalno industrijo.

V industriji bo moč načrtovano rast dohodkov z racionalno izrabijo delovnega časa, materiala, energije in z boljšo organizacijo dela. Naložbe, ki bodo zagotavljale omenjene prednosti, bodo imele prednost pri kreditiranju. Spodbudneje kreditiranje naj bi vpljivali tudi na izvozno proizvodnjo.

Prihodnje leto začno veljati nove zakonske rešitve na področju cen in družbeni kontrole cen, kar bo omogočalo samoupravno oblikovanje cen ob upoštevanju ekonomskih zakonitošči. Osnovna naloga v občini pa je, da tiste cene, ki se oblikujejo v občini, ne bodo presegale dogovorjene ravni.

Za hitrejši razvoj obrtnih strok — storitvene dejavnosti je treba zagotoviti materialne pogoje v obliki davčnih olajšav, kreditnih pogojev, subvencij za najemnine in podobnimi ukrepi. Med proizvodno obrtjo in organizacijami zdržanega dela pa je treba uveljaviti dohodkovne odnose in povezave.

Družbeno varstvo v Remontu

Zaradi vrste nepravilnosti v delovni organizaciji Remont Žiri naj bi skupščina sprejela sklep o začasnom ukrepu družbenega varstva v delovni organizaciji. Hkrati pa naj bi razresila sedanega vršilca dolžnosti direktorja in imenovala začasnega upravitelja. Predlagan je Franc Zagor, sekretar delovne organizacije SGP Teknik Škofova Loka.

Poročilo o uredniščevanju sklepov

1. Izvleček sklepov iz zapisnika 18. seje družbenopolitičnega zborna, 8. seje zborna združenega dela in 7. seje zborna krajevnih skupnosti z dne 29/10/1980 je bil posredovan članom predsedstva in izvršnega sveta ter upravnim organom za seznanitev in neposredno izvajanje.

Nekateri sklepi bodo objavljeni v Biltenu INDOK centra. 2. Delegatska vprašanja delegacije obrtnikov, delegacij Krajevne skupnosti Bukovica, Gorenja vas in Škofova Loka so bila posredovana izvršnemu svetu, ki jih je posredoval pristojnim upravnim organom, da pripravijo odgovore.

3. Odloka in to

- odlok o spremembah imen katastrskih občin
- odlok o oplojevanju živali v občini Škofova Loka
- sta objavljena v Uradnem vestniku Gorenjske, št. 22/240, 241/80 z dne 4/11/1980.

4. Osnutek družbenega dogovora o varstvu, urejanju, vzdrževanju in postavljanju spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij obdobja socialistične rev

Bogata izbira vseh vrst flanel za dopolnitev zimske garderobe.

Informativno prodajni center v hotelu Creina v Kranju, tel.: 25-168.

**TEKSTILINDUS
KRANJ**

NOVO NI VEDNO NAJBOLJŠE

Ste kdaj pomisili, da se oblazinjeno pohištvo lahko prenovi!

Zaupajte vaše dotrajano oblazinjeno pohištvo strokovnemu popravilu.

LESNINA Ljubljana, TOZD TAPETNIŠTVO RADOV LJICA, Gorenjska cesta 41, telefon (064) 75-212 centrala 74-471

lesnina

Pravi okras za vaš dom!

Ročno delane vozlanke, razstavljata in prodajata v prostorih Metalkine prodajalne v Kamniku, Center za usposabljanje in varstvo invalidnih oseb Domžale — Kamnik ter Metalka.

Te prijetne in izvirno ročno delane okraske vam ponujamo v dveh velikostih:
velika vozlanka s ceno 2.950,00 din in
mala vozlanka po 2.360,00 din.

Vabimo vas na ogled in nakup!

metalka
Prodajalna Kamnik
Kidričeva 35a

**ZIMSKO-ŠPORTNA OBLAČILA
ZA VSO DRUŽINO**

na oddelkih blagovnice TINA, Kranj

v prodaji so: novi modeli in vzorci puloverjev, kap, rokavic, pušnik, smučarskih kompletov in smučarskih hlač

ELAN

Tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem Na osnovi 10. člena Pravilnika o delovnih razmerjih in sklepa komisije za delovna razmerja DS Skupne službe objavljamo dela in naloge

VRATARJA

Pogoji:

- dokončana šolska obveznost,
  - starost nad 18 let,
  - poskusno delo 2 meseca Pismene prijave sprejema kadrovska služba ELAN tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem, 15 dni po objavi.
- O izbiri bodo kandidati pismeno obveščeni v 30 dneh po izteku objave.

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA
objavlja prosta dela in naloge

VODJE FINANČNO-RAČUNOVODSKE SLUŽBE IN HKS
(za določen čas – od 1. 1. 1981 do 30. 11. 1981)

Pogoji:

- visoka ali višja izobrazba ekonomskih smeri,
- 4 leta delovnih izkušenj na podobnih delih

Prijave sprejema komisija za delovna razmerja KZ Škofja Loka, Jegorovo predmestje 21, 15 dni po objavi oglasa.

SERVISNO PODJETJE KRANJ
Tavčarjeva 45

1. **DELOVNA ENOTA SLIKOPLESKARJEV** obvešča delovne organizacije, hišne svete, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, občane, da sprejemamo ponudbe za pleskanje, beljenje, mavčenje, polaganje tlakov, plastični ometi, brušenje in lakiranje parketov in polaganje tapet.

2. **DELOVNA ENOTA ZA MONTAŽO CENTRALNE KURJAVE** obvešča delovne organizacije, hišne svete, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti in občane, da sprejemamo ponudbe za izdelavo in napeljavo centralne kurjave, klimatskih naprav, remontov hišnih kolektorjev in kotlovnic.

CENE KONKURENČNE!

**GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA
TZO CERKLJE**

Zadružni svet razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA TZO

Kandidati naj poleg splošnih pogojev z zakonom določenih, izpolnjujejo še naslednje pogoje:

- višja oziroma srednja izobrazba kmetijske, veterinarske ali ekonomsko-komercialne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj,
- poslovne, organizacijske in vodstvene sposobnosti – razvidne in dosedanjega dela,
- ustrezne moralno-politične kvalitete

Mandatna doba je 4 leta.

Komisija za delovna razmerja pa oglaša prosta dela in naloge POSPEŠEVALCA

Kandidati naj izpolnjujejo naslednje pogoje:

- višja oziroma srednja izobrazba agronomski oziroma veterinarske smeri,
- delovne izkušnje so zaželene

Delo se združuje za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljajo prijave v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Gorenjska kmetijska zadruga TZO Cerkle, Cerkle 85.

Kandidati za individualni poslovodni organ naj pripšejo za razpis.

O rezultatih izbiri bodo vsi kandidati obveščeni v 15 dneh po izbiri.

**VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD
ŠKOFJA LOKA**

Komisija za delovna razmerja razpisuje naslednja prosta dela in naloge

1. **VZGOJITELJICE**
v popoldanskem oddelku VVE Trata – za nedoločen čas

2. **VARUHINJE**
v varstveni družini – za nedoločen čas

3. **SNAŽILKE**
za polovični delovni čas v VVE Ciciban – za nedoločen čas

Od sprejetih kandidatk želimo, da izpolnjujejo naslednje pogoje:

pod 1. – srednja vzgojiteljska šola,

pod 2. – šola za varuhinje,

pod 3. – usposobljenost za opravljanje tega dela

Nastop dela pod 1. in 3. je 15. 12. 1980, pod 2. pa 1. 1. 1981.

Pričakujemo vaše prijave, ki jih z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisu dosedanjega dela pošljite tajništvu Vzgojno-varstvenega zavoda Škofja Loka, Titov trg 4 v 15 dneh po objavi.

ALPINA
Tovarna obutve Žiri
Stara vas 23, n. sol. o.
TOZD OBUTEV Gorenja vas

na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja za TOZD OBUTEV Gorenja vas objavlja

POTREBO PO VEĆ NEKVALIFICIRANIH DELAVKAH
za delo v proizvodnji v TOZD Obutev Gorenja vas

Za vse informacije o pogojih dela se zglasite v pisarni TOZD Obutev Gorenja vas.

Kandidati za sprejem v delovno razmerje morajo podati pismeno prošnjo v roku 30 dni od dneva objave na naslov Alpina tovarna obutve Žiri, Komisija za delovna razmerja za TOZD Obutev Gorenja vas, 64224 Gorenja vas.

teden slovinovih vin

vabimo na ogled polnilnic in kleti od 17. do 21. nov. 80. od 15. do 18. ure,
dne 22. nov. od 10. do 13. ure.

**pričakujemo
vas!**

SLOVIN · frankopanska 11, ljubljana.

MALI
OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodam malo rabljeno PEĆ stadi-

er, 35.000 ccal. Telefon 064-61-919

Prodam dva ročna PLETILNA STROJA: standard in regina ter novo še zapakirano termoakumulacijsko PEĆ, 2,2 kW in plinsko PEĆ na kolesih. Smolej Marija, Bistrica 99, Tržič 9699
Prodam krmilno PESO in REPO. Mlaka 24, Kranj 9700
Ugodno prodam starejšo SPALNICO. Informacije po tel. 21-645 9701

Minilo je 6 let odkar sta tragično preminila naša sinova

JANKO NOGRAŠEK in BRANKO BREGAR

Ob tej priliki se zahvaljujemo Rokometnemu klubu Jelovica iz Škofje Loke za organizacijo spominskega rokometnega turnirja, kakor tudi starejšim igralcem Rokometnih klubov: Tržič, Sava in Jelovica za sodelovanje na turnirju.

Prav tako hvala vsem, ki obiskujejo njun prerani grob in ju niso pozabili

DRUŽINI: NOGRAŠEK, BREGAR!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA SLIVNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom za vsestransko pomoč v težkih dneh, č. g. župniku za lep pogrebni obred, pevskemu zboru iz Zasipa, godbi na pihala iz Gorj, Gasilskemu društvu Podhom, tov. Matiju Klinarju za lepe poslovilne besede ob odprttem grobu ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrekli sožalja.

Posebno zahvalo smo dolžni dr. Branku Lubeju, dr. Albini Aliesenki in dr. Jožetu Jensterlu za zdravljenje v času njegove bolezni.

Zalujoči: žena Anica in sin Zdravko z družino

Podhom, 10. novembra 1980

Ob prerani izgubi naše drage žene, mame, babice, sestre in tete

GROZDANE PERANOVIĆ

izrekamo iskreno zahvalo dr. Paulinu, dr. Šuškoviču, vojaškemu zdravniku dr. Logarju ter celotnemu zdravstvenemu osebju za ves trud in požrtvovalnost pri zdravljenju. Zahvalo izrekamo stanovalcem v Šorljevi ul. 10 za ves trud pri počastitvi zadnjega spomina, za darovano cvetje in ganljiv nagovor tov. Miliča. Zahvaljujemo se DO UKO Kropa, Gorenjskemu tisku, posebno sodelavcem Kartonaže za pomoč in tople besede ter darovano cvetje ter tovaršem iz KS Vodovodni stolp za ves trud in ganljiv nagovor tov. Skumavca, pevcom za lepe pesmi, ter vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so jo pospremili na zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: mož Mičo, sin Mitja z ženo ter vnučka Estera in Tadej!

Kranj, 13. novembra 1980

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je po dolgotrajni in težki bolezni zapustila naša draga mama, stará mama in teta

MARIJA PAPLER

Kroparjeva mama iz Leš

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so nam izrazili sožalja in podarili cvetje in vence, se poslovili od nje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo dobrim sosedom: Anici Bohinc, Mariji Zupan in Francki Razin-ger za njihovo neizmerno pomoč v času njene težke bolezni, dr. Martinčiču; ter tovarni-ker PEKO in Metalki - TOZD Triglav Tržič za podarjena venca. Hvála tudi pevcem bratov Zupan za žalostinke ter g. župniku za opravljen obred.

Še enkrat vsem, iskrena hvala!

Zalujoči vsi njeni!

Leše, 11. novembra 1980

Prodam dve KRAVI, dobri mlekarici, ki sta prvič teletili. Čebulj, Adergas 27, Cerkle 9702

Prodam drobni KROMPIR. Telefon 47-201 9703

Prodam 5 mesecev starega ZRE-BETA. Vrba 6, Žirovnica 9704

Prodam 40 kv. m jesenovega klasičnega PARKETA, I. vrste (20 x 4 cm). Telefon 064-77-045 9705

Prodam rabljen KAVČ. Smolej Metka, Koroška Bela, Na Lehah 6, Jesenice 9706

Prodam enofazni ELEKTROMOTOR, 2 KM, 1800 obratov in ogrodje za KAVČ (oreh). Ogled vsak dan. Suška c. 19, Škofja Loka 9707

Prodam PSA, nemškega ovčarja (rodovnik). Peter Barle, Cesta Kokrškega odreda 19, Kranj

Prodam AVTOMAT za VREZOVANJE MATIC (do M 8). Vengust, Brezovica 17, Kropa 9511

Prodam TRAKTOR steyer, 18 KM in 8 let starega srednjetežkega KONJA ter novo diatonično HARMONIKO (BE.E.S.A.S.). Dvorje 44, Cerkle 9560

Prodam dobro ohranjeno SPALNICO. Žanova ul. 11, Kranj 9561

Prodam rabljeno PEĆ za centralno brez bojlerja in OKNO, velikost 50 x 70 z roleto. Šenčur, Partizanska št. 3 9696

Prodam zimska JABOLKA, po 8 din. Vidic Franc, Partizanska 8, Bled 9697

Prodam rabljen PRALNI STROJ in PEĆ na olje. Nova vas 8, Radovljica 9736

Prodam črnobelno TELICO frizijo, brejo 5 mesecev. Jakopič Janez, Lipce 52, Blejska Dobrava 9708

Prodam več MOTORJEV za pralne stroje gorenje. Telefon 81-815 9705

Prodam SMUČI 185 CR CRI-STAL, »PANCARJE« št. 44 in SMUČARSKE HLAČE, za večjo postavo. Ažman, Predosje 31/a, Kranj 9724

VOZILA

Prodam neregistrirano TATRO 138, v voznom stanju. Informacije v restavraciji TURIST v Lescah 9714

Prodam novo LADO 1600, prevoženih 3.000 km. Informacije po telefonu 064-50-028 9714

Prodam WARTBURG 1000, letnik 1968. Kranj, Smledniška c. 106 9716

Prodam AMI 8 break, letnik 1972, neparni. Krek, Gmajnica 30/b, Komenda 9717

Prodam PRIKOLICO za avto. Begunje 39 9718

Kupim FIAT 850 sport, fiat 126-P ali ZASTAVO 101, do 3,5 SM. Marjan Zupančič, Mlaka 41, Kranj 9722

Prodam LADO standard, letnik 1977. Oblak, Oprešnikova 16, Kranj, tel. 25-798 9723

Prodam KOMBI 1300 TK, letnik 1976 ali zamenjam za osebni avto. Peter Barle, Cesta Kokrškega odreda 19, Kranj 9724

Reserve dele za NSU 1200, prodam. Renko, Moša Pijade 3, Kranj, tel. 25-730 9735

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1973, cena 4,2 SM (registracija september 1981). Pavc, Mandeljčeva 7/a, Kranj, tel. 26-803 9737

Prodam OPEL REKORD 1700, letnik 1974. Prestor Janez, Staneta Žagarja 38, Radovljica 9633

Prodam LADO 1600, staro 10 mesecev. Roblje Bojan, Golniška c. 48, Kranj 9634

Prodam generalno obnovljen MOTOR za fiat 124 ter RENAULT 10. Hubat, Delavska c. 55, Kranj - Stražišče 9710

Prodam ČZ, 250 enduro. Jenko Roman, Godešič 53, Škofja Loka 9711

Prodam PUCH CR 125, moto cross. Krajinik Zdravko, Godešič 11/a, Škofja Loka 9712

Prodam 3 leta starega ZAPOROŽCA brez motorja in ZASTAVO 750 s karambolirano streho in 1 leta starem motorjem. Telefon 064-40-081 9713

Prodam ŠKODO 110 R coupe, letnik 1974. Frelih, Zg. Sorica 52, Sorica 9738

Prodam ZASTAVO 750 SC, letnik september 1979. Jagodic, Mlekarska 16, Kranj 9739

KUPIM

Kupim termoakumulacijsko PEĆ od 2 do 6 kW. Telefon 62-809 9595

Kupim dobro ohranjeno 2 do 2,5 kW termoakumulacijsko PEĆ. Rode Sonja, Ul. XXXI. divizije 46, Kranj 9719

Kupim pašnega delavnega VOLA, težkega od 300 do 400 kg. Tel. 70-260 9720

STANOVANJA

Delavka išče ogrevano SOBO v Kranju. V popoldanskem času lahko pomagam v gospodinjstvu. Ponudbe pod šifro: Pridina 9734

POSESTI

Nujno vzarem v najem GARAŽO v KS Vodovodni stolp. Plačam dobro. Ponudbe po tel. 25-849 popoldan 9721

ZAPOSLITVE

KLJUČAVNIČARJA, z znanjem varenja sprejem v redno delovno razmerje. Jože Kogovšek, Vodnikova c. 295, Ljubljana 9603

Delavca za priučitev v KLJUČAVNIČARSKEM poklicu, sprejem v redno delovno razmerje. Jože Kogovšek, Vodnikova 295, Ljubljana 9604

VAJENCA za ključavničarsko stroko, sprejem v redno učno razmerje. Jože Kogovšek, Vodnikova c. 295, Ljubljana 9605

Iščem PLETILJE, za ročno in strojno pletenje. Primereno tudi za upokojenke. Ponudbe pod: Dober honorar

KLJUČAVNIČARSTVO Radovljica, objavlja prosto delovno mesto nekvalificiranega KLJUČAVNIČARJA. Pismene ponudbe sprejmemo 15 dni po objavi 9726

Sprejem DIMNIKARSKEGA pomočnika. Hrana in stanovanje preskrbena. Arh Stanislav 9727

V redno delovno razmerje sprejem ORODJARJA, za izdelavo orodij za brizganje plastičnih mas. V poštev pridejo orodjarji z nekaj prakso ali strojni ključavničarji, ki imajo veselje za priučitev za poklic orodjarja. OD po dogovoru in v skladu s sindikalno listo. Informacije osebno na naslov: Urh Filip, Predelava kovin in plastičnih mas Radovljica, Gregorčičeva 27 9728

PRIREDITVE

Društvo za varstvo in vzgojo ptic Lišček Kranj prireja v sodelovanju z jeseniškim društvom prvo samostojno RAZSTAVO SOBNIH PTIC v delavskem domu, vhod 6, od 21. do 24. novembra. Pridite!

OBVESTILA

Termoakumulacijske PEĆI MONTIRAM, CISTIM in PO-PRAVLJAM. Telefon 061-737-466 9541

ČIŠČENJE! »tepihov«, tapisoma in itisoma. Kličite po tel. 25-819 od 14. do 20. ure 9542

MONTIRAM lesene stropne in stenske obloge ter pohištvo. Hubat, Delavska c. 56, Kranj 9729

Hitro in kvalitetno izvajam naprave centralne kurjave. Golniška 103, Kokrica - Kranj 9730

Cenjene stranske obveščam, da poleg ostalih pralnih strojev sedaj popravljam tudi aparate za firmo Candy in Cordes, in to na relaciji Komenda - Kranj - Tržič z okolico. Naročila: Jagodic Miro, Vopovlje 19, Cerkle, tel. 064-42-052 9731

IZGUBLJENO

13. 11. 1980 sem izgubil DENARICO z dokumenti. Verjetno na Planini v Ul. Tončka Dežmana. Poštenega najditelja prosim, če jo vrne proti nagradi na naslov, ki je v dokumentih 9733

NAJDENO

Zatekli sta se 2 OVCI, ena ima št. 28. Dvorska vas 7, Begunje 9732

OSTALO

MATEMATIKO INŠTRUIRAM v Kranju, za vse šole. Tel. 27-329

Izdaja ČP Glas, Kranj, Stavek TK Gorjenški tisk, Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moša Pijade 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju Številka 51500-603-31999 - Telefoni: n. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komerciala - propaganda, naročina, mali oglasi in računovodstvo 23-341. Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Sporočamo žalostno vest, da je umrla naša draga mama in stará mama

ANGELA MARKIČ

Tržički gasilci praznujejo

S slovesno sejo so v Tržiču proslavili 25. obletnico delovanja občinske gasilske zveze in ob tej priložnosti podelili plakete, priznanja, kolajne in odlikovanja, podpisali sporazum o sodelovanju s podbrateno beograjsko gasilsko zvezo Palilula in proglašili Milana Valjavca za častnega predsednika tržičke gasilske zveze.

Tržič – Pod pokroviteljstvom samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požari je občinska gasilska zveza Tržič v soboto v dvorani Peka proslavila 25. obletnico delovanja. Slovesno sejo je vodil dolgoletni predsednik Milan Valjavec, ustanovni član zveze, ki je predsedoval seji tudi 20. marca 1955, ko je bila tržička zveza ustanovljena. Milana Valjavca so na sobotni slovenski proglašili za častnega predsednika tržičke občinske gasilske zveze. Seje so se udeležili številni gostje in dolgoletni sodelavci in prijatelji gasilstva s predsednikom občinske skupčine Milanom Ogrisom na čelu, izjemno toplega pozdrava pa so bili deležni gasilci iz zamejstva in delegacije gasilske zveze iz beograjske občine Palilula, s katero so se Tržičani pred dvema letoma zbratimili. V soboto sta predsednika tržičke občinske gasilske zveze in gasilske zveze Palilula Franc Šavs in Petar Perič podpisala sporazum o sodelovanju v letu 1981. Petar Perič pa je Tržičanom izročil zlate meda-

lje gasilske zveze Palilula. Predsednik interesne skupnosti za varstvo pred požari tržičke občine Peter Meglič je izročil gasilski zvezi priložnostno darilo, ki izreklo priznanje ter Zahvalo za nesrečno četrstoletno delo, najzaslužnejši gasilci tržičke občine pa so prejeli diplome, odlikovanja in priznanja. Tržičanom so za praznik izrekli čestitke tudi predstavniki gasilskih zvez gorenjskih občin, gasilske zveze Slovenije in tržičke skupčine ter družbenopopolitičnih organizacij.

Predsednik Franc Šavs je ocenil četrstoletno delo tržičke gasilske zveze. Plodno, prizadeno in ustvarjalno je bilo ob sodelovanju z delovnimi ljudmi in občani, organi skupčine in družbenopolitičnih organizacij, združenjem delom, gasilsko zvezo Slovenije in drugimi, ki so spoznali družbeno pomembnost razvoja gasilstva. 744 tržičkih aktivnih gasilcev, združenih v 14 društvih, je dobilo v samoupravnem organiziranim požarnem varstvu boljše pogoje dela in razvoja, so pa gasilci iz dneva

v dan pomembnejši člen varnosti in obrambne pripravljenosti, ki mora delovati tudi v primerih najrazličnejših nesreč. Dviga se strokovna raven in tehnična opremljenost, ljudje pa cenijo gasilstvo in gasilce zaradi humanega dela in poslanstva. Tržički gasilci upajo, da bodo prihodnja petindvajseta leta še uspešnejša od sedanjih.

J. Košnjek

Na slovesni seji ob 25. obletnici občinske gasilske zveze Tržič so podpisali tudi sporazum o sodelovanju med tržičko zvezo in gasilsko zvezo beograjske občine Palilula – Foto: F. Perdan

Blejci so ogorčeni

Ze so načrtovali, da bo dvorana blejskega drsalista odprta novembra, a še vedno izračunavajo statiko strehe – Do kdaj bo dvorana zaprt?

Bled – Streha nad blejskim drsalistom, ki ga financira blejsko združeno delo in ki bi brez peripetij in nepredvidenih pripeljajev moral biti odprt že za minuto zimsko, če ne že za letno sezono, še vedno čaka.

Ko je bilo drsaliste že pod streho, so statiki ugotovili, da streha statično ni varna in da se ob veliki količini snega lahko tudi upgne in podre. Bilo je jasno, da bo potrebno statiko ponovno izračunati, zato so imenovali posebno komisijo, ki je statični račun pripravljala nekaj mesecev. Končno so se odločili, da nesrečno blejsko streho nekako sanirajo, podprejo – ob znatno višjih stroških, seveda.

A se je očitno spet zataknilo, kajti blejsko drsaliste še danes saneva. O delavcih, ki bi opravili nujna sanacijska dela po novih izračunih statikov, ni ne duha ne slaha, pred dvoranom pa se ustavlajo blejski obiskovalci z drsalami in strmijo skozi steklena vrata. Kdo bi le verjel, da je dvorana čisto čisto nared, pa je ne odprijo, ker je pač zaradi malomarnosti konstruktorjev ali projektantov – o odgovornosti se še niso zmenili – enostavno ne smejo?

Kaj veš, kaj se zdaj snuje o tej nesrečni blejski statiki, ki dela sive lase blejskemu združenemu delu, ki pa vendarle nima toliko denarja, da bi brezbrizno opazovalo, kaj se z objektom, ki bi prinašal dovolj denarja še posebej pozimi, dogaja. Blejskim gostinskim in turističnim delavcem je zato očitno prekipelo, kajti z obljubami, da bo drsaliste odprto že novembra ali vsaj novembra, očitno ne bo nič.

Prav bi bilo, ko bi poiskali in kaznivali brezbriznost in razmetavanje denarja, ki se še kako kaže prav v primeru blejskega drsalista. Kaj vendarle misijo vsi tisti, ki dopuščajo, da se njihov denar izgublja v vrtincu neodgovornosti, zavlačevanja, dogovorov in prekjan med strokovnjaki? Kaj ni sramotno in posem nedopustno, da streha še vedno čaka, da je drsaliste še vedno zaprto? Mi, laiki, kajpak, verjamemo, da bi se ta nesrečna statika vendarle že lahko izračunala ob nedavnem, kar obilnem sneženju, ko se streha kljub vsemu ni podrla.

Ob 29. novembri bo na Bledu veliko gostov, vsi hoteli bodo več ali manj zasedeni. Vsi bodo lahko občudovali blejski »spomeniki« brezbriznosti in odlašanja ter prerekanj, ne da bi smeli vanj tudi stopiti. Lahko bi na vrata obesili obvestilo, da se zdaj za blejsko streho izračunava nova varianta in nihče ne ve, če bo vzdržala. Še manj pa je jasno, koliko mesecev bo potrebovala, da se bo izkazala kot pravilna ali napaka.

Ali res vsaka inačica izračuna statike blejske strehe potrebuje mesec in mesece, da se prikaže na svetli blejski dan?

D. Sedej

NESREČE

TRČENJE V OVINKU

Bled – V petek, 14. novembra, ob 14.30 se je na regionalni cesti na Bledu pripeta prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Albin Abram (roj. 1928) z Bleda je peljal od Bleda proti Mlinem pravilno po svoji desni strani: iz nasprotni smeri pa je po levu pripeljal voznik Janez Urh (roj. 1942) iz Sela. Voznik Abram se je sicer umikal skrajno desno, vendar pa je do trčenja kljub temu prišlo. V nesreči sta bila oba voznika ranjena in so ju prepeljali v jeseniško bolnišnico. Škode je za 40.000 din.

SREČANJE NA OZKI CESTI

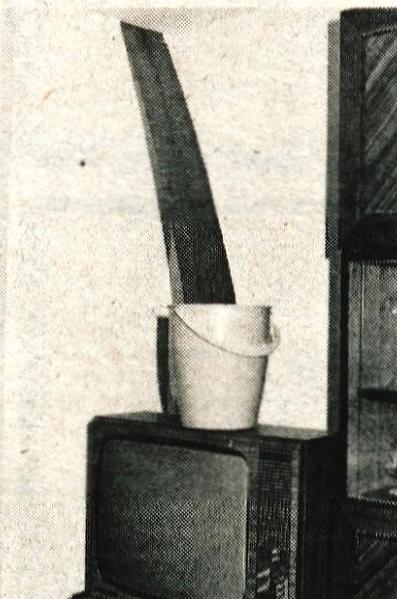
Slovenija – V soboto, 15. novembra, ob 12.40 se je na regionalni cesti Zali log – Podrošt pripeta prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Franc Kejžar (roj. 1948) iz Zg. Sorice je peljal proti Podroštu. Ko je pripeljal približno 2,5 km iz Zalega loga na zoženi del ceste, mu je iz nasprotni smeri pravilno po desni pripeljal voznik osebnega avtomobila Tone Pogačnik (roj. 1939) iz Sv. Duha. Ko je voznik Pogačnik videl, da se ne bosta mogla srečati, je zaviral in se umikal skrajno desno, vendar pa je voznik Kejžar, ki je vozil že z levimi kolesi čez sredino ceste, kljub temu trčil vanj. V nesreči je bil voznik Kejžar huje ranjen in so ga prepeljali v Klinični center. Škode na vozilih je za 100.000 din.

Pogorel senik

Jesenice – V nedeljo, 16. novembra, zvečer je zagorel senik Vinka Skrinxarja z Jesenic. Senik je stal na Javorinskem rovtu nad Jesenicami, v njem pa je bilo okoli 1500 kg sena. Ogenj so opazili vojaki s karavle in ga tudi skušali pogasiti, vendar jim to ni uspelo. Škode je za okoli 140.000 din. Vzrok požara še raziskujejo.

Našli pogrešanega čolnarja

Bled – V nedeljo, 16. novembra, dopoldne so opazili v Blejskem jezeru truplo Jožeta Kajdiža (roj. 1919) z Bleda. Pokojnega so pogrešali že od 22. oktobra letos, ko so domnevavali, da je čolnar padel v jezero. Kljub temu, da so ga iskali, pa jezero vse do nedelje ni vrnilo trupla.

Ante Bender stanuje na Planini približno tri leta in ves čas mu v stanovanju zamaka. Stanuje v najvišji etaži bloka v Ulici Janeza Puharja in ob vsakem večjem naliivu mu voda priteče v dnevno sobo in predsobo. O tem vedno obvešča Domplan in vedno pridejo delavci napako popravljati. Žal pa se ob prvem naslednjem naliivu pokaže, da napaka ni odpravljena, kajti voda spet polzi po stenah. Da ne zamaka še stanovanja pod njimi, si pri Benderjevih pomagajo tako, da jo s pomočjo deske louijo v vedro. – Foto: F. Perdan

Turizem planira

Na Gorenjskem predvidevajo vse gorenjske občine za naslednje srednjeročno obdobje več naložb v gostinstvo in turizem – Boljša turistična ponudba

V naslednjem srednjeročnem obdobju naj bi po vseh gorenjskih občinah zgradili ali obnovili več gostinskih in turističnih objektov ter tako dopolnili turistično ponudbo, ki prav povsod zaostaja. Plani so obširni, vsekakor pa jih bodo morali nujno urednišči, če želimo na Gorenjskem obdržati goste ali si pridobiti nove ter tako poskrbeti za večji obisk in večji devizni priliv.

V Gozd Martuljku naj bi v prihodnjih letih še bolje uredili avtokamp in ga namenili poletnemu gostu. Hotel Spik že dolgo nameravajo obnoviti, na Jesenicah pa zgraditi nov hotel. Hotel Razor v Kranjski gori je star hotel, ki potrebuje večjo obnovo, prav tako kot dom pod Golico, hotel Pošta in hotel Korotan na Jesenicah. Blizu Podkorenja naj bi zgradili nov motel, v Kranjski gori pa nov hotel. Vse te nove naložbe in adaptacije so nujne, še posebej zaradi gradnje novega karanškega predora.

Obširen je program novih naložb in adaptacij tudi v radovljški občini – ob obnove kulturno-etnografskih spomenikov do gradnje novih hotelov. Za zimski turizem pa bo še najpomembnejša izgradnja Koble, ki bo postala eno najlepših in najbolj mikavnih smučišč na Gorenjskem. Prav gotovo pa bodo morali dokončati tudi s študijami za izgradnjo sistema triglavskih žičnic ter vendarle že začeti s sanacijo hotela Jezero v Bohinju, ki je po potresu že vedno zaprt. Velike možnosti se ponujajo na Pokljuki, ki kar ne more prerasti v zanimivo smučarsko središče, čeprav ima za zimski turizem najbolj idealne možnosti.

Na Krvavcu bodo zgradili nov hotel, samoposredno restavraco, na Jezerskem hotel in bazen, v Preddvoru pa bodo hotel dogradili in povečali restavraco ter uredili kamp pri Črnavi. V vasi naj bi zgradili nove tujske sobe in uredili jezero. Še najbolj nujna pa bo cesta na Krvavec, še posebej, če bodo razširili smučišča in poskrbeli za več na-prav.

V Škofjeloški občini predvidevajo večja vlaganja v infrastrukturo na smučišču na Starem vrhu in na Soriški planini, v Tržiču pa se ogrevajo za več hotelskih zmogljivosti in mestu in za ureditev zeleniškega področja. Velike možnosti ima tržička občina pri razvoju kmečkega turizma, poskrbeti pa bo treba za obnovo planinskih postojank in za dograditev drugih turističnih zmogljivosti.

D. Sedej

Zbor gorenjskih turističnih delavcev

Na Bledu je bila minuli petek redna skupščina gorenjske turistične zveze – Naložbe v gostinstvo in turizem zaostajajo – Izkoristiti še številne možnosti, ki jih ima Gorenjska

Bled – V petek, 14. novembra, je bila v Golf hotelu na Bledu 3. skupščina Gorenjske turistične zveze, na kateri so temeljito spregovorili o razvoju in o nadaljnjih možnostih gorenjskega turizma.

V razpravi so se predvsem opredelili do položaja, ki ga ima gorenjsko turistično gospodarstvo in do možnosti, ki ostajajo na Gorenjskem še vedno precej neizkoriscene. V minulem srednjeročnem obdobju, je dejal predsednik gorenjske gospodarske zbornice Franc Podjed, so na Gorenjskem planirali 11 odstotkov vseh naložb za razvoj turizma, a uresničili so jih le 5 odstotkov. Za naslednje srednjeročno obdobje se investicijske želje izkazujejo v 3 odstotkih, kar je veliko bolj realno. Lani je gostinstvo ustvarilo za več kot 70 milijonov dinarjev dohodka, od tega pa so morali nameniti za reprodukcijo in obveznosti več kot 50 milijonov. V gostinstvu in v turizmu je zaposlenih 4 odstotkov delavcev, ki ustvarjajo 3 odstotke dohodka, 2 odstotka sredstev pa nameñojo za reprodukcijo. V gostinstvu in turizmu, ki odplačuje precejšnje obveznosti in kreditne, je torej kaj malo možnosti za nove investicije. Samo v devetih mesecih letosnjega leta je bilo naložb v gostinstvo in turizem manj za 43 odstotkov. Prav zato naj bi v prihodnje več pozornosti posvetili predvsem kvaliteti, izboljšali organizacijo ter povečali produktivnost.

V naslednjih petih letih namenijo v gostinstvo in v turizem na Gorenjskem vložiti okoli milijarda 310 milijonov dinarjev, od tega v Kranju 470 milijonov, v jeseniških občini 190 milijonov, v radovljških občini 460 milijonov in precej več na druge tudi za turistično infrastrukturo.

V programih in v investicijah pa bankah bi morali v prihodnje nujno bolj upoštevati razvoj gorenjskega turističnega gospodarstva in pospeševati razvoj kmečkega turizma.

Na skupščini gorenjske turistične zveze so opozorili še na sredstva, ki jih namenijo za propagando in reklamo, na kvaliteto gostinskih storitev, na problematiko zasebnih sob in na delovne pogoje ter fluktuacijo kadrov v gostinstvu. Opozorili so na to, da je treba izkoristiti vse možnosti, ki jih ponuja Gorenjska, sicer bo družbenoekonomski položaj delavcev v turizmu še slabši, razvoj turizma pa dokaj pičel.

D. Sedej

Clovek – zavora

Prvi dan v tednu je Kazalca na uri se pomikata proti šesti. Ljudje hitijo v službo. Z vrha Mohorjevega klanca v Kranju se je na kolesu spustil mlad fant. Vendar pa zavore na kolesu ne primejo. Hitrost raste, strah v fantovih očeh tudi, vendar od sebe ne da glas: ves se je usmeril na iskanje proste poti med pešči. Prvega človeka v sredini klanca zgreši le za las. Drugi zasliši vzklike za seboj in še začasa odskoči. Tretji pa je prepozen: udarec v bok ga prestavi s ceste. Fant na kolesu pa drvi naprej in trešči naravnost v hrbot četrtega pešča, da ga spodekka kot drevo. Oba obležita. Prvi se pobere pešč, zgegan se ozira, ne more dojeti, kaj se je zgodilo. Ljudje pobirajo kolesarja, ki je ves omotičen, vendar živ. Prav gotovo se niti ne zaveda, kakšno srečo v nesreči je imel. Le kaj bi se zgodilo, če ga med to vratolomno vožnjo navzrol nihče ne bi ustavil? Znašal bi se med avtomobili na sakskev mostu. In to le zato, ker je prevozel prometni znak, ki vrhu Mohorjevega klanca prepoveduje vožnjo na klancu navzrol.

Sicer pa ni edini, ki je prezrl ta znak. Pešč se morajo takim voznikom, ki jim niso mar znaki, umikati vsako jutro, kot da ne bi bilo dovolj, da se varujejo avtomobilov in tovornjakov.

Neprevidna vožnja se je sicer končala dovolj srečno: dva pešča sta bila močno prestrašena, tretji je bil opraskan in z raztrgan obleko. Ali se je kolesar sploh zavedal kakšni nevarnosti je izpostavljen? Morda bi se moral celo zahvaliti pešču, ki mu je »na sebe in druge!« Morda bi se moral celo zahvaliti pešču, da se je vanj zaletel in se tako ustavil še pred magistralsko cesto! Mu je plačal za raztrgan obleko? Upajmo, da mu spoznanje, kako lahkomiseln je izzival nesrečo, pregnalo veselje za ponavljanje takšnih voženj.

Božo Malovrh